

2024

TILINPÄÄTÖS 2024

Kunnanhallitus 31.3.2025

SISÄLLYSLUETTELO

1	TOIMINTAKERTOMUS	5
1.1	Kunnanjohtajan katsaus	5
1.2	Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	7
1.3	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	9
1.4	Kunnan henkilöstö	10
1.5	Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	11
1.6	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	14
1.6.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen tulos ulkoinen, 1 000 €	14
1.6.2	Toiminnan rahoitus ulkoinen, 1 000 €	15
1.6.3	Rahoitusasema ja sen muutokset, Tase ulkoinen 1 000€	16
1.7	Kokonaistulot ja -menot	18
1.8	Kuntakonsernin toiminta ja talous	19
1.8.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	19
1.8.2	Konsernin toiminnan ohjaus	20
1.8.3	Olennot konsernia koskevat tapahtumat	20
1.9	Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	25
2	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	26
2.1	Keskusvaalilautakunta	26
2.2	Tarkastuslautakunta	28
2.3	Kunnanhallitus	30
2.4	Kasvatus- ja sivistyslautakunta	42
2.5	Tekninen lautakunta	75
	Investointiosan toteutumisvertailut	96
	Rahoitusosan toteutumisvertailu	100
	Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen tuloarvioiden toteutumisesta	101
3	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	102
4	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	110
4.1	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	110
4.2	Tuloslaskelman liitetiedot	112
4.3	Taseen liitetiedot	116
4.4	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	122
4.5	Henkilöstöä koskevat liitetiedot	124
4.6	Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätöslaskelmat	125

	4.7 Rahastojen tilinpäätöslaskelmat	127
5	TALOUDELLISTEN TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT	129
6	LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITESARJOISTA	130
7	TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS	131

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Nousiaisten kunnan talousarviovuoteen 2024 lähdettiin taloudellisesti haastavasta tilanteesta, kun alkupe-
räinen talousarvio oli noin 1,4 miljoonaa euroa alijäämäinen. Talousarviossa oli huomioitu kertaluonteisina
kuluina Henrikin yhtenäiskoulun vanhan B- ja C-osan kirjanpidollinen alaskirjaus, purkukustannukset ja
väistötiloihin siirtyminen. Investointitason näkökulmasta talousarviovuosi 2024 näyttäytyi vahvana inves-
tointivuotena, kun talousarviossa varauduttiin 7,1 miljoonan euron edestä investointeihin. Korkean inves-
tointitason myötä varauduttiin myös kunnan lainamäärän ja korkokustannusten merkittävään kasvuun.

Toiminnan näkökulmasta vuosi 2024 näyttäytyi talousarvion laadinta hetkellä valtakunnallisten muutosten
osalta rauhallisemmalla suhteella edellisvuosiin. Valtakunnallisesti tarkasteltuna suurimpana muutoksena
näyttäytyi 1.1.2025 voimaan astuva työllisyys- ja elinkeinopalvelujen uudistus, jonka valmistelutyöhön ja -
kustannuksiin varauduttiin jo talousarviovuonna 2024. Paikallisesti tarkasteltuna suurin toiminnallinen muu-
tos kohdistui ennalta Henrikin yhtenäiskoulun B-osan rakennusurakkaan.

Vuoden 2024 toimintaympäristö näyttäytyi ennalta hyvin epävarmana ja kunnassa tunnistettiin useita toi-
mintaan sekä talouteen liittyviä uhkakuvia. Epävarmuutta aiheuttivat muun muassa Euroopan turvallisuus-
tilanne, hybridivaikuttaminen, euroalueen inflaatio, korkotason kehitys, työttömyyden kasvaminen ja yritys-
ten taloustilanteen kiristyminen.

Taloudellisesti haastavaa lähtötilannetta saatiin oikaistua vuoden 2024 aikana useilla eri toimenpiteillä.
Vuoden aikana käytiin kahdet yhteistoimintaneuvottelut, joiden perusteella päätettiin taloudellista ja tuotan-
nollisista syistä johtuvista irtisanomisista sekä lomautuksista. Valtuusto hyväksyi vuoden aikana muun mu-
assa päivitetyn palkkiosäännön, kiinteistöstrategian, kouluverkkoselvityksen ja rakennusvalvonnan viran-
omaistehtävien maksuperusteiden päivittämisen. Valtuusto käsitteli kesäkuussa ja lokakuussa määräraha-
muutoksia, joiden yhteydessä vuoden 2024 tulosennustetta korjattiin alkuperäistä myönteisemmäksi. Li-
säksi investointimäärärahoja laskettiin määrärahamuutosten yhteydessä.

Tilinpäätösvuoden 2024 ulkoiset toimintakulut olivat noin -17,3 miljoonaa euroa, jotka alittivat alkuperäisen
talousarvion noin 80 000 eurolla. Suurimmat alitukset kohdistuivat palvelujen ostoihin sekä aineisiin, tarvik-
keisiin ja tavaroihin. Ulkoiset toimintatuotot olivat noin 2,5 miljoonaa euroa, jotka ylittivät positiivisesti alku-
peräisen talousarvion noin 330 000 eurolla. Toimintakate oli noin -14,7 miljoonaa euroa, kun alkuperäisessä
talousarviossa toimintakatteeksi arvioitiin noin -15,1 miljoonaa euroa.

Nousiaisten kunnan verotulot tilinpäätösvuonna 2024 ylittivät selvästi alkuperäisessä talousarviossa arvioi-
dun. Verotulojen toteuma oli noin 11,2 miljoonaa euroa, kun alkuperäisenä ennusteena oli noin 10,5 mil-
joonaa euroa. Valtionosuuksia maksettiin myös selvästi ennakoitua enemmän. Valtionosuuksien toteuma
oli noin 6,1 miljoonaa euroa, kun ennusteena oli noin 5,5 miljoonaa euroa. Ennakoitua vahvempaa valtion-
osuuden toteumaa selittää suurelta osin Nousiaisten kunnalle myönnetty 350 000 euron harkinnanvarainen
valtionosuus.

Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat lähestulkoon alkuperäisen talousarvion mukaisena, alitusta oli noin 15
000 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot olivat ennakoitua maltillisemmat ja alittivat talousarviossa enna-
koidun noin 50 000 eurolla. Satunnaisena tulona kirjattiin 86 400 euroa vanhan Perusturvakuntayhtymä
Akselin selvittelytililtä jäsenkuntiin palautettuja rahavaroja.

Taloudellisesti tarkasteltuna tilinpäätös vuosi 2024 oli menestys lähtökohtiin nähden. Noin -1,4 miljoonaa
euroa alijäämäinen talousarvio saatiin käännettyä lopulta noin 450 000 euroa ylijäämäiseksi tilinpää-
tökseksi.

Tekninen lautakunta teki toukokuussa hankintapäätökset Henrikin yhtenäiskoulun laajennuksen (B-osan)
erillisurakoista. Näiden urakoiden yhteenlaskettu summa lisä- ja muutostyövarauksineen, arkeologisine tut-
kimuksineen sekä suunnittelu- ja valvontakustannuksineen tulee alittamaan merkittävästi talousarviossa ja
taloussuunnitelmavuosille varatun määrärahan. Koulurakennuksen lopulliset toteutuneet kustannukset rat-
keavat hankkeen valmistumisen myötä, mutta urakkahintojen perusteella hanke tulee alittamaan useilla
miljoonilla hankkeelle varatun investointimäärärahan. Tilinpäätös vuonna 2024 investointiin yhteensä noin

3,5 miljoonalla eurolla, kun alkuperäisessä talousarviossa varauduttiin 7,1 miljoonan euron investointitasoon. Alitusta selittää investointien siirtyminen ja investointien toteutuminen ennakoitua maltillisemmin kustannuksin.

Toiminnallisesti tarkasteltuna tilinpäätösvuonna 2024 keskityttiin niihin teemoihin ja asiakokonaisuuksiin, jotka olivat jo ennalta tiedossa. Suuria yllätyksiä vuoden aikana ei kohdattu. Henrikin yhtenäiskoulun B- ja C-osan oppilaiden sekä opetushenkilökunnan siirtyminen ja muutto väistökouluun oli kuitenkin ennakoitua työläämpi. Tekninen lautakunta päätti elokuussa purkaa kaukolämmön toimitussopimuksen palveluntarjoajan olennaisen sopimusrikkomuksen vuoksi. Sopimuksen laiminlyönnistä aiheutui kunnalle taloudellista haittaa tilinpäätösvuonna 2024 ja vireillä on asiaa koskeva kunnan vahingonkorvausvaatimus. Suunnitelmassa on käynnistää uusi tarjouskilpailu ja siirtymävaihetta varten kunta teki väliaikaisen lämmöntoimitussopimuksen edellisen lämmöntoimittajan kanssa.

Tilinpäätösvuoden 2024 aikana Nousiaisten kunnalle myönnettiin useita hankerahoituksia erityisesti harastamiseen, etsivä nuorisotyöhön ja lukiokoulutuksen oppimisen tuen kehittämiseen. Nousiaisten lukioon haki keväällä 2024 ennätysmäärä opiskelijoita, kun ensisijaisia hakijoita oli 100. Ennätys hakijamäärän taustalla oli menestyminen valtakunnallisessa lukiovertailussa ja Nousiaisten lukion tunnettuuden kasvu. Vuoden aikana valtuusto hyväksyi muun muassa Turun kaupunkiseudun MAL-sopimuksen 2024-2035, Turun työllisyysaluetta koskevat yhteistoimintasopimukset, elinvoimaohjelman 2030, hyvinvointisuunnitelman vuosille 2024-2025 ja päivitti vuoden 2025 talousarvioasetelmaa TE-uudistuksen myötä. Vaikutusten ennakkoarviointi otettiin käyttöön tilinpäätösvuoden 2024 aikana osana toimielinten päätöksentekoa.

Tilinpäätösvuoden 2024 aikana luovutettiin 4 omakotitonttia ja rakennuslupia uusille omakotitaloille myönnettiin 6. Asukaslukumäärä laski vuoden aikana 37 asukkaalla. Nousiaisissa syntyi vuoden aikana 36 lasta, kun edellisvuonna syntyi 29. Nousiaisissa kuoli vuoden aikana 36 henkilöä, kun edellisvuonna kuoli 48. Näin ollen tilinpäätösvuonna 2024 Nousiaisten kunta kuului niiden harvojen kuntien joukkoon, joissa luonnollinen väestönlisäys oli neutraalia tai positiivista. Valtakunnallisesti tarkasteltuna kuolleisuus ylitti selvästi syntyvyyden. Yleisesti väestörakenteen kehityksen ilmiönä on tunnistettavissa väestön keski-ikä ja vieras-kielisten osuuden kasvu.

Tilinpäätösvuoden aikana osallistuttiin valmiusharjoitukseen ja päivitettiin kunnan valmiussuunnitelmat. Varsinais-Suomen turvallisuusfoorumi käynnistyi vuoden 2024 aikana. Kunnassa hyväksyttiin useita henkilöstölle suunnattuja ohjeistuksia ja sääntöjä sekä päivitettiin tehtävien vaativuuden arvioinnit. Tietohallinnon järjestelmien, tietosuojan ja -turvan kehittämiseen tehtiin toimenpiteitä keväällä suoritetun auditoinnin perusteella. Vuoden aikana työstettiin Nousiaisten kunnan ensimmäistä ilmastosuunnitelmaa hankerahoituksella. Ilmastosuunnitelma tuodaan keväällä 2025 valtuuston hyväksyttäväksi.

Tilinpäätösvuoden 2024 aikana järjestetyt tapahtumat keräsivät ennätysyleisön ja myönteistä palautetta. Henrikin markkinoilla oli noin 1950 kävijää ja heinäkuussa palokuntanuorisoleirin vierailupäivälle arvioitiin noin 2350 kävijää. Suomen Yrittäjät mittaa joka toinen vuosi yrittäjille suunnatussa kyselyssä kuntien onnistumista yrittäjyyden edistämisessä. Keväällä 2024 julkaistiin kuntabarometrin tulokset, joiden perusteella Nousiaisten kunnan vertailuluvut ovat kehittyneet positiivisesti. Uhkakuvista huolimatta työttömyysprosentti säilyi alhaisella tasolla läpi vuoden. Työttömiä oli joulukuun lopussa yhteensä 147 ja työttömyysprosentti 6,5 %, kun samanaikaisesti Varsinais-Suomen työttömyysprosentti oli 11,5 ja koko maan 12,0 %. Nousiaisten yleinen työttömyysprosentti ja nuorisotyöttömyys (6,8 %) ovat maakunnan alhaisimpia. Erityisesti nuorisotyöttömyys on useissa kunnissa noussut huolestuttavan voimakkaasti vuoden 2024 aikana.

Kunnanjohtajana haluan kiittää henkilöstöä, luottamushenkilöitä ja yhteistyötahoja menestyksekkäästä vuodesta 2024. Taloudellisesti vahva vuosi investointineen ja sopeutuksineen tuovat meille kaivattua lisäuskoa tulevaan. Vuosi on ollut ymmärrettävästi henkilöstöllemme ja useille yhteistyötahoillemme kuormittava, mutta toiminnan kannalta suuret kokonaisuudet ovat edenneet myönteisessä sävyssä ja eteenpäin katsova kuntayhteisömme on ollut turvana. Nousiaisten kuntaa kehitetään rohkeasti ja monipuolisesti yhdessä, osallistaen ja vastuullisesti.

Teemu Heinonen
kunnanjohtaja

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuustoon ovat vuonna 2024 kuuluneet seuraavat vuosiksi 2021–2025 valitut valtuutetut:

Pj	Paananen Petteri (KOK)	
I vpj	Rantanen Päivi (SDP)	
II vpj	Kulmala Jussi (PRO)	
jäsenet:	Anttila Matti (KESK)	Harka Outi (PRO)
	Järäinen Virpi (KESK)	Järvenpää Jukka (VAS)
	Kajala-Jokinen Jenni (PRO)	Kankare Tiina (KOK)
	Lakka Katri (PRO)	Lehtola Jani (KOK)
	Lehtonen Pauli (PS) 3.12.2024 alk.	Lempiäinen Minna (KESK)
	Mäkeläinen Erika (SDP)	Rantanen Reima (VAS)
	Salminen Kari (PS)	Tasanen Pasi (KESK)
	Tölli Petteri (PS) 3.12.2024 asti	Virtanen Mikko (PRO)
	Virtanen Susanna (KOK)	

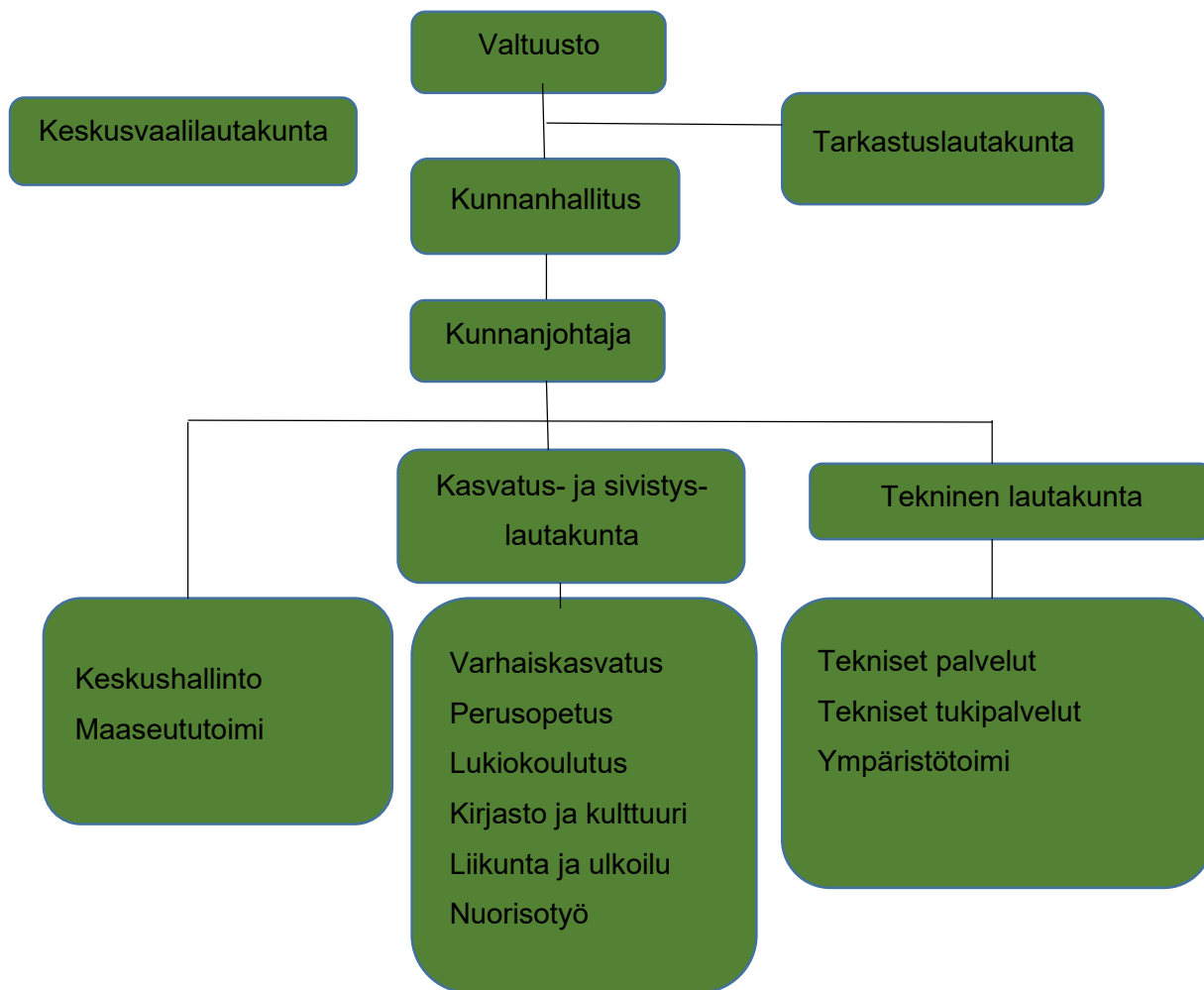
Kunnanhallitukseen ovat vuonna 2024 kuuluneet:

Pj	Salminen Kari (PS)	
I vpj	Virtanen Mikko (PRO)	
II vpj	Järvenpää Jukka (VAS)	
jäsenet:	Harka Outi (PRO)	Kankare Tiina (KOK)
	Mäkeläinen Erika (SDP)	Tasanen Pasi (KESK)

Kunnanhallituksen esittelijänä on toiminut kunnanjohtaja Teemu Heinonen. Valtuuston ja kunnanhallituksen sihteerinä on toiminut hallintojohtaja Petra Einiö.

Nousiaisten kunnan luottamushenkilöorganisaatio koostuu valtuustosta, kunnanhallituksesta, kasvatus- ja sivistyslautakunnasta, teknisestä lautakunnasta, keskusvaalilautakunnasta ja tarkastuslautakunnasta.

Nousiaisten kunnan toimielinorganisaatio

Valtuustoon nähden sitovat tulosalueet:

tulosalueet bruttositovia pl. vapaa-ajan palvelut

Toimielin	Tulosalue
Keskusvaalilautakunta	Vaalit
Tarkastuslautakunta	Tarkastustoimi
Kunnanhallitus	Keskushallinto
Kasvatus- ja sivistyslautakunta	Varhaiskasvatus
	Koulutuspalvelut
	Kirjasto- ja kulttuuritoimi
	Vapaa-ajan palvelut (nettobudj.yks)
Tekninen lautakunta	Ympäristötoimi
	Tekniset palvelut
	Tekniset tukipalvelut

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Valtiokonttorin keräämien tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien yhteenlaskettu vuosikate on noin 3,22 miljardia euroa. Ennustetietojen mukaan kunnilla oli lainaa asukasta kohti 3 380 euroa (3 320 euroa/asukas vuonna 2023). Kuntien lainakanta nousee edellisvuodesta ollen n. 18,84 miljardia euroa. Vuoden 2024 tilikauden yhteenlaskettu tulos olisi ennakkoarvion mukaan 1,08 miljardia euroa. Tilikauden tulos olisi negatiivinen 80 kunnassa. Vuosikate olisi negatiivinen 10 kunnassa.

Kuntien yhteenlasketut verotulot laskivat 3,4 eli noin 500 miljoonaa euroa. Yhteisöverotulot laskivat 14 % eli noin 300 miljoonaa ja kiinteistöverot nousivat 6,7 % nousun ollessa noin 150 miljoonaa.

Valtionosuudet laskivat n. 6,6 %, summana noin 200 miljoonaa euroa. Sote-siirtolaskelmien tarkentumisen vuoksi valtionosuuksiin tehtiin -500 miljoonan euron pysyvä vähennys, jota vuonna 2024 kompensoitiin 192 miljoonan euron määräaikaishalla valtionosuuden lisäyksellä. Tämä erä peritään kunnilta takaisin vuosina 2025–2027. Peruspalvelujen valtionosuuksiin tehtiin indeksitarkistus (+53 milj. euroa) ja muita tarkistuksia. Vuonna 2024 jaettiin kunnille harkinnanvaraista valtionosuutta yhteensä 10 miljoonaa euroa, sitä myönnettiin 30 kunnalle

(Lähteet: Kuntaliiton julkaisut)

Kunnan verotulojen kehitys

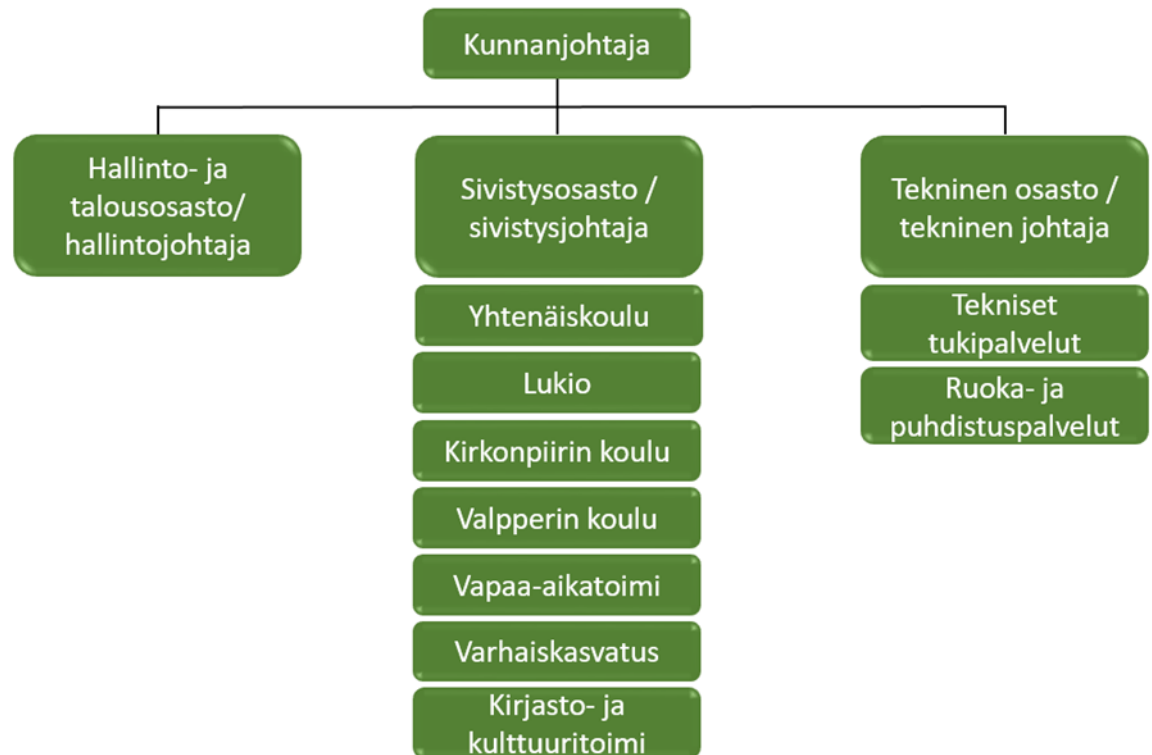
Nousiaisiin kertyi verotuloja vuonna 2024 yhteensä n. 11,2 M€. Suhteessa talousarvioon verotulot ylittyivät n. 214 000 euroa. Vuonna 2023 verotuloja saatiin yhteensä n. 10,6 M€. Yhteisöverotuottojen osuus väheni n. 81 000 eurolla vuoteen 2023 verrattuna. Kiinteistöveron osuus nousi, vuonna 2024 saatiin n. 218 000 euroa enemmän kiinteistöverotuottoja kuin vuonna 2023. Kiinteistöveron joustava valmistuminen tulee jatkossakin jakamaan tuloja eri vuosille.

Kunnan valtionosuuksien kehitys

Nousiaisiin kertyi valtionosuuksia vuonna 2024 yhteensä n. 6,1 M€, joka on n. 321 000 euroa enemmän kuin muutetussa talousarviossa oli arvioitu kertyvän. Nousiaisten kunta sai vuonna 2024 harkinnanvaraista valtionosuutta 350 000 euroa. Vuonna 2023 valtionosuuksia saatiin yhteensä n. 5,7 M€.

1.4 Kunnan henkilöstö

Nousiaisten kunnan henkilöstöorganisaatio

Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisuudessa kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa, toimii kunnanviraston päällikkönä ja kunnan operatiivisena johtajana.

Nousiaisten kunnan henkilöstöorganisaatio jakautuu hallinto- ja talousosastoon, sivistysosastoon ja tekniseen osastoon. Hallinto- ja talousosaston osastopäällikkönä toimi hallintojohtaja Petra Einiö. Sivistysosaston osastopäällikkönä toimi sivistysjohtaja Pasi Isokangas. Teknisen osaston osastopäällikkönä toimi tekninen johtaja Vesa Skog.

Osastot jaetaan tulosalueisiin ja nämä tulosityksiköihin. Kunnan johtoryhmän muodostavat kunnanjohtaja ja osastopäälliköt sekä taloussuunnittelija ja elinvoimapäällikkö. Viranhaltijoista tilivelvollisia ovat kunnanjohtaja, osastopäälliköt ja vastuualueiden esimiehet.

Henkilöstöä koskevat asiat on esitetty erillisessä henkilöstötilinpäätöksessä. Vuoden 2024 lopussa (tilanteessa 31.12.2024) Nousiaisten kunnan palveluksessa oli yhteensä 237 henkilöä. Vakituisia oli yhteensä 189 henkilöä ja määräaikaisia 48. Vakituisen ja määräaikaisen henkilöstön jakautuminen osastoittain on kuvattu taulukossa 1. Vuodesta 2019 alkaen palkkauksessa on siirrytty enenevässä määrin vakinaisiin työ/virkasuhteisiin. Henkilöstöä koskevat asiat on esitetty tarkemmin erillisessä henkilöstötilinpäätöksessä.

Osasto	2023 vakainainen	2023 määräaik.	2024 vakainainen	2024 määräaik.	Muutos 2023- 2024
Hallinto- ja talousosasto	8	1	9	2	+2
Sivistysosasto	153	34	148	46	+7
Tekninen osasto	33	1	32	0	-2
Yhteensä	194	36	189	48	+7

1.5 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäinen valvonnan järjestämisestä vastaavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Osastopäälliköt ja tehtäväalueiden vastuuhenkilöt ovat vastuussa sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta omien hallinnonalojensa osalta.

Nousiaisten kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaan sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskienhallinta on toimielimen ja tehtäväalueen prosessi, jolla varmistetaan, että

- asetetut tavoitteet saavutetaan
- toiminta on lakien, asetusten, sääntöjen, ohjeiden ja päätösten mukaista
- resurssit käytetään tehokkaasti ja tuloksellisesti
- omaisuus on turvattu
- johdon saama informaatio on oikeaa, tarkoituksenmukaista ja oikea-aikaista

Johtavien ja tilivelvollisten viranhaltijoiden velvollisuutena on ohjata ja seurata alaistaan toimintaa ja henkilöstöä asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Henkilöstön velvollisuutena on toimia tavoitteiden ja annettujen ohjeiden mukaisesti sekä ylläpitää ja kehittää ammatillista osaamistaan sekä raportoida havaitsemistaan epäkohdista esihenkilölleen. Esihenkilö vastaa siitä, että yksikön henkilöstön toimivalta ja vastuut ovat ajan tasalla ja että ne ovat asianmukaisesti määriteltä. Esihenkilön on varmistettava, että henkilöstö on tietoinen omasta tehtävästään ja tavoitteistaan. Esihenkilön on luotava edellytykset tehtävistä suoriutumiseen ja tavoitteiden saavuttamiseen. Sisäinen valvonta on olennainen osa jokapäiväistä toiminnan ohjausta ja johtamista ja perustuu valtuuston 23.10.2023 hyväksymään Nousiaisten kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeeseen.

Johtamis- ja hallintojärjestelmä

Kunnan toimintoja ohjataan hallintosäännöllä. Valtuusto käsitteli vuoden aikana kahdesti hallintosäännön päivittämistä ja viimeisin hallintosäännön päivitys tehtiin valtuuston kokouksessa 2.12.2024. Hallintosäännössä on esitetty kunnan organisaatorakenne sekä toimielinten ja viranhaltijoiden toimivallan jako ja tehtävät.

Valtuusto on 26.2.2024 kokouksessaan hyväksynyt konserniohjeen, jota noudatettiin talousarviovuonna 2024. Konserniohjeella luodaan puitteet kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle, toimialamäärittelyille, hyvälle johtamis- ja hallintotavalle sekä raportoinnille kunnan tavoitteiden mukaisesti.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Toimielinten ja viranhaltijoiden päätökset kirjataan asiakirjahallintaohjelmalla, josta saadaan päätösluettelot. Viranhaltijapäätökset annetaan tiedoksi ao. toimielimelle. Viranhaltijapäätösten osalta esihenkilöiden tehtävänä on pistokokein tarkistaa, onko päätökset tehty toimivallan puitteissa, ovatko ne riittävästi perusteltuja,

ovatko päätökset olleet asianmukaisesti nähtävillä ja ovatko ne annettu tiedoksi asianosaisille.

Tavoitteiden toteutumisen seuranta ja varojen käytön valvonta

Tavoitteiden asettamista ohjaa kuntastrategia, joka tarkistetaan kerran valtuustokaudessa. Tulosityksiköiden tavoitteet on määritelty talousarviossa. Työntekijöiden tavoitteet määritellään kehityskeskusteluissa, jonka yhteydessä käydään läpi myös asetettujen tavoitteiden toteutuminen.

Tulosalueiden ja -yksiköiden vastuuhenkilöt seuraavat säännönmukaisesti asetettujen tavoitteiden ja määrärahojen toteutumista. Raportit annetaan tiedoksi ao. toimielimelle. Osastot raportoivat valtuustolle tavoitteiden toteutumisesta kolmesti vuodessa, osavuosisiraportit 1–4 ja 1-8 sekä toimintakertomus. Olennaiset poikkeamat ja tapahtumat tilivuodelta 2024 on eritelty kunkin osaston toimintakertomuksessa.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnan yhden keskeisen alueen muodostaa vakuutusturva, joka kattaa kunnan rakenteet, prosessit, henkilöstön sekä suuren osan asiakkaista. Sekä kunnassa että vakuutusyhtiössä on nimettynä vastuuhenkilöt. Tulosityksiköt huolehtivat omalta osaltaan omaisuuden ja toiminnan vakuutusturvan kattavuudesta vuoden aikana. Vakuutusturvan kattavuutta tarkastellaan vakuuttajan kanssa kokonaisuutena kerran vuodessa. Vuonna 2020 toteutettiin vakuutusten kilpailutus ja kunnanhallitus teki asiaa koskevan hankintapäätöksen kokouksessaan 30.3.2020, vakuutusyhtiönä jatkui IF Vahinkovakuutusyhtiö Oy. Vakuutukset on tarkoitettu kilpailuttaa v. 2025 alussa.

Kunnanjohtaja, osastopäälliköt sekä esihenkilöt vastaavat kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja valvonnan viemisestä käytäntöön vastuualueillaan sekä säännöllisestä raportoinnista valtuustolle, kunnanhallitukselle ja lautakunnille. Sisäinen valvonta on erilaisten riskien kokonaisvaltaista hallintaa.

Sopimustoiminta

Toiminta on perustunut valtuuston, hallituksen sekä muiden toimielinten ja viranomaisten päätöksiin ja hallintosäännöllä delegoituun päätösvaltaan käyttöön. Voimassa olevat sopimukset on koottu sopimusrekisteriin, jota ylläpitää hallinto- ja talousosasto.

Kunnanhallituksen lausunto

Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä talouden ja toiminnan seurannan perusteella, että kunnan hallinto on toiminut kuntalain, hallintosäännön sekä kunnanhallituksen hyväksymien sisäisen valvonnan ohjeiden mukaan ja että sisäinen valvonta on toimivaa ja asianmukaisesti järjestettyä.

Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Valtuusto on kokouksessaan 4.12.2023 päättänyt hyväksyä Nousiaisten kunnan talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2024–2026. Tulevina vuosina kunta

tarvitsee vahvemman rahoituspohjan mm. rakennusten ylläpitoon ja peruskorjauksiin, uudisrakennus investointien suunnitelman mukaisiin poistoihin sekä työehtosopimusten mukaisiin palkankorotuksiin. Lisäksi kustannusrakenteessa tulee varautua korkotason muutoksiin, muuttuvaan väestörakenteeseen sekä palvelujen kysynnän muutokseen.

Nousiaisten kunnalla on runsaasti korjausvelkaa erityisesti rakennetuissa kiinteistöissä. Kiinteistöjen peruskorjauksista aiheutuviin kustannuksiin, mahdollisiin purkukustannuksiin, tasearvojen alaskirjauksiin ja uudisrakentamisen kustannuksiin tulee varautua mahdollisimman hyvin kunnan talouden suunnittelussa ja sopeuttamisessa. Kunnan lainamäärä on kasvanut vahvasti edellisinä vuosina mm. Henrikin yhtenäiskoulun A-osan- ja liikuntahallihankkeiden myötä.

Tulevien investointien rahoittaminen ja maksuvalmiuden ylläpitäminen edellyttävät kunnan lainarahoituksen kasvattamista. Pääsääntöisesti pitkäaikainen laina otetaan investointien rahoittamiseen ja lyhytaikaisella turvataan maksuvalmiutta. Lainarahoituksen nostossa kunnan tulee harkita, kuinka moneksi vuodeksi pitkäaikaisista lainaa nostetaan vallitsevassa korkotilanteessa ja kuinka suuri osa lainamäärästä on lyhytaikaista lainaa.

Perusterveydenhuollon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevat kunnan omistamat toimitilat siirtyvät 1.1.2023 alkaen vuokrasopimuksen nojalla hyvinvointialueen hallintaan. Siirtymäkauden vuokrasopimukset ovat voimassa vähintään kolme vuotta ja lainsäädäntö vaatii, että kunnasta hyvinvointialueelle vuokrattavat toimitilat tulee yhtiöittää ennen vuoden 2025 loppua. Kunnan näkökulmasta riskinä on sote- ja pela-kiinteistöjen vajaakäytölle jääminen tai vaatimus tehdä merkittäviä perus- tai muutokorjaustoimenpiteitä kunnan omistamiin toimitiloihin.

Henkilöstöresurssin haavoittuvuus ja työvoiman saatavuus ovat edelleen tunnistettuja riskejä, joihin kunnan tulee varautua. Kunnan organisaatio on hyvin kevyt ja asioiden valmistelu on vahvasti yksittäisten henkilöiden harteilla. Äkilliset pidemmät poissaolot ja henkilöstövaihdokset aiheuttavat haasteita palvelutuotannolle ja tiedonkululle.

1.6 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.6.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen tulos ulkoinen, 1 000 €

Tulos ulkoinen 1000€	2024	2023
TOIMINTATUOTOT	2 589	2 677
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	44	42
TOIMINTAKULUT	-17 364	-17 374
TOIMINTAKATE	-14 732	-14 655
VEROTULOT	11 222	10 567
VALTIONOSUUDET	6 100	5 672
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-524	-334
VUOSIKATE	2 066	1 250
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 769	-2 099
SATUNNAISET ERÄT		
SATUNNAISET TUOTOT	86	0
SATUNNAISET KULUT	0	-85
TILIKAUDEN TULOS	384	-934
POISTOERON MUUTOS	64	114
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	448	-819

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	14,9	15,4
Vuosikate/Poistot, %	117	60
Vuosikate euroa/asukas	444	266
Asukasmäärä	4 659	4 696

1.6.2 Toiminnan rahoitus ulkoinen, 1 000 €

Rahoituslaskelma 1000€	2024	2023
TOIMINNAN RAHAVIRTA	2 073	1 216
VUOSIKATE	2 066	1 250
SATUNNAISET ERÄT	86	-85
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-79	51
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-3 393	-2 483
INVESTOINTIMENOT	-3 622	-3 156
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	139	0
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	90	673
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 319	-1 267
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	28	220
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	28	220
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-6 602	10 448
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	9 800	6 500
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-3 302	-2 852
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-13 100	6 800
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	291	169
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	-46	-76
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	-1	0
SAAMISTEN MUUTOS	197	295
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	141	-50
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-6 283	10 838
RAHAVAROJEN MUUTOS	-7 603	9 570
	-7 603	9 570
RAHAVARAT 31. 12.	2 198	9 801
1. 1.	9 801	230

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000€

Investointien tulorahoitus, %

Laskennallinen lainanhoitokate

Kassan riittävyys, pv

Asukasmäärä

2024	2023
-9 129	-11 250
59,3	39,6
0,8	0,4
32	151
4 659	4 696

1.6.3 Rahoitusasema ja sen muutokset, Tase ulkoinen 1 000 €

Tase ulkoinen 1000e	2024	2023
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	13	43
AINEETTOMAT OIKEUDET	13	43
AINEELLISET HYÖDYKKEET	32 363	30 630
MAA- JA VESIALUEET	3 864	3 660
RAKENNUKSET	23 034	21 477
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	2 490	2 564
KONEET JA KALUSTO	402	589
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	2 574	2 340
SIJOITUKSET	4 976	5 004
OSAKKEET JA OSUUDET	4 285	4 285
MUUT LAINASAAMISET	691	719
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	37 353	35 677
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	125	125
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	125	125
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS	67	65
VALMIIT TUOTTEET	67	65
SAAMISET	653	850
LYHYTAIKAISET SAAMISET	653	850
MYyntISAAMISET	249	277
MUUT SAAMISET	333	483
SIIRTOSAAMISET	71	90
RAHAT JA PANKKISAAMISET	2 198	9 801
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 918	10 716
VASTAAVAA YHTEENSÄ	40 395	46 518

	2024	2023
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	11 571	11 571
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 644	2 463
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	448	-819
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	13 662	13 214
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS		
POISTOERO	247	311
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS YHTEENSÄ	247	311
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	291	337
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	291	337
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	18 911	13 390
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	18 871	13 353
MUUT VELAT	39	37
LYHYTAIKAINEN	7 284	19 266
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	0	13 100
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	4 282	3 302
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	1 050	932
MUUT VELAT	182	216
SIIRTOVELAT	1 770	1 716
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	26 195	32 656
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	40 395	46 518

TASEEN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	34,4	29,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	131,6	172,6
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 euroa	2 091	1 644
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	449	350
Lainakanta 31.12., 1000 euroa	23 153	29 755
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	4 970	6 336
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 euroa	23 443	30 101
Lainat ja vuokravastuut 31.12., euroa/asukas	5 030	6 410
Lainasaamiset, 1000 euroa	691	719
Asukasmäärä	4 659	4 696

1.7 Kokonaistulot ja -menot

TULOT		MENOT	
TOIMINTA		TOIMINTA	
TOIMINTATUOTOT	2 588 759	TOIMINTAKULUT	17 364 451
VEROTULOT	11 222 305	- VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	-44 028
VALTIONOSUUDET	6 099 927	KORKOKULUT	563 014
KORKOTUOTOT	30 587	MUUT RAHOITUSKULUT	15 819
MUUT RAHOITUSTUOTOT	24 078	TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	
SATUNNAISET TUOTOT	86 400	- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTAPPIOT	-500
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET			
- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT	-79 875	INVESTOINNIT	
INVESTOINNIT		INVESTOINTIMENOT	3 621 997
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	139 230	RAHOITUSTOIMINTA	
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	89 978	PITKÄAJAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	3 301 604
		LYHYTAJAKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	13 100 000
RAHOITUSTOIMINTA		KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	37 922 356
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	27 778		
PITKÄAJAISTEN LAINOJEN LISÄYS	9 800 000		
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	30 029 167		

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 30 029 167 - 37 922 356 = -7 893 190

Rahavarojen muutos -

Muut maksuvalmiuden muutokset = -7 602 643 - 290 546 = -7 893 190

(mainittujen erien itseisarvojen summa silloin, kun mainitut erät ovat rahoituslaskelmassa erimerkkiset ja itseisarvojen erotus, kun ne ovat rahoituslaskelmassa samanmerkkiset; Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta, s.30–31)

1.8 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.8.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Nousiaisten konserniin kuuluvat tytäryhteisöt, joissa omistus on yli 50 %:

Nousiaisten Vesi Oy (100 %)

Konserniin kuuluvat kuntayhtymät

Varsinais-Suomen Liitto (0,81 %)

Raisio Seudun koulutuskuntayhtymä (5,17 %)

Konserniin kuuluvat osakkuusyhteisöt

Nousiaisten Kalliopohja Oy (49,7 %)

Osakkuusyhteisö Kalliopohja on yhdistelty konserniin osakkuusyhteisön yhdistelysäännön mukaan (omistussuutta vastaava määrä osakkuusyhteisön voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta). Yhdistely tehtiin ensimmäisen kerran tilinpäätöksestä 2022.

Lisäksi Nousiaisten kunnalla on omistussuusia seuraavissa yhtiöissä:

Turun Seudun Vesi Oy

Turun Seudun Puhdistamo Oy

Turun Seudun Kehitys Oy

Metsäliitto Konserni/Metsä Group Oy

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy

Kunta-Aravat Oy

Kuntarahoitus Oyj

Numera Oy (ent. Sarastia Oy, ent. Kuntien Taitoa Oy)

Kuntien Tiera Oy

Vakka-Suomen Media osuuskunta

Finda Oy

Koha-Suomi Oy

Monetra Oy

1.8.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Konsernin toiminnan ohjaus on määritelty konserniohjeessa (hyväksytty valtuustossa 26.2.2024 § 3), jossa on linjattu yhteiset toimintaohjeet niin tytäryhteisöille kuin kunnan edustajille. Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Konserniin kuuluvien yhteisöjen esityslistat ja pöytäkirjat on toimitettu tiedoksi kunnanhallitukselle. Esityslistoista on keskusteltu kunnanhallituksessa ja tarvittaessa kunnanhallitus on ohjeistanut kunnan edustajia ja antanut lausuntoja käsiteltävinä olevissa asioissa.

1.8.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuoden 2023 alusta alkaen konserniin ei kuulu enää perusturvakuntayhtymä Akseli, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri eikä Varsinais-Suomen erityishuoltopiiri. Ko. kuntayhtymät siirtyivät Varsinais-Suomen hyvinvointialueen piiriin. Lisäksi kunnan omistamat Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen (Oy VASSO ab) osakkeet siirtyivät osana liikkeenluovutusta Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle.

Raision seudun koulutuskuntayhtymän (Raseko) ja Varsinais-Suomen Liiton toiminta jatkui ennallaan eikä toiminnassa tapahtunut merkittäviä muutoksia tilivuonna 2024. Omistusosuudet säilyivät ennallaan.

Tytäryhteisön (Nousiaisten Vesi Oy) toiminnassa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia ja sen toiminta jatkui normaalisti vuonna 2024. Omistusosuus 100 %.

Osakkuusyhteisö Nousiaisten Kalliopohja on yhdistelty omistusosuuden suhteessa (49,7 %) ensimmäistä kertaa tilivuonna 2022.

Konsernitilinpäätös

KONSERNIN TULOSLASKELMA, 1 000e

	2024	2023
TOIMINTATUOTOT	4 617	4 540
OSUUS OSAKK.YHT. VOITTO/TAPPIO	1	
TOIMINTAKULUT	-18 950	-19 068
TOIMINTAKATE	-14 332	-14 528
VEROTULOT	11 222	10 567
VALTIONOSUUDET	6 100	5 672
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-522	-345
KORKOTUOTOT	22	23
MUUT RAHOITUSTUOTOT	38	16
KORKOKULUT	-563	-329
MUUT RAHOITUSKULUT	-19	-55
VUOSIKATE	2 468	1 367
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 029	-2 343
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-2 029	-2 343
SATUNNAISET ERÄT	86	
TILIKAUDEN TULOS	526	-976
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	0	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	526	-976

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	24,4	23,8
Vuosikate/Poistot, %	122	58
Vuosikate euroa/asukas	530	291
Asukasluku	4659	4696

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA 1 000 e

	2024	2023
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	2 468	1 367
SA TUNNAISET ERÄ T	86	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄ T	-80	-35
	2 475	1 332
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-3 926	-3 326
RAHOITUSOSUUDET	139	
INVESTOINTIMENOIHIN		
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	90	890
	-3 697	-2 436
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 222	-1 104
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄÄ IKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	9 828	6 720
PITKÄÄ IKAISTEN LAINOJEN VÄ HENNY S	-3 329	-3 072
LY HYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-13 100	6 800
	-6 602	10 448
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄ OMIEN MUUTOKSET	-46	-76
VAIHTO-OMAI SUUDEN MUUTOS	-25	2
SAAMISTEN MUUTOS	220	281
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	56	-80
	206	127
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-6 396	10 575
RAHAVAROJEN MUUTOS	-7 618	9 471
RAHAVAROJEN MUUTOS		
RAHAVARAT 31. 12.	3 425	11 043
RAHAVARAT 1.1.	11 043	1 572
	-7 618	9 471

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000€	-15	-12
Investointien tulorahoitus, %	65,2	41,1
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	0,4
Kassan riittävyys, pv	47	156

KONSERNITASE 1000 e

KONSERNITASE									
VASTAAVAA		2024	2023	VASTATTAVAA			2024	2023	
1 000e				1 000 e					
PYSYVÄT VASTAAVAT		37 206	35 457	OMA PÄÄOMA			13 062	12 535	
Aineettomat hyödykkeet		13	44	Peruspääoma			11 571	11 571	
Aineettomat oikeudet		13	44	Muut omat rahastot			0	0	
Muut pitkävaik.menot		0	0	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä			965	1 941	
				Tilikauden yli-/alijäämä			526	-977	
Aineelliset hyödykkeet		35 452	33 673						
Maa- ja vesialueet		3 668	3 539						
Rakennukset		25 346	23 685	VÄHEMMISTÖOSUUDET			0	0	
Kiinteät rakenteet ja laitteet		2 427	2 500						
Koneet ja kalusto		1 438	1 424	PAKOLLISET VARAUKSET			0	0	
Ennakkom. ja keskener. hankkeet		2 574	2 525	Eläkevaraukset			0	0	
Muut aineell.hyödykkeet		0	0	Muut pakolliset varaukset			0	0	
Sijoitukset		1 741	1 739	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			410	495	
Osakkeet ja osuudet		1 595	1 594	Valtion toimeksiannot			40	49	
Muut lainasaamiset		145	145	Lahj.rahastojen pääomat			291	337	
Muut saamiset		1	1	Muut toimeksiantojen pääomat			78	108	
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		243	282						
Valtion toimeksiannot		40	49	VIERAS PÄÄOMA			28 458	35 004	
Lahj.rahastojen erit.katteet		125	125						
Muut toimeksiantojen varat		78	108	Pitkäaikainen			20 903	15 458	
				Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta			18 871	13 353	
VAIHTUVAT VASTAAVAT		4 480	12 294	Lainat julkisyhteisöiltä			0	0	
				Lainat muilta luotonantaj.			0	0	
Vaihto-omaisuus		119	94	Muut pitkäaik.velat			2 031	2 105	
Aineet ja tarv.		1	1						
Keskeneräiset tuotteet		51	28	Lyhytaikainen			7 555	19 547	
Muu vaihto-om.		67	65	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta			4 282	3 302	
				Joukkovelkakirjalainat			0	13 100	
Saamiset		936	1 157	Lainat julkisyhteisöiltä			0	0	
Pitkäaikaiset saamiset		0	0	Lainat muilta luotonant.			0	0	
Myyntisaamiset		0	0	Saadut ennakot			0	0	
Siirtosaamiset		0	0	Muut velat			223	281	
Muut saamiset		0	0	Ostovelat			1 177	1 042	
Lyhytaikaiset saamiset		937	1 157	Siirtovelat			1 873	1 822	
Myyntisaamiset		500	555						
Muut saamiset		356	505						
Siirtosaamiset		81	97						
Rahoitusarvopaperit		133	433						
Sij.rahamarkk.inst.		133	133						
Osakkeet ja osuudet		0	300						
Rahat ja pankkisaamiset		3 292	10 610						
VASTAAVAA YHTEENSÄ		41 929	48 033	VASTATTAVAA YHTEENSÄ			41 929	48 033	

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	31,2	26,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	129,7	168,5
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 euroa	1 491	965
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas	320	206
Konsernin lainat, euroa/asukas	4 970	6336
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 euroa	23 153	29 755
Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 euroa	23 471	6 416
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 euroa	145	145
Kunnan asukasluku	4 659	4 696

1.9 Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kunnanhallitus esittää tilikauden 383 768,03 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- 1) Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan **63 956,98** euroa
- 2) Siirretään tilikauden voitto **447 725,01** euroa taseen tilikauden yli-/alijäämä -tilille.

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Keskusvaalilautakunta

1. Tulosalueen kuvaus

Keskusvaalilautakunta huolehtii vaalien läpiviennistä lain edellyttämällä tavalla.

2 Tulosalueen nykytilanne

Keskusvaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään viisi.

Keskusvaalilautakunta vastaa esimerkiksi ehdokasasettelusta, ääntenlaskennasta ja vaalituloksen julistamisesta.

3 Toimintaympäristön muutokset

Vuonna 2024 järjestetään seuraavat presidentinvaalit ja europarlamenttivaalit. Presidentinvaalin ensimmäisen vaalin ennakkoäänestys pidetään 17.-23.1.2024 ja varsinainen vaalipäivä on 28.1.2024. Presidentinvaalien mahdollisen toisen kierroksen ennakkoäänestys pidetään 31.1.-6.2.2024, varsinaisen vaalipäivän ollessa 11.2.2024. Vuoden 2024 europarlamenttivaalit toimitetaan kaikissa jäsenvaltioissa vaaliajanjaksolla 6.–9.6.2024. Suomessa vaalipäivä on sunnuntai 9.6.2024.

Toteuma 31.12.2024:

Presidentinvaalit ja europarlamenttivaalit toteutuivat suunnitelman mukaisesti. Presidentinvaalin ensimmäisen vaalin ennakkoäänestys pidettiin 17.-23.1.2024 ja varsinainen vaalipäivä oli 28.1.2024. Presidentinvaalien toisen kierroksen ennakkoäänestys pidettiin 31.1.-6.2.2024, varsinainen vaalipäivä oli 11.2.2024. Vuoden 2024 europarlamenttivaalit toimitettiin vaaliajanjaksolla 6.–9.6.2024. Suomessa vaalipäivä on sunnuntai 9.6.2024.

Ulkopuolista henkilöstöä käytettiin presidentinvaaleissa, mutta europarlamenttivaaleissa ei palkattu henkilökuntaa ulkopuolelta yt-menettelyn ollessa käynnissä. Toteutuneet sisäiset henkilöstökulut on kohdistettu europarlamenttivaalien kustannuspaikalle.

Presidentinvaalien äänestysprosentti kunnassa oli ensimmäisellä kierroksella 77,9 % ja toisella kierroksella 70,8 % ja europarlamenttivaalien äänestysprosentti oli 38,0 %.

4 Vuoden 2024 talousarvion tavoitteet:

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA

Panostamme yksilöllisiin laadukkaisiin peruspalveluihin	
Tavoite	Vaalien sujuva järjestäminen Nousiaisten kunnassa huomioiden erityisryhmät/esteettömyys
Toimenpide	Vaalien organisointi ja käytännön toimenpiteet vaalipaikalla
Arviointikriteeri / mittari	Vaalitoimitsijoiden saama palaute vaalien sujuvuudesta ja vaalipaikan käytännön järjestelyistä
Tavoitetaso	Vaalien sujuva läpivienti ilman ongelmia
Toteuma/Seuranta	Toteuma 31.12.: Vaalit toteutettiin onnistuneesti esteettömyys huomioiden ilman suurempia ongelmia. Ennakkoäänestyspaikkana ja varsinaisena vaalipäivänä äänestyspaikkana oli molemmissa vaaleissa kirjasto. Presidentinvaalien äänestysprosentti kunnassa oli ensimmäisellä kierroksella 77,9 % ja toisella kierroksella 70,8 % ja europarlamenttivaalien äänestysprosentti oli 38,0 %.

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA

Tiedotamme aktiivisesti kunnan tapahtumista ja ajankohtaisista asioista	
Tavoite	Vaaleja koskevat tiedotteet ja järjestelyt tavoittavat oikea-aikaisesti kuntalaiset
Toimenpide	Kunta laatii tiedotteet ja kuulutukset, joissa kuvataan tarvittavat tiedot kuntalaisille
Arviointikriteeri / mittari	Laaditut tiedotteet ja kuulutukset
Tavoitetaso	Kuntalaiset ovat tietoisia järjestettävistä vaaleista ja heillä on riittävät tiedot koskien ennakkoäänestystä ja varsinaista vaalipäivää
Toteuma/Seuranta	Toteuma 31.12.: Vaaleista tiedotettiin kunnan verkkosivuilla useaan otteeseen sekä huolehdittiin kuulutuksista Vakka-Suomen Sanomissa, kunnan verkkosivuilla ja ilmoitustaululla.

5 Suunnitelmakausi 2025-2026

Vuonna 2025 järjestetään seuraavat alue- ja kuntavaalit. Alue- ja kuntavaalien ennakkoäänestys pidetään 2.-8.4.2025, varsinaisen vaalipäivän ollessa 13.4.2025. Valtuustot aloittavat työnsä 1.6.2025.

Vuonna 2026 ei ole säännönmukaisia vaaleja.

6 Tunnusluvut:

Tunnusluku	Tp 2023	Ta 2024	Tot 12/2024	Ts 2025	Ts 2026
Kokousten määrä	3	9	4	10	
Äänestys% kunn. vaalit				60	
Äänestys% presidentinv.		73	77,9/70,8		
Äänestys% eu-vaalit		40	38,0		
Äänestys% eduskuntav.	76,7				
Äänestys% aluevaalit				47	

Vuonna 2026 ei säännönmukaisia vaaleja.

7 Talous

100 VAALIT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	17 500	0	17 500	25 375	7 875	145,0%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	17 500	0	17 500	25 375	7 875	145,0%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-9 948	0	-9 948	-12 772	-2 824	128,38%
PALKAT JA PALKKIOT	-8 696	0	-8 696	-11 182	-2 486	128,59%
HENKILÖSIVUKULUT	-1 252	0	-1 252	-1 590	-338	126,96%
ELÄKEKULUT	-1 039	0	-1 039	-1 337	-298	128,71%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-213	0	-213	-252	-39	118,41%
PALVELUJEN OSTOT	-2 300	0	-2 300	-2 794	-494	121,48%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 000	0	-1 000	-5 386	-4 386	538,62%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-13 248	0	-13 248	-20 952	-7 704	158,15%
TOIMINTAKATE	4 252	0	4 252	4 423	171	104,03%

2.2 Tarkastuslautakunta

1 Tulosalueen kuvaus

Valtuuston valitsemat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja vastaavat kunnan ulkoisesta valvonnasta. Tarkastuslautakunta vastaa hallinnon ja talouden tarkastamisen järjestämisestä sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Valtuuston valitsema tilintarkastaja tarkastaa kunnan kunkin tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen.

2 Tulosalueen nykytilanne

Tarkastuslautakuntaan kuuluu viisi jäsentä, jotka suorittavat kuntalain mukaista arviointityötä. Tilintarkastuspalvelut ostetaan tilintarkastusyhteisöltä.

3 Toimintaympäristön muutokset

Tarkastuslautakunnan alaisessa toiminnassa ei ole tapahtunut muutoksia.

4 Vuoden 2024 talousarvion tavoitteet:

Tavoite	Arviointikertomuksesta on hyötyä päätöksentekijöille
Toimenpide	Arviointikertomuksessa esitetään kunnan toiminnan kehittämiseen ehdotuksia
Arviointikriteeri / mit-tari	Kehittämisehdotusten määrä
Tavoitetaso	3 kpl kehittämisehdotuksia
Toteuma/Seuranta	Toteuma 31.12.: Tavoite toteutui. Arviointikertomus vuodelta 2023 allekirjoitettiin 15.5.2024 ja siinä esitettiin kehittämisehdotuksia enemmän kuin kolme.

Tavoite	Viranhaltijoiden ja työntekijöiden haastattelut ovat tar-koituksenmukaisia arvioinnin tarkoitukseen
Toimenpide	Annetaan haastateltaville kysymykset etukäteen
Arviointikriteeri / mit-tari	Kyselylomakkeen tms. etukäteisvalmistelun käyttö
Tavoitetaso	Haastatelluista 100 % saa kysymykset etukäteen
Toteuma/Seuranta	Toteuma 31.12.: Tavoite toteutui

5 Suunnitelmakausi 2025-2026

Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen yhteistyö takaavat riittävän kunnan tu-loksellisuuden ja tavoitteiden toteutumisen arvioinnin. Tarkastuslautakunta var-mistaa, että tilintarkastuksella on riittävät resurssit suorittaa työnsä julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti.

6 Tunnusluvut:

Tunnusluku	Tp 2023	TA 2024	Tot 12/2024	Ts 2025	Ts 2026
Kokousten määrä	7	6	5	6	6
Tarkastuspäivät	11	8	9	8	8

7 Talous

110 TARKASTUSTOIMI	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-1 820	0	-1 820	-1 723	97	94,7%
PALKAT JA PALKKIOT	-1 800	0	-1 800	-1 638	162	91,0%
HENKILÖSIVUKULUT	-20	0	-20	-85	-65	427,4%
ELÄKEKULUT	-16	0	-16	-54	-38	340,06%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-4	0	-4	-31	-27	776,75%
PALVELUJEN OSTOT	-9 200	0	-9 200	-7 375	1 825	80,17%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-11 020	0	-11 020	-9 099	1 921	82,57%
TOIMINTAKATE	-11 020	0	-11 020	-9 099	1 921	82,57%

2.3 Kunnanhallitus

Kunnanhallitus/Keskushallinto

1. Tulosalueen kuvaus

Kuntalain 38 §:n mukaan kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kunnanhallituksen tehtävänä on:

- 1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- 2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- 3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- 5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- 6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- 7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Keskushallinnon tulosalue muodostuu kunnanjohtajasta ja hallinto- ja talousosastosta. Hallinto- ja talousosasto hoitaa keskitettyjä yleishallinnon sekä talous- ja palkkahallinnon tehtäviä ja tuottaa tukipalveluja muille tulosalueille. Tulosalueen vastuulle kuuluvat valtuuston ja kunnanhallituksen asioiden valmistelu sekä päätösten täytäntöönpano. Lisäksi tulosalue vastaa ja huolehtii omalta osaltaan tietohallinnosta, kunnan tiedotuksesta, asiakirjahallinnosta sekä asiakaspalvelutehtävistä. Tulosalue vastaa myös kunnan elinkeinopolitiikan johtamisesta, kaavoituksesta, maapolitiikasta, työllisyysasioista, kotouttamispalveluista, ympäristöterveydenhuollosta, tasausmaksusta (Kunnat ja hyvinvointialueet maksavat tasausmaksua v. 2023 alusta alkaen, kun eläkemenoperusteinen maksu poistuu) sekä työmarkkinatuen kuntaosuuksista.

2. Tulosalueen nykytilanne

Kunta-alan yleinen virka- ja työehtosopimus on voimassa 30.4.2025 saakka. Vuodelle 2024 kohdistui 1.2.2024 koko kunta-alan ja hyvinvointialueiden palkkauksen kehitysohjelman keskitetty erä 0,40 %. Lisäksi palkkoja nostivat 1.5.2024/1.6.2024 yleiskorotus 2,27 %, paikallinen järjestelyerä 0,73 % ja kunta-alan ja hyvinvointialueiden palkkauksen kehitysohjelman paikallinen erä 0,60 %.

Varautumiseen liittyvän työn merkitys kunnan arjen toiminnassa ja johtamisessa on korostunut. Kunnan varautumistyö perustuu uhka-arvioon ja muodostettuun tilannekuvaan. Kansallinen ja alueellinen riskiarvio on päivitetty vuonna 2023 ja kunnan valmiussuunnitelma vuonna 2024.

Kuntamallin mukainen asuminen päättyy 31.12.2023 Moisiokodissa. Vastaanottokeskuksen kuntamallin asiakkaat jatkavat vastaanottokeskuksen asiakkaina tai hakevat kotikuntaa. Vuonna 2024 (tilanteessa 31.8.2023) kotikuntamerkinän saaneita tilapäistä suojelua saavia henkilöitä on Nousiaisissa yhteensä yli 30 henkilöä. Heidän lisäksensä osa tilapäistä suojelua saavista on majoittunut yksityismajoitukseen saaden mm. sosiaali- ja terveystalouden vastaanottokeskuksen kautta. Alkukartoitusten ja kotoutumissuunnitelmien teko on viranhaltijalle osoitettua toimintaa ja tästä syystä virka oli tarkoitus perustaa talousarviovuonna 2024. Perustettava virka oli tarkoitus huomioida vuoden 2024 talousarviossa ja virka osoitettaisiin sivistysosastolle.

Euroalueen inflaation kiihtyminen on jatkunut vuonna 2023 ja ennusteiden mukaan inflaation tulisi hidastua vuoden 2024 aikana. Inflaatio vaikuttaa palvelujen ja tuotteiden ostohintoihin sekä lainojen korkotasoon. Vuoden 2023 aikana korkojen kasvu on ollut maltillisempaa, kun suurin korkotason nousu koettiin touko-joulukuussa 2022. Korkojen äkillinen kasvu, inflaatio ja sitä myöten myös kysynnän muutos ovat johtaneet esimerkiksi valtakunnallisesti konkurssien määrän kasvun. Toimialoista rakentaminen on erityisen vaikeassa tilanteessa varsinkin asuinrakentamisen osalta. Uhkana on työttömyyden kasvaminen, joka näkyy toteutuessaan kunnalle verotulojen heikentymisenä ja työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvavina kustannuksina.

3. Toimintaympäristön muutokset

Järjestelmäasiantuntija on eläköitymässä vuoden 2024 aikana, jonka vuoksi vuoden 2024 talousarviossa on varattu yhtäaikaista henkilöstöresurssia uuden järjestelmäasiantuntijan palkkaamiseen 6 kuukaudeksi.

Asianhallintajärjestelmä Dynasty 10.4. päivitys on tarkoitus toteuttaa vuoden 2024 aikana. Kulunvalvonnan, työajanseurannan ja työvuorosuunnittelun järjestelmän hankinta on suunniteltu toteutettavaksi vuoden 2024 aikana ja tarkoituksena on, että uusi järjestelmä korvaa nykyisen poistuvan järjestelmän. Tietohallinnon järjestelmien auditointi toteutetaan vuoden 2024 aikana.

Nousiaisten kunnan työterveyshuoltoa koskeva sopimus päättyy 31.12.2024. Vuoden 2024 aikana tulee päättää mahdollisen kahden vuoden option käyttämisestä, jolloin sopimus mahdollisesti jatkuisi 31.12.2026 asti.

Nousiaisten kunnan on tarkoitus ottaa käyttöön vaikutusten ennakkoarvointi päätöksenteossaan 1.1.2024 alkaen.

Nousiaisten kunta tulee todennäköisesti hakemaan harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta syksyllä 2024.

Kunnanhallituksen alaisen hyvinvointitoimikunnan tarkoituksena on seurata kunnan väestön terveyden- ja hyvinvoinnin tilaa sekä suunnitella toimia väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Hyvinvointitoimikunnan poikkihallinnollisessa ryhmässä valmistellaan valtuustokausittain laadittava hyvinvointisuunnitelma, joka saatetaan päätöksentekoon talousarviovuonna 2024. Hyvinvointisuunnitelma koskettaa vuosia 2024 ja 2025 sekä muodostaa pohjan seuraavan valtuustokauden hyvinvointisuunnitelman laadinnalle. Laadittavassa hyvinvointisuunnitelmassa huomioidaan Varsinais-Suomen hyvinvointialueen (Varha) laatima alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2023-2025.

Toteuma 31.12.2024:

Ict-järjestelmäasiantuntijan toimessa on aloittanut 3.6.2024 Riku-Petteri Valo. Järjestelmäasiantuntija (virka) eläköityi 1.11.2024.

Asianhallintajärjestelmä Dynasty 10.4. versiopäivitys toteutettiin syyskuussa. Samalla siirrettiin palvelu pilveen. Säännöllisiä hallinto- ja talousosaston pitämiä koulutuksia järjestettiin syys-joulukuun aikana. Marras-joulukuussa hankittiin konsultilta palvelua asianhallintaprosessin kehittämiseksi Dynasty 10-järjestelmässä.

Kulunvalvonnan osalta siirryttiin touko-kesäkuussa Esmikosta ILoq-lukkoihin ja järjestelmään sekä kunnanvirastolla että teknisen osaston varikolla. ILoq-järjestelmän laajentaminen oli perusteltua, koska kunnalla oli käytössä sama lukitusjärjestelmä muissakin kunnan kiinteistöissä, kuten Noustie Areenalla, Henrikin yhteinäiskoululla ja lukiossa. Kulunvalvonnan osalta ei katsottu tarpeen tehdä muita muutoksia.

Työajanseurannan ja työvuorosuunnittelun järjestelmän hankinta suunniteltiin toteutettavaksi vuoden 2024 lopulla ja vuoden 2025 alussa varhaiskasvatusjärjestelmän yhteishankintakilpailutuksen yhteydessä. Tällä tavoiteltiin edullisempaa hintaa ja sitä, että siirryttäisiin kolmesta erillisjärjestelmästä yhteen järjestelmään. Työajanseurannan ja työvuorosuunnittelun osalta vuodelle 2024 suunniteltuja toimenpiteitä ei saavutettu vielä vuoden 2024 aikana, vaan ne siirtyivät vuodelle 2025.

Tietohallinnon järjestelmien (hallinto) auditointi toteutettiin keväällä 2024 aikana. Auditoinnista tehdyn raportin perusteella on tehty lukuisia toimenpiteitä tietosuojan ja -turvan parantamiseksi ja toimenpiteet jatkuvat vuonna 2025.

Nousiaisten kunnan työterveyshuoltoa koskeva sopimus päättyy 31.12.2024. Kunnanhallitus on päättänyt 18.12.2023 § 233 jatkaa yhdessä lähikuntien kanssa kahden vuoden option käyttämisestä. Työterveyshuollon sopimus Mehiläinen Oy:n kanssa jatkuu 31.12.2026 asti.

Nousiaisten kunnan on ottanut käyttöön vaikutusten ennakkoarvointi päätöksenteossaan 1.1.2024 alkaen kunnanhallituksen 18.12.2023 § 240 perusteella. Vaikutusten ennakkoarvointia käytettiin vuoden 2024 aikana yhteensä viiden päätöksenteon yhteydessä.

Vuoden 2024 aikana järjestettiin kunnan sisäisiä poikkihallinnollisia työpajoja, joissa läpikäytiin kunnan valmiussuunnittelua ja viestintää. Vuoden 2024 aikana päivitettiin kunnan valmiussuunnitelman yleinen osa sekä yksikkökohtaiset valmiussuunnitelmat. Lisäksi päivitettiin ja viestintään liittyviä ohjeistuksia. Nousiaisten kunta osallistui aktiivisesti lokakuussa pidettyyn LOUNAIS24 -valmiusharjoitukseen, jonka antia hyödynnettiin valmiussuunnitelmien päivittämisessä.

Varsinais-Suomen turvallisuusfoorumin toiminta käynnistyi vuoden 2024 aikana. Foorumi toimii Varsinais-Suomen maakunnan ylimmän johdon suunnittelu- ja tiedonvaihtofoorumina turvallisuus- ja valmiusasioissa ja se kokoontuu (pääsääntöisesti) kaksi kertaa vuodessa. Foorumin tarkoituksena on tukea aluehallintoviraston varautumisen yhteensovittamistehtävää ja vahvistaa alueen valmiutta, varautumista ja riskin sietokykyä erilaisia häiriötilanteita ja poikkeusoloja varten sekä ylläpitää monialaista yhteistyötä kuntien, viranomaisten, muiden julkisten toimijoiden, yritysten sekä 3. sektorin välillä.

Nousiaisten kunta haki syksyllä 2024 harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta. Kunnalle myönnettiin valtionvarainministeriön päätöksellä (VN/23230/2024) 13.12.2024 harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuodelle 2024 yhteensä 350.000 euroa.

Valtuusto on hyväksynyt hyvinvointisuunnitelman vuosille 2024-2025 12.2.2024 § 22 ja Nousiaisten elinvoimaohjelman 2030 11.11.2024 § 51.

Nousiaisten kunta on vuosittain talousarviossaan varannut määrärahat nuorten kesätyöllistämiseen. Määrärahalla on voitu työllistää noin 20-25 nuorta vuosittain. Kunnanhallitus päätti 12.2.2024 § 27 hyväksyä päivitetyt ehdot kesätyötuen myöntämiselle. Nousiaisten kunta jakoi vuonna 2024 kesätyötukea yhteensä 7610 euroa, hakemuksia saatiin yhteensä 25.

Kunnanhallitus päätti 27.5.2024 § 116 hyväksyä Turun seudun elinkeinosopimuksen palvelusopimuksen 2025-2026. Palvelusopimuksella Turun seudun elinkeinosopimuksen (Sopimus Turun seudun elinkeinoyhteistyöstä, allekirjoitettu 15.6.2016) hyväksyneet kunnat sopivat kunnille tuotettavista elinkeinopalveluista. Nykyisen sopimuskauden vuosikustannukset ovat olleet yhteensä 10,50 euroa / asukas ja uuden sopimuskauden vuosikustannukset palvelumuutoksin ovat yhteensä 5,62 euroa / asukas.

4. Vuoden 2024 talousarvion tavoitteet:

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA

Olemme yrittäjämysteisiä ja edistämme tapahtumien järjestämistä	
Tavoite	Kunta koetaan yrittäjämysteisenä, yritystoiminnan ja tapahtumien mahdollistajana.
Toimenpide	Järjestämme säännöllisesti yrittäjäkahveja, elinkeinotoimikunnan kokouksia, yhteisiä tilaisuuksia yrittäjien kanssa ja vierailuja yksittäisiin yrityksiin. Nousiaisissa toimivien yritysten tiedot päivitetään yhteydenottojen perusteella kunnan verkkosivuille. Kunnassa toimiville yrityksille tarjotaan näkyvyyttä kunnan tiedotuskanavilla. Matkailualan toimijoille on lisäksi rakennettu näkyvyyttä kunnan verkkosivuille. Viestimme aktiivisesti yrittäjille suunnatuista palveluista ja tapahtumista mm. heille suunnatun uutiskirjeen avulla.
Arviointikriteeri / mittari	Järjestetyt tapahtumat, yrityskäynnit, yrittäjiltä saatu palaute (mm. kuntabarometri).
Tavoitetaso	Yrittäjät kokevat kunnan yrittäjämysteisenä ja kunnassa järjestetään eri toimijoiden tapahtumia. Kunta viestii päätöksentekoon tulevista asioista sekä yrittäjille suunnatuista palveluista ja tapahtumista.
Toteuma/Seuranta	Koko perheen Hevisaurus -konsertti Nouse Areenalla keräsi huhtikuussa noin 1000 kävijää. Palokuntanuori-soleirin vierailupäivänä 3.7. oli noin 2350 kävijää. Henrikin markkinat keräsivät ennätysyleisön elokuussa, kun markkinoille kirjattiin noin 1950 kävijää. Yrittäjän päivän illassa 5.9. oli noin 50 yrittäjää paikalla. Yhdistysten ilta järjestettiin syksyllä 2024, jossa teemana oli markkinointi, brändäys ja ilmastosuunnittelu. Alkuvuodesta matkailun kehittämiseen liittyvään tuotteistamistyöpajaan osallistui noin 20 osallistujaa. Keväällä järjestettiin ilmastosuunnitelman laadintaan liittyen ilmasto- ja lähiruokamessut Nouse Areenalla, joka keräsi vajaa 200 osallistujaa. Kuntabarometrin tuloksissa keväällä 2024 Nousiainen sijoittui valtakunnallisesti alle 10 000 asukkaan kunnista sijalle 25/166, Varsinais-Suomen alueen kaikista kunnista Nousiainen oli sijalla 8. Elinvoimaohjelman laadintaan liittyen järjestettiin kolme työpajaa sekä Webropol –kysely. Elinvoimaohjelma valmistui marraskuussa 2024. Yrittäjille suunnatun uutiskirjeen postituslistalla on 120 yritystä.

Lisäämme maanomistusta 8-tien läheisyydessä ja varmistamme kaavoituksella riittävän tonttitarjonnan asumisen ja yrittämisen tarpeisiin	
Tavoite	Kunnan maanomistuksen vahvistaminen keskittyy 8-tien läheisyyteen. Kunta huomioi kaavoituksen käynnistämässä asumisen ja yritystoiminnan tiedossa olevat tarpeet.
Toimenpide	Maanomistusta lisätään 8-tien läheisyydessä vapaaehtoisin kaupoin, toissijaisesti maanvaihdoilla tai etuosto-oikeutta käyttäen. Uusien alueiden kaavoituksen käynnistämässä huomioidaan olemassa oleva tonttitarjonta sekä asumisen ja yrittämisen tiedossa olevat tarpeet.
Arviointikriteeri / mittari	Päätökset maanhankinnasta/hankittu maanomistus, laaditut asemakaavat/asemakaavamuutokset.
Tavoitetaso	Nousiaisten kunnan maanomistus vahvistuu 8-tien läheisyydessä ja tonttitarjonta vastaa asumisen ja yrittämisen tarpeisiin.
Toteuma/Seuranta	Kaitaraisten yritysalueen tontit on lisätty Invest in Turku -sivustolle, joka on suunnattu kansainvälisille investoreille. Keskustelua on käyty alueen kehittämistä myös alueella toimivien yritysten kanssa. Vuonna 2024 tehtiin yksi maanhankinta asemakaavoitetusta AL-tontista (kunnanhallitus 19.8.2024 § 139).

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA

Teemme asiat kustannustehokkaasti, kehitämme ennakkoluulottomasti palvelujamme ja johdamme tiedolla	
Tavoite	Auditoinnin toteuttaminen ja ennakkovaikutusten arvioinnin käyttö päätöksenteossa.
Toimenpide	Kunta toteuttaa it-järjestelmien tarvekartoituksen sekä tietoturva-auditoinnin. Kunta ottaa käyttöön ennakkovaikutusten arvioinnin osana kunnan päätöksentekoa.
Arviointikriteeri / mittari	Toteutettu it-järjestelmien tarvekartoitus sekä tietoturva-auditointi. Kartoituksen ja auditoinnin jälkeen toteutetut mahdolliset toimenpide-ehdotukset. Päätökset, joissa ennakkovaikutusten arviointia on käytetty.
Tavoitetaso	Kunnassa on tietoturvalliset ja tehokkaasti hyödynnetyt järjestelmät. Ennakkovaikutusten arviointi on luonteva osa kunnan päätöksentekoa.
Toteuma/Seuranta	Hallinnon it-järjestelmien tietoturva-auditointi on tehty. Raportissa ehdotettuja toimenpiteitä on jo osin tehty ja niiden toteuttamista jatketaan edelleen. Järjestelmäpäivitysten ja uudistusten yhteydessä huomioidaan kunnan järjestelmäkokonaisuus. Tätä tukee kunnassa laadittu tiedonhallintamalli.

	Kunta on ottanut 1.1.2024 käyttöön ennakkoarvioinnin osana kunnan päätöksentekoa. Vuoden 2024 aikana ennakkoarvioinnin toteutusta tehtiin yhteensä 5 erillisestä päätöksestä. Vuoden 2024 aikana on kehitetty verkkosivuja lisäämällä tietoa esimerkiksi tapahtumista, matkailusta, varautumisesta, ilmastosuunnittelusta, osallistamisesta, hyvinvointityöstä.
--	---

Tiedotamme aktiivisesti kunnan tapahtumista ja ajankohtaisista asioista	
Tavoite	Kunnan järjestämät tapahtumat, toimielinten kokoukset, osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet, muutokset ja hankkeet ovat kuntalaisten sekä sidosryhmien tiedossa.
Toimenpide	Kunnan verkkosivuilla, sosiaalisen median kanavissa, paikallislehdissä, kunta- ja vapaa-aikaesitteissä tiedotetaan kunnan tapahtumista ja ajankohtaisista asioista.
Arviointikriteeri / mittari	Laaditut tiedotteet tapahtumista ja ajankohtaisista asioista.
Tavoitetaso	Kunnan järjestämät tapahtumat ja ajankohtaiset asiat tavoittavat kuntalaiset ja sidosryhmät oikea-aikaisesti.
Toteuma/Seuranta	Kunta on tiedottanut säännöllisesti kunnan tapahtumista pääosin verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa sekä kuntaesitteessä. Kunta on julkaissut kuulutuksia myös Vakka-Suomen Sanomissa. Kuntaesite on päivitetty keväällä ja syksyllä 2024, jolloin se on toteutettu verkkojulkaisuna. Vapaa-aikaesite on ilmestynyt kahdesti vuonna 2024 ja jaettu koteihin. Tonttiesite päivitettiin tammikuussa 2024. Vuoden loppupuolella toteutettiin kokeiluluontoisesti ilmastoasioihin liittyen kampanja Tik-Tokin kautta kohderyhmänä nuoret. Kunta on ollut omalla esittelypisteellä mukana keskeisissä tapahtumissa (mm. Henrikin markkinat, Palokuntanuorisoleiri, Rakenna ja sisusta –messut).

Olemme ratkaisuja etsivä joustava yhteistyökumppani	
Tavoite	Kunta osallistuu aktiivisesti paikallisiin ja seudullisiin

	yhteistyöselvityksiin ja -neuvotteluihin, yhtiö- ja osakaskokouksiin. Kunnanhallitus ottaa aktiivisesti kantaa omistajaohjauksen kannalta tärkeisiin kokonaisuuksiin ja evästää yhtiökokousedustajia. Talousarviovuonna keskiössä on toimiva yhteistyö Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja Turun työllisyysalueen kuntien sekä Turun Seudun Vesi Oy:n omistajakuntien kanssa.
Toimenpide	Kunnasta on nimetyt edustajat yhtiö- ja osakaskokouksiin, yhtiöiden päätöksentekoa seurataan ja otetaan kantaa omistajaohjauksen kannalta tärkeisiin kokonaisuuksiin ja evästetään kokousedustajia.
Arviointikriteeri / mittari	Kunnan osallistumiset yhteistyötapaamisiin ja -kokouksiin, kunnanhallituksen evästyksiset ja omistajaohjauslinjaukset.
Tavoitetaso	Yhteistyö kunnan kanssa koetaan luontevaksi ja mutkattomasti. Tiedonkulku yhteistyökumppaneiden kanssa on toimivaa ja yhteistyökumppanit tietävät kunnan odotukset yhteistyöltä. Kunta osallistuu yhteisten asioiden ratkaisuun ja kunnan tärkeimmät yhteistyöasiat etenevät.
Toteuma/Seuranta	Kunta on tiivistänyt yhteistyötä mm. Mynämäen ja Maskun kanssa erityisesti ict:n osalta. Ict-yhteistyön aloituspalaveri toteutetaan Nousiaisissa 9.9.2024. Eri kilpailutusten yhteydessä kartoitetaan lähikuntien tarve ja toteutetaan kilpailutus mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä. Turun seutuhankintasopimusta on hyödynnetty säännöllisesti. Nousiaisten kunta merkitsi alkuvuodesta maksuttomassa osakeannissa Turun Seudun Vesi Oy:n G1-osakkeita 18 719. G1-osakesarjalle osoitetaan Raisiosta Maskuun kulkevan runkovesijohdon varsinaisen suunnittelutyön lisäksi myös muut suunnittelukokonaisuuksista aiheutuvat kustannukset sisältäen mm. suunnitteluun kuuluvat maaperätutkimukset ja suunnittelutyön kilpailuttamisesta aiheutuvat kustannukset. Arvio G1-osakesarjalle kohdistettujen kustannusten laskutuksen alkamisesta on vuoden 2025 loppu tai vuoden 2026 alku. Kunnanhallitus hyväksyi toukokuussa sopimuksen Turun työllisyysalueen valmistelusta ja kustannusten jakamisesta. Sopimuksessa sovittiin Turun työllisyysalueen valmistelusta ja siitä vuoden 2024 aikana aiheutuvien kustannusten jakamisesta jäsenkuntien kesken.

	Valtuusto päätti 11.11.2024 § 55 hyväksyä Turun työ- lisyysalueen läntisen toiminta-alueen lähipalvelujen tuottamisesta tehtävän sopimuksen. Sopimuksella so- vittiin lakisääteisiä lähipalveluja tuottavan Raision kau- pungin ja toiminta-alueen muiden jäsenkuntien väli- sestä suhteesta.
--	--

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ LUONNOSTA

Meille henkilöstö on tärkeä, kehitämme esihenkilötyötä ja rakennamme myön- teistä työnantajakuva	
Tavoite	Järjestämme säännöllisesti kunnanviraston, johtoryh- män ja esihenkilöiden palavereja. Laadimme koko hen- kilöstöä koskevia henkilöstökirjeitä ja -kyselyitä muiden osastojen kanssa yhteistyössä. Teemme henkilöstöpo- liittisia linjauksia henkilöstöä kuullen ja yhteistoimin- nassa.
Toimenpide	Kunnanvirasto ja johtoryhmä kokoontuvat viikoittain, esi- henkilöpalaverit noin 2 kuukauden välein vaihtelevilla teemoilla, yhteistoimintaryhmän kokousten järjestämi- sessä huomioidaan yhteistoiminnan vuosikello. Henki- löstökirjeitä ja -kyselyjä laaditaan koko henkilöstöä kos- kevista asioista. Vuonna 2024 järjestetään erillinen esi- henkilövalmennus esihenkilötyön tueksi ja kehittä- miseksi.
Arviointikriteeri / mittari	Pidetyt henkilöstöpalaverit, yhteistoimintaryhmän ko- koukset, laaditut henkilöstökirjeet ja -kyselyt.
Tavoitetaso	Henkilöstö saa työnsä suorittamista varten tarvitse- mansa tiedot, tiedonvaihto henkilöstön, esihenkilöiden ja osastojen välillä toimii. Koko henkilöstö innostetaan mu- kaan työnantajan kuvan rakentamiseen ja toiminnan ke- hittämiseen.
Toteuma/Seuranta	Kunnanvirasto ja johtoryhmä kokoontuvat viikoittain. Esi- henkilöpalaverit pidetään noin 2 kuukauden välein vaih- televilla teemoilla. Toteutuneet esihenkilöpalaverit 31.1., 6.3., 24.4., 5.6. ja 28.8., 2.10. ja 20.11.2024. Esihenkilö- palavereissa oli säännöllisin väliajoin myös työterveys- huollon edustaja kertomassa ajankohtaisista asioista. Yhteistoimintaryhmä on kokoontunut 12.3., 10.9. ja 26.11.2024. Pääluottamusmiesten kanssa on tehty tii- vistä yhteistyötä keväällä paikallisten järjestelyerien jaon

	yhteydessä sekä elokuusta lähtien työryhmätyöskente- lyn muodossa liittyen henkilökohtaista lisää koskevan arviointijärjestelmän käyttöönottoon. Vuoden aikana on pidetty 3 paikallisneuvottelua. Laajempia hallinto- ja talousosaston laatimia henkilöstö- kirjeitä on lähetetty neljä, jonka lisäksi henkilöstöä tiedo- tetaan ajankohtaisista asioista tiiviisti henkilökunnan intran ja sähköpostin kautta. Tietosuojavastaan uutis- kirje on julkaistu henkilökunnalle kuukausittain. Esihen- kilökysely on toteutettu kesä-elokuussa 2024 ja työtyyty- väisyyskysely joulukuussa. Alkuvuodesta järjestettiin esihenkilöille esihenkilövalmennus (coaching) esihenki- lötyön tueksi ja kehittämiseksi. Vuoden aikana hyväksyttiin useita koko henkilöstöä kos- kevia ohjeistuksia esimerkiksi perehdyttämisopas sekä työaikaa ja työaikakorvauksia koskeva ohje.
--	--

5. Suunnitelmakausi 2025-2026

Kunta-alan virka- ja työehdot sekä sopimuskausi on voimassa 30.4.2025 alkaen. Ratkaisuun sisältyy erillinen kunta- ja hyvinvointialan viisivuotinen palkkausjärjes-
telmien kehittämisohjelma, jonka sopimuskorotukset ovat keskimäärin yksi pro-
sentti vuosittain (1.6.2025 – 0,8 %, v.2026 – 0,8 %, v.2027 – 1,2 %). Vuosien
2025–2027 valtakunnallisista palkankorotuksista neuvotellaan myöhemmin, kun
sopimuskausi ja työrauha päättyvät. Suunnitelmavuosille kohdistuu todennäköi-
sesti sopimusratkaisun myötä palkankorotuksia (yleiskorotuksia ja järjestelyeriä).

Eduskunta hyväksyi keväällä 2023 lakipaketin julkisten työvoima- ja yrityspalve-
luiden uudelleen järjestämisestä. Vastuu työnhakijoille ja yrityksille ja muille työn-
antajille tarjottavista työvoimapalveluista siirretään valtiolta pääosin kuntien vas-
tuulle 1.1.2025. Uudistuksella halutaan parantaa työvoiman kysynnän ja tarjon-
nan kohtaantoa ja nopeuttaa työllistymistä. Tavoitteena on tuoda julkiset työllis-
yyspalvelut lähemmäksi asiakkaita osaksi kuntien elinvoimatehtäviä. Kunta voi
järjestää kunnan vastuulle kuuluvat työvoimapalvelut itse, jos kunnan työvoiman
määrä on vähintään 20 000 henkilöä. Jos kunnan työvoiman määrä on alle 20
000 henkilöä, sen on muodostettava palveluiden järjestämiseksi yhteistoiminta-
alue (työllisyysalue) yhdessä yhden tai useamman kunnan kanssa niin, että työ-
voiman määrä on vähintään 20 000. Nousiainen on hyväksynyt Turun työllisyys-
aluetta koskevan yhteistoimintasopimuksen, jonka perusteella Turun kaupunki
toimii työllisyysalueen vastuukuntana.

Vuoden 2023 alussa Nousiaisten kunnan omistuksessa olleet perusterveyden-
huollon sekä sosiaali- ja pelastustoimen tilat siirtyivät vuokrasopimuksella hyvin-
vointialueiden hallintaan kolmeksi vuodeksi. Kolmen vuoden jälkeen hyvinvointi-
alueilla on mahdollisuus jatkaa vuokrasopimusta yhdellä vuodella niin halutes-

saan. Siirtymäkauden jälkeen kuntien on yhtiöitettävä omistamansa hyvinvointialueille vuokrattavat toimitilat (kuntalain mukainen yhtiöittämisvelvollisuus). Hyvinvointialueelle vuokrattujen toimitilojen yhtiöittämistä valmistellaan yhteistyössä teknisen osaston kanssa.

Nousiaisten kunnan päätearkisto sijaitsee vuokratiloissa ja uusi päätearkisto on tarkoitus rakentaa osana Henrikin yhtenäiskoulun B-osaa. Arkistotila valmistuminen ajoittuu alustavasti joulukuulle 2025 tai keväälle 2026. Arkiston aineiston siirtoon tulee varata ylimääräistä henkilöstöresurssia vuodelle 2026.

Nousiaisten kunnan työterveyshuoltoa koskeva sopimus päättyy 31.12.2026, mikäli kunta päättää käyttää vuoden 2024 jälkeiset kaksi optiovuotta. Uuden työterveyshuoltoa koskevan sopimuksen kilpailutuksen valmistelu tulee aloittaa hyvissä ajoin suunnitelmavuosien aikana yhteistyössä muiden hankintaan osallistuvien kuntien kanssa.

Valtuustokausi vaihtuu 1.6.2025 alkaen, uusi valtuustokausi on 2025–2029. Valtuustokauden vaihtumisen yhteydessä kunnan on mahdollista tarkastella valtuutettujen lukumäärää, kuntalain mukaan valtuutettuja tulee olla vähintään 13 enintään 5 000 asukkaan kunnassa. Lisäksi kunnan on mahdollista tarkastella toimielinten kokoonpanoa/rakennetta. Kuntalain mukaan kunnassa on oltava valtuuston lisäksi kunnanhallitus ja tarkastuslautakunta.

Laajan hyvinvointikertomuksen laadinta käynnistetään valtuustokauden päättymisen myötä kesäkuusta 2025 alkaen. Hyvinvointikertomus on analyysi kunnassa asuvan väestön terveyden ja hyvinvoinnin tilasta. Hyvinvointikertomuksen laadinnassa on hyvä noudattaa terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen määrittämiä indikaattoreita kunnan hyvinvointikertomuksen vähimmäistietosisällöksi, jotta tiedot olisivat vertailtavissa kuntien kesken ja resurssien kohdentaminen olisi tarkoituksenmukaista. Asiakirjan laadinnasta vastaa hyvinvointikoordinaattori.

6. Tunnusluvut:

Tunnusluku	TP 2023	TA 2024	Tot 12/2024	Ts 2025	Ts 2026
Asukasluku/Tilastokeskus/	4 696	4 678	4 659	4 678	4 678
Rak.valm.tonttien lkm	35	35	31	41	50
Veroprocentti*	8,86	9,1	9,1	9,1	9,1
Työttömyysprosentti	6,4	7	6,5	7	7

7. Vakainainen henkilöstö:

Nimike	TP 2023	TA 2024	Tot 12/2024	TS 2025	TS 2026
kunnanjohtaja	1	1	1	1	1
hallintojohtaja	1	1	1	1	1
taloussuunnittelija	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
asianhallintasihteeri	1	1	1	1	1
kirjanpitäjä	1	1	1	1	1

järjestelmäasiantuntija	1	1,5*	1,5*	1	1
toimistosihteeri	1	1	1	1	1
elinvoimapäällikkö	1	1	1	1	1

*Järjestelmäasiantuntijan eläköityminen kesken vuotta v.2024

8. Määräaikainen henkilöstö:

Nimike	31.12.2023	TA 2024	Tot 12/2024
hallinnon erityisasiantuntija		1	1

9. Talous

120 KESKUSHALLINTO	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	3 000	0	3 000	1 738	-1 262	57,94%
MAKSUTUOTOT	300	0	300	80	-220	26,67%
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	4 491	4 491	
MUUT TOIMINTATUOTOT	107 000	62 000	169 000	144 085	-24 915	85,26%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	110 300	62 000	172 300	150 393	-21 907	87,29%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-693 860	0	-693 860	-713 618	-19 758	102,85%
PALKAT JA PALKKIOT	-568 168	0	-568 168	-591 171	-23 003	104,05%
HENKILÖSIVUKULUT	-125 692	0	-125 692	-122 448	3 244	97,42%
ELÄKEKULUT	-107 521	0	-107 521	-107 722	-201	100,19%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-18 171	0	-18 171	-14 726	3 445	81,04%
PALVELUJEN OSTOT	-642 372	-70 000	-712 372	-584 765	127 607	82,09%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-21 700	0	-21 700	-22 215	-515	102,37%
AVUSTUKSET	-192 000	0	-192 000	-193 957	-1 957	101,02%
MUUT TOIMINTAKULUT	-77 061	0	-77 061	-88 301	-11 240	114,59%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 626 993	-70 000	-1 696 993	-1 602 856	94 137	94,45%
TOIMINTAKATE	-1 516 693	-8 000	-1 524 693	-1 452 463	72 230	95,26%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-32 979	0	-32 979	-37 918	-4 939	114,98%
TILIKAUDEN TULOS	-1 549 672	-8 000	-1 557 672	-1 490 381	67 291	95,68%

2.4 Kasvatus- ja sivistyslautakunta

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA/varhaiskasvatus

1. Tulosalueen kuvaus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa pedagogiikka korostuu. Lakisääteisiä, turvallisia ja laadukkaita varhaiskasvatuspalveluja järjestetään perhepäivähoidossa, päiväkodeissa ja erityispäivähoidossa. Vuorohoitoa tarjotaan tarpeen mukaan. Yhteistyötä tehdään tarvittaessa Turun seutukuntien kanssa. Nuppulan päiväkodissa toimii pienennetty ryhmä tukea tarvitseville lapsille. Perhepäivähoidon varahoito järjestetään päiväkodeissa.

Esiopetus on Nousiaisten kunnassa perusopetuksen järjestämää ja esiopetuksen täydentävä päivähoito varhaiskasvatuksen järjestämää. Esiopetuksen täydentävää päivähoitoa tarjotaan Yhtenäiskoululla ja Kirkonpiirin koululla sekä tarvittaessa Puolen hehtaarin päiväkodissa. Vuorohoitoa tarvitsevien esioppilaiden täydentävä päivähoito järjestetään tarvittaessa Nuppulan päiväkodissa.

Varhaiskasvatustilanne sääntelee tiukasti varhaiskasvatuksen toimintaa.

2. Tulosalueen nykytilanne

Kunnassa toimii 4 päiväkotia: Päiväkotia Vappula, päiväkotia Nuppula, Puolen hehtaarin päiväkotia ja Paijulan päiväkotia. Paijulan päiväkotia on luonto-, liikunta- ja ympäristöpäiväkotia, joka avattiin 1.8.2023 yli 3- vuotiailla lapsilla (max 21 lasta). Päiväkotia Nuppulasta vähennettiin uuden päiväkodin vuoksi yksi lapsiryhmä. Ukrainalaisia lapsia on varhaiskasvatuksessa yhteensä 3, joista kaksi päiväkotia Vappulassa ja yksi päiväkotia Nuppulassa.

Varhaiskasvatuksessa työskentelee kaksi varhaiskasvatuksen erityisopettajaa: koko kunnan varhaiskasvatuksesta vastaava kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja pienennetyssä ryhmässä työskentelevä varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Jokaisessa päiväkodissa työskentelee vastaava varhaiskasvatuksen opettaja (yhteensä 4). Perhepäivähoitajat toimivat myös tiimeittäin kolmen tiimivertäjän johdolla, jolloin lapsilla on mahdollisuus oppia esim. vuorovaikutustaitoja suuremmissa ryhmissä. Tiimit muodostavat voimavaran henkilöstölle.

Perhepäivähoitajia on yhteensä 9. Perhepäivähoidon varahoidon järjestämiseksi on palkattu koronavaikutusten tasoittamiseen tarkoitetuilla hankerahoituksella resurssilastenhoitaja päiväkotia Vappulaan, joka myös sijaistaa päiväkodin työntekijöiden poissaoloja. Perhepäivähoidon varahoitoa järjestetään pääasiassa päiväkotia Vappulassa, mutta tarvittaessa myös muissa päiväkodeissa ja muilla perhepäivähoitajilla. Esiopetuksen täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään Henrikin yhtenäiskoululla ja Kirkonpiirin koululla sekä perhepäivähoidossa.

Henkilöstön sairauspoissaoloja on edelleen paljon ja sijaisista on ajoittain puutetta. Varhaiskasvatuksessa työskentelee kolme resurssilastenhoitajaa, jotka auttavat sijaistarpeissa. Lyhytaikaisia sijaisia on haettu myös Kuntarekryn kautta.

Digihanke sai jatkoaikaa vuoden 31.1.2024 saakka. Sen lisäksi kunta on mukana Mynämäen ja Maskun kuntien kanssa yhteisessä Valssi- hankkeessa, jonka avulla otamme käyttöön Karvin luoman sähköisen laadun arviointityökalun.

3. Toimintaympäristön muutokset

Paijulan koulun tiloihin avattiin uusi päiväkotikoti, joka on luonto-, liikunta- ja ympäristöpainotteinen. Päiväkodissa toimii yksi ryhmä yli 3-vuotiaille lapsille. Nuppulan päiväkodissa toimii yksi ryhmä vähemmän, jonka vuoksi päiväkotiin vapautui tilaa varhaiskasvatuksen erilaisia toimintoja varten. Perhepäivähoitajia on yhteensä 11, kun yksi perhepäivähoitaja siirtyi eläkkeelle. Varhaiskasvatuspaikkoja on ostettu lisäksi muista kunnista ja yksityisiltä toimijoilta.

Tällä hetkellä päiväkodin johtajia on yksi ja hänen vastuullaan on 4 päiväkodin kokonaisuus. Vuoden 2023 aikana on havaittu, että työmäärä on yhdelle päiväkodinjohtajalle liian suuri ja tästä syystä varhaiskasvatus esittää toisen päiväkodin johtajan viran perustamista vuoden 2024 alusta alkaen.

Varhaiskasvatukseen hakeneista suurin osa on alle 3-vuotiaita. Päiväkotien alle 3-vuotiaiden ryhmät ovat lähes täynnä. Syntyneiden lasten määrä vähenee. Vuonna 2023 syntyy 25 lasta. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja koskevan muutoksen (1.3.2023) myötä asiakasmaksut ovat pienentyneet noin 30 %.

Päiväkotikoti Vappulaan on palkattu resurssilastenhoitaja koronavaikutusten tasoittamiseen saadulla hankerahalla 30.6.2024 saakka perhepäivähoidon varahoidon järjestämiseksi. Resurssihenkilö sijaistaa myös tarvittaessa päiväkodin työntekijöiden poissaoloja.

Varhaiskasvatus on mukana Mynämäen ja Maskun kuntien kanssa yhteisessä laadun arviointiin liittyvässä Valssi hankkeessa, jonka avulla otamme käyttöön Karvin kehittämän sähköisen laadun arviointi työkalun.

Varhaiskasvatuksen sähköisen palvelujärjestelmän hankinta siirtyy vuodelle 2024. Varhaiskasvatuksessa selvitetään myös olemassa olevalle ohjelmalle muita vaihtoehtoja.

Toteuma 31.12.2024:

Kunnassa toimii 4 päiväkotia: Nuppula, Paijula, Puolen hehtaarin päiväkotikoti ja Vappula. Alle 3-vuotiaiden varhaiskasvatuspaikkoja lisättiin perustamalla Paijulaan alle 3-vuotiaiden ryhmä. Ryhmässä työskentelee kaksi aikuista, jonka vuoksi ryhmään voidaan sijoittaa 8 lasta. Päiväkotikoti Vappulassa ja Nuppulassa yksi ryhmä on muutettu sisarusryhmäksi. Esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään Henrikin yhtenäiskoululla ja Kirkonpiirin koululla. Perhepäivähoitajia on tällä hetkellä yhteensä yhdeksän.

Varhaiskasvatuksessa työskentelee kaksi pätevää päiväkodinjohtajaa, joista toinen vastaa Puolen hehtaarin päiväkodista sekä päiväkotikoti Vappulasta ja toinen vastaa Päiväkotikoti Nuppulasta sekä Paijulan päiväkodista. Päiväkotikoti Nuppulassa

aloitti 1.8.2024 uusi varhaiskasvatuksen erityisopettaja, joka vastaa päiväkotia Nupulan varhaiskerho- ja päiväkotikoulusta. Kiertävän varhaiskasvatuksen erityisopettajan vastuulle kuuluvat muut päiväkodit ja perhepäivähoito.

Jokaisessa päiväkodissa työskentelee vastaava varhaiskasvatuksen opettaja ja resurssilastenhoitaja. Resurssilastenhoitajat auttavat päiväkotien sijaistarpeissa.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen indeksitarkastus tehtiin 4.12.2023, jonka vuoksi varhaiskasvatuksen maksut nousivat. Korkein perittävä maksu on 311 € ja pienin perittävä maksu on 30 €. Indeksitarkastetut hinnat tulivat voimaan 1.8.2024. Turun seutukuntia koskevan yhteistoimintasopimuksen hintojen indeksitarkastus tehtiin 1.3.2024. Indeksitarkastetut hinnat tulivat voimaan 1.8.2024.

Varhaiskasvatus oli mukana Valssi-hankkeessa (varhaiskasvatuksen laadun arviointi ja kehittäminen) yhdessä Maskun ja Mynämäen kuntien kanssa. Hankkeen myötä varhaiskasvatuksessa on käytössä sähköinen laadun arviointityökalu Valssi. Hanke päättyi 30.9.2024. Laatu- ja kehittäminen jatkuu arviointityökalua hyödyntäen ja järjestämällä varhaiskasvatuksen henkilöstölle suunnittelu-, arviointi- ja kehittämispäiviä kaksi kertaa vuodessa, jolloin vanhemmille annetaan maksuhyvitystä, mikäli he järjestävät lapsensa hoidon itse.

Varhaiskasvatus on mukana digitaalisen oppimisympäristön kehittämisen hankkeessa yhdessä Maskun, Mynämäen ja Ruskon kuntien kanssa ajalla 20.6.2024 – 31.12. 2026, johon on saatu valtion erityisavustusta yhteensä 48 150 €.

Nousiaisten kunta on osallistunut yhdessä Maskun ja Mynämäen kuntien kanssa varhaiskasvatuksen sähköisen palvelujärjestelmän hankintaa koskevaan kilpailutukseen. Tavoitteena on saada uusi palvelujärjestelmä käyttöön vuoden 2025 loppuun mennessä.

4. Vuoden 2024 talousarvion tavoitteet:

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA

Panostamme yksilöllisiin laadukkaisiin peruspalveluihin.	
Tavoite	Varhaiskasvatuspalvelut ovat laadukkaita.
Toimenpide	Noudatamme varhaiskasvatustalain varhaiskasvatuksen järjestämisessä. Koulutamme henkilöstöä. Varmistamme, että lapsi saa tarvitsemansa tuen. Olemme mukana Valssi-hankkeessa, jonka kautta saamme käyttöömmemme laadun arvioinnin työkalun. Tuemme johtamista.
Arviointikriteeri / mittari	Päiväkodin henkilöstö ja ryhmäkoot ovat lain mukaiset. Varhaiskasvatuksessa on käytössä sähköinen laadun arviointi järjestelmä. Varhaiskasvatuksessa työskentelee kaksi varhaiskasvatuksen erityisopettajaa. Avustajia on käytössä tarpeen mukaan. Varhaiskasvatuksessa työskentelee toinen päiväkodin johtaja.
Tavoitetaso	Varhaiskasvatuspaikat järjestyvät lain vaatiman ajan

	puitteissa ja ovat riittävät. Päiväkotiryhmissä työskentelee varhaiskasvatuslain mukainen henkilöstö. Henkilöstö on osallistunut täydennyskoulutukseen. Laadun arviointisuunnitelma ja sähköinen järjestelmä on käytössä. Päiväkodin johtajan työmäärää on kohtuullistettu.
Toteuma/Seuranta	Varhaiskasvatuspaikat ovat järjestyneet lain vaatiman ajan puitteissa ja ovat olleet riittävät. Olemme saaneet rekrytoitua päiväkoteihin pätevää henkilöstöä. Varhaiskasvatuslain mukainen aikuisten ja lasten välinen suhdeluku on toteutunut. Varhaiskasvatuksen laatua arvioidaan vuosittain sähköisen laadun arviointityökalun avulla. Henkilöstölle järjestettiin koulutuksia varhaiskasvatuksen laadun arviointi hankkeeseen liittyen. Varhaiskasvatuksessa työskentelee kaksi päiväkodin johtajaa ja varhaiskasvatusopettajaa. Avustajia on riittävästi.

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA

Tiedotamme aktiivisesti kunnan tapahtumista ja ajankohtaisista asioista.	
Tavoite	Varhaiskasvatuspaikat ovat riittävät. Tiedotamme varhaiskasvatuksen tapahtumista ja toiminnasta.
Toimenpide	Rekrytoimme tarvittaessa lisää perhepäivähoitajia. Varhaiskasvatuksen täyttö- ja käyttöastetta seurataan jatkuvasti sähköisen järjestelmän kautta. Sähköinen järjestelmä uusitaan, joka mahdollistaa varhaiskasvatuksen ja vanhempien välisen sähköisen viestinnän tietoturvallisesti. Facebookia ja Instagramia hyödynnetään tapahtumien ja toiminnan näkyväksi tekemisessä ja henkilöstön rekrytoinnissa.
Arviointikriteeri / mittari	Varhaiskasvatus paikat riittävät. Täyttöaste 100 %. Uusi varhaiskasvatuksen palvelujärjestelmä käytössä.
Tavoitetaso	Varhaiskasvatus paikat riittävät. Uusi sähköinen järjestelmä on henkilöstön käytössä. Varhaiskasvatustoiminnasta tehdään julkaisuja Facebook ja Instagram sivuilla.
Toteuma/Seuranta	Varhaiskasvatuspaikat ovat olleet riittävät. Uusi sähköinen varhaiskasvatusjärjestelmä kilpailutettiin yhdessä Maskun ja Mynämäen kuntien kanssa. Järjestelmän hankinta siirtyy vuodelle 2025. Vanhempien viestintä toteutetaan siihen saakka sähköpostia hyödyntäen. Varhaiskasvatustoiminnasta on tehty satunnaisesti julkaisuja Facebookissa ja Instagramissa. Varhaiskasvatuksen rekrytointi-ilmoituksia on julkaistu Facebookissa.

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ LUONNOSTA

Vaalimme turvallisuutta, luonnon puhtautta ja viihtyisää asumista.	
Tavoite	Turvallisuuden, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen.
Toimenpide	Jatketaan Liiku-hankkeessa mukanaoloa. Hyödynnetään lähiympäristöä ja luontoa varhaiskasvatuksen toiminnassa. Säännölliset henkilöstöpalaverit ja kehityskeskustelut käytössä. Järjestetään tarpeen mukaan henkilöstölle hätäensiapukoulutusta tai turvallisuuskoulutusta sekä työnohjausta. Henkilöstön jaksamista kuunnellaan. Tuetaan johtamista.
Arviointikriteeri / mittari	Sairauspoissaolot vähentyneet. Kehityskeskustelut käyty. Retkiä lähiympäristöön ja luontoon. Yhteisiä tapahtumia varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksessa työskentelee toinen päiväkodinjohtaja.
Tavoitetaso	Hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö. Turvallinen liikkuminen lähiympäristössä ja luonnossa. Lapset oppivat kunnioittamaan luontoa.
Toteuma/Seuranta	Lasten kanssa on retkeilty säännöllisesti lähiympäristössä ja luonnossa. Varhaiskasvatuksella on ollut mahdollisuus liikkua säännöllisesti myös Areenalla. Kehityskeskustelut on pidetty ja henkilöstöpalavereja on järjestetty säännöllisesti. Lasten ja nuorten rahaston avulla järjestettiin keväällä koko varhaiskasvatukselle yhteinen musiikkiteatteriesitys. Varhaiskasvatuksen henkilöstölle järjestettiin yhteisiä koulutuksia.

5. Suunnitelmakausi 2025–2026

Perhepäivähoito säilytetään yhtenä varhaiskasvatusmuotona. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajien eläköitymisen tai muiden poistumisien yhteydessä harkitaan lastenhoitajien vakanssien muuttamista varhaiskasvatuksen opettajan/sosionomien vakansseiksi. Varhaiskasvatuksessa on käytössä uusi sähköinen palvelujärjestelmä, jonka kautta myös tapahtuu vanhempien ja varhaiskasvatuksen välinen viestintä. Varhaiskasvatuspaikkojen riittävyys varmistetaan.

6. Tunnusluvut:

Tunnusluku	Tp 2023	TA 2024	Tot 12/2024	Ts 2025	Ts 2026
*Läsnäolopv/vuosi	40 737	38 500	38 715	38 500	38 500
-päiväkotihoidto	34 042	30 500	33 098	30 500	30 500
Puolen hehtaarin pvkoti	8 510	8 500	7 096	8 500	8 500
Nuppula	12 679	10 500	10 697	10 500	10 500
Vappula	5 380	4 000	5 137	4 000	4 000
Paijulan päiväkot	1 036	2 500	3 900	2500	2 500
Esiopetuksen täydent.	6 437	5 000	6 268	5 000	5 000
-perhepäivähoito	6 695	8 000	5 617	8 000	8 000
Lapsia	232	252	237	252	252

- päiväkotihoidossa	193	204	203	204	204
Puolen Hehtaarin pvkoti	44	54	45	54	54
Nuppulassa	62	60	63	60	60
Vappulassa	32	30	33	30	30
Paijulan päiväkot	12	20	25	20	20
Esiopetuksen täydent.	43	40	37	40	40
-perhepäivähoidossa	39	48	34	48	48
-erityistä tukea tarvitsevia	3	7	4	7	7
-tehostettua tukea tarvitsevia	11	10	11	10	10
Kotihoidon tuki, perheitä	34	55	54	55	55
Kotihoidon tuki, lapsia	44	70	72	70	70
Perhepäivähoidon täyttöaste %	91	100	100	100	100
Päiväkodin täyttöaste %					
Puolen Hehtaarin pvkoti	81	100	85	100	100
Nuppula	100	98	98	98	98
Vappula	94	100	91	100	100
Paijulan päiväkot	57	100	97	100	100
Esiopetuksen täydentävä	87	100	88	100	100
Nettokust. eur/läsnäolopv	83	100	92	101	102
päiväkotihoidossa	70	93	80	93	94
Puolen Hehtaarin pvkoti	66	83	85	83	84
Nuppula (vuorohoito ja erit.pvh)	94	125	103	127	129
Vappula	86	123	98	124	126
Paijula	150	123	116	123	125
perhepäivähoito	61	56	59	57	58
Lasten kotihoidon tuki/asukas	40	43	36	43	43

7. Vakinainen henkilöstö

Nimike	TP2023	TA2024	Tot 12/2024	TS2025	TS2026
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1	1	1
Päiväkodin johtaja	1	2	2	2	2
Varhaiskasvatusohjaaja	1	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	1	1	1
Kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	1	1	1
varhaiskasvatuksen opettaja	8	12	10	12	12
perhepäivähoitaja	11	12	9	12	12
lastenhoitaja	19,5	24,5	20,5	24,5	24,5
avustaja	1	1	0	1	1
henk.kohtainen avustaja	0	0	0	0	0

8. Määräaikainen henkilöstö:

Nimike	31.12.2023	TA 2024	Tot 12/2024
--------	------------	---------	-------------

varhaiskasvatuksen avustaja	5	6	5,5
varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	8	4,5	8
varhaiskasvatuksen opettaja	3		2

9. Talous

500 VARHAISKASVATUS	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	110 418	0	110 418	87 330	-23 088	79,09%
MAKSUTUOTOT	235 000	0	235 000	227 108	-7 892	96,64%
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	39 734	39 734	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	345 418	0	345 418	354 172	8 754	102,53%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-2 798 058	0	-2 798 058	-2 728 214	69 844	97,5%
PALKAT JA PALKKIOT	-2 300 096	0	-2 300 096	-2 239 899	60 197	97,38%
HENKILÖSIVUKULUT	-497 962	0	-497 962	-488 315	9 647	98,06%
ELÄKEKULUT	-421 198	0	-421 198	-430 659	-9 461	102,25%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-76 764	0	-76 764	-57 656	19 108	75,11%
PALVELUJEN OSTOT	-707 955	0	-707 955	-550 708	157 247	77,79%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-53 050	0	-53 050	-38 910	14 140	73,35%
AVUSTUKSET	-200 000	0	-200 000	-167 726	32 274	83,86%
MUUT TOIMINTAKULUT	-451 728	0	-451 728	-434 583	17 145	96,2%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 210 791	0	-4 210 791	-3 920 141	290 650	93,1%
TOIMINTAKATE	-3 865 373	0	-3 865 373	-3 565 970	299 403	92,25%

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA/Koulutuspalvelut

1. Tulosalueen kuvaus

Laadukkaan opetuksen järjestäminen esiopetuksessa sekä peruskoulun luokilla 1–9, niin yleisopetuksessa kuin erityisopetuksessakin. Tällä toimintakaudella aamu- ja iltapäivätoimintaa tarjotaan Henrikin yhtenäiskoulussa ja Kirkonpiirin koulussa kaikille 1–2 luokan oppilaille sekä perusopetuksen erityisen tuen oppilaille, jotka toimintapaikkaa hakevat.

Kunnassa toimii kolme peruskoulua, Valpperi, Kirkonpiiri ja Henrikin yhtenäiskoulu. Esiopetusta annetaan Kirkonpiirillä ja Henrikin yhtenäiskoulussa. Yhtenäiskoulussa toimii myös 7–9 luokkalaisten perusopetus. Oppilasennuste on laskeva, mutta nykyinen kouluverkko on tarkoituksenmukainen ja kustannustehokas. Tulevaisuudessa voidaan joutua tarkastelemaan ryhmien määrää kouluissa.

Nousiaisten lukio toteuttaa opetus- ja kasvatustyössään lukioden yleissivistävää tehtävää perehdyttämällä oppilaansa inhimillisen kulttuurin keskeisiin sisältöihin. Lukion tavoitteena on antaa oppilailleen hyvä ja monipuolinen yleissivistys jatko-opintoja ja työelämää varten.

Muu sivistystoimi vastaa sivistysosaston hallinnosta sekä kuntien välisestä yhteistyöstä, vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen palveluista, kunnan ulkopuolella järjestettävästä perusopetuksesta sekä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta. Kuntien välistä yhteistyötä eri koulutuspalveluiden osa-alueilla pyritään lisäämään entisestään suunnitelmakaudella. Näiden lisäksi hyvinvointialueiden perustamisen jälkeen kuntaan jää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä, joka tulevaisuudessa lisää toimintoja ja tehtäviä. Tämän vuoksi talousarviossa on esitetty hyvinvointi- ja maahanmuuttokoordinaattorin virkaa.

2. Tulosalueen nykytilanne

Kirkonpiirin koulussa on tällä hetkellä 134 oppilasta luokilla esi – 6 ja koulun toiminta jatkuu normaaliin tapaan vuonna 2024.

Valpperin koulussa on 39 oppilasta luokilla 1–6 ja opetuksessa on mukana vahvasti ympäristöpainotteisuus ja läheisen luonnon hyödyntäminen.

Henrikin yhtenäiskoulussa on 483 oppilasta. Opetusta annetaan esi-9. luokille. Lisäksi koulussa toimii Valmo-luokka, jossa on 4 oppilasta ja oppilailla on mahdollisuus osallistua aamu- ja iltapäivä toimintaa. S2-oppilaiden määrä on lisääntynyt merkittävästi lukuvuodesta 2023-2024 alkaen, kun Ukrainasta muuttaneet oppilaat ovat siirtyneet valmistavasta perusopetuksesta perusopetukseen. Vuoden 2023 osalta on mahdollisuus hakea valtiolta avustusta maahanmuuttajien S2-kielen opetukseen.

Nousiaisten lukio on 196 opiskelijan yleislukio, joka tarjoaa tasokasta ja monipuolista lukiokoulutusta lähialueen nuorille. Lukio on aktiivisesti mukana kansainvälisten, kansallisten, alueellisten ja lukiokohtaisten hankkeiden ja tiedeprojektien suunnittelussa ja toteuttamisessa. Lukio osallistuu seutukunnalliseen yhteistyöhön ja koulutuksiin. Lukio panostaa yksilölliseen ohjaukseen ja yhteisöllisyyteen.

Toteuma 31.12.2024:

Valpperin koulun oppilasmäärä on 36 oppilasta ja oppilasennuste on edelleen laskeva. Opetuksessa huomioidaan ympäristöpainotteisuus ja koulu käyttää opetuksessa paljon läheistä luontoa apuna.

Kirkonpiirillä opiskelee 112 oppilasta esioppilaat mukaan lukien. Koulu toteuttaa perusopetusta totutulla ja hyväksi koetulla tavalla.

Henrikin yhtenäiskoulun esi –9.luokilla opiskelee yhteensä 473 oppilasta mukaan

lukien esioppilaat sekä valmistavan opetuksen oppilaat. Koulussa on järjestetty aamu- ja iltapäivätoimintaa, johon on osallistunut noin 40 oppilasta syksyn 2024 aikana.

Nousiaisten lukiossa opiskelee 196 opiskelijaa. Lukiolla on käynnissä kuusi hanketta: Erasmus+ vuoteen 2027 asti, OPH:n kansainvälinen hanke, laatu- ja saavutettavuushake (päättyi 31.12.2024), ohjauksen kehittämishanke ja oppimisanalytiikkahanke.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta aloitti syksyllä 2024 kouluverkkoselvityksen laatimisen ja selvitys hyväksyttiin valtuustossa 2.12.2024. Päätöksen mukaan valtuusto linjasi, että koulujen oppilasmääriä tasataan sekä Valpperin koulusta tehdään 2-opettajainen koulu syksystä 2025 alkaen. Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti Valpperin koulun 2-opettajaisuudesta kokouksessaan 21.1.2025.

3. Toimintaympäristön muutokset

Valpperin ja Kirkonpiirin koulussa ei muutoksia toimintaympäristössä.

Henrikin yhtenäiskoulu B-osan purun ja uuden koulun osan rakentamisen myötä kaikki B-osan toiminnot siirtyvät koulun viereen rakennettaviin väistötiloihin. Väistötilaan siirtyvät 6.–9. luokat sekä kanslia. Lisäksi lukion tunneista mm. kuvataide opetetaan väistötiloissa. Väistötilat vaikuttavat opetusympäristön laatua heikentävästi mm. ahtaampina käytäviätiloina ja laboratorioluokkien niukalla varustelulla. Lisäksi 2. kerrokseen kuljetaan osin ulkoportaita pitkin ja ruokailu ja osa yläkoulun oppitunneista pidetään eri rakennuksessa, johon siirrytään ulkokautta. Väistötilanteessa yhtenäiskoulun henkilöstö jakautuu eri rakennuksiin ja näin ollen myös eri taukotiloihin koko henkilöstölle yhteisen taukotilan sijaan.

Lukio

Opetusteknologiaa ja oppimisympäristöjä kehitetään vastaamaan tämän päivän vaatimuksia. Lukioyhteisön hyvinvointiin ja viihtyvyyteen satsataan.

Toteuma 31.12.2024:

Toimintaympäristössä perusopetuksen osalta ei ole tapahtunut muutoksia. Henrikin yhtenäiskoulun B-osan rakentaminen on sovitussa aikataulussa ja koulu alkaa uusissa tiloissa syksyllä 2026.

Lukio on hankkeiden kautta pystynyt aktiivisesti ja monipuolisesti kehittämään opiskelijoiden ohjausta. Syksyllä hankittiin verkon yli toimiva Abitti-koejärjestelmä, mikä helpottaa opettajien työskentelyä digitaalisessa koeympäristössä. Opettajien ja opiskelijoiden viihtyvyyttä on parannettu pienillä kalustehankinnoilla. Opettajien Tyhy-toiminta on aktiivista.

4. Vuoden 2024 talousarvion tavoitteet:

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA: Valpperi

Panostamme yksilöllisiin laadukkaisiin peruspalveluihin.	
Tavoite	Monipuolinen ja laadukas opetus kaikille oppilaille
Toimenpide	Pienet oppilasryhmät, pätevät ja kouluttautuneet opettajat sekä koulun aktivoiva oppimisympäristö mahdollistavat yksilöllisen ja laadukkaan opetuksen
Arviointikriteeri / mittari	Oppimistulokset, kouluviihtyvyys
Tavoitetaso	Oppilaiden ylttäminen yksilöllisesti parhaimpaan mahdolliseen osaamistasoon.
Toteuma/Seuranta	Kouluviihtyvyys on ollut hyvää ja koulupoissaolot ovat vähäisiä. Arviointikeskustelun perusteella sekä oppilaat että huoltajat ovat hyvin tyytyväisiä koulun opetukseen ja toimintaan.

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA: Valpperi

Tiedotamme aktiivisesti kunnan tapahtumista ja ajankohtaisista asioista.	
Tavoite	Koulun toiminta on avointa ja oppilaita osallistavaa
Toimenpide	Koulu on aktiivinen sosiaalisessa mediassa, jossa tuomme koulumme arkea näkyväksi.
Arviointikriteeri / mittari	Tapahtumat ja yhteistyö muiden koulujen ja yhteistyötahojen kanssa
Tavoitetaso	Koulussa on yhteisöllisyyttä ja aktiivista osallistumista tapahtumiin
Toteuma/Seuranta	Koulu oli syksyn aikana paljon esillä sekä sosiaalisessa mediassa että lehdistössä. Vanhemmat ja oppilaat puolustivat aktiivisesti koulun säilymistä ja oppilaatkin saivat kokemuksia kansalaisvaikuttamisesta. Yhteisöllisyys henkilökunnan, vanhempien ja oppilaiden välillä lisääntyi entisestään.

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ LUONNOSTA: Valpperi

Edistämme hyvinvointia ja kestäväää kehitystä yhteistyössä paikallisten ja seudullisten toimijoiden kanssa.	
Tavoite	Edistää kouluyhteisön hyvinvointia ja lisätä oppilaiden ja perheiden tietoa kestäväään kehitykseen ja ympäristöön liittyvissä asioissa.
Toimenpide	Koulu käyttää aktiivisesti ympäröivää lähiluontoa oppimisympäristönään. Koulun ympäristökasvatustyö pohjaa Vihreä lippu- ohjelmaan

Arviointikriteeri / mittari	Kolmannen Vihreä lippu –sertifikaatin saavuttaminen keväällä -24
Tavoitetaso	Hyvinvoiva, osallistuva ja ympäristötietoinen kouluyhteisö
Toteuma/Seuranta	Koulu saavutti kolmannen Vihreä lippu- sertifikaatin keväällä -24 ja neljäs teemakokonaisuus on aloitettu vuoden –25 alkaessa. Tämän vuotisessa kunnan Mok-tee- massa käytetään hyväksi Kekäle-hankkeessa laadittua kestävyyskasvatusmateriaalia.

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA: Kirkonpiiri

Panostamme yksilöllisiin laadukkaisiin peruspalveluihin.	
Tavoite	Oikeudenmukainen ja yksilöllinen oppiminen ja opetus omassa lähikoulussa. Saada kouluun uusi pienryhmä (3-6.lk)
Toimenpide	Laaja-alainen erityisopettaja koulussa vähintään 4x/vko. Taataan opettajille mahdollisuus koulutuksiin. Opetusryhmän koko riittävän pieni.
Arviointikriteeri / mittari	OHR-palaverit, arviointikeskustelut, oppimistulokset
Tavoitetaso	Opetussuunnitelman kriteerien mukainen osaaminen luokkatasoisin, huomioiden oppilaiden mahdolliset erityiset oppimis- ja opetusjärjestelyt.
Toteuma/Seuranta	Toteutunut suunnitelman mukaisesti. Pienryhmä on mahdollistanut erityisen tuen oppilaiden opiskelun lähikoulussa. Laaja-alainen erityisopettaja toimii koulussa neljänä päivänä viikossa.

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA: Kirkonpiiri

Tiedotamme aktiivisesti kunnan tapahtumista ja ajankohtaisista asioista.	
Tavoite	Koulun toiminta on avointa. Koulun henkilökunta, oppilaat ja huoltajat toimivat yhteistyössä.
Toimenpide	Koulun tapahtumista kerrotaan NoKivan facebook-sivuilla. Eri tapahtumista tiedotetaan Wilman välityksellä kuukausittain. Yhteistyö muiden koulujen kanssa (Valpperi)
Arviointikriteeri / mittari	Miten tapahtumat ovat onnistuneet
Tavoitetaso	Kouluviihtyvyyden parantuminen. Yhteisön parempi hyvinvointi.
Toteuma/Seuranta	Toteutunut tavoitteiden mukaan. Oppilaskunta ja vanhempainyhdistys ovat molemmat toimineet aktiivisesti vaikuttaen positiivisesti koulun arkeen

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ
LUONNOSTA: Kirkonpiiri

Edistämme hyvinvointia ja kestävästä kehitystä yhteistyössä paikallisten ja seudullisten toimijoiden kanssa.	
Tavoite	Saada koulun toimintaa enemmän tietoa kestävästä kehityksen asioista. Hyödyntää Kirkonseudun ja Valpperin luontoa opetuksessa.
Toimenpide	Luokkien retket Valpperiin ja kotiseutumuseon maastoon. Kutsutaan kouluun vierailijoita kertomaan ja opettamaan kestävästä kehityksen periaatteita.
Arviointikriteeri / mittari	Retkien onnistumiset. Mitkä opitut tavat ovat jääneet luokkien arkeen (kestävä kehitys)
Tavoitetaso	Oppilaat oppivat arvostamaan paremmin oman kotiseutunsa luontoa.
Toteuma/Seuranta	Valpperiin ei ehditty tekemään kaikkia suunniteltuja retkiä. Muuten tavoitteet toteutuivat suunnitelman mukaan.

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA: HYK

Panostamme yksilöllisiin laadukkaisiin peruspalveluihin.	
Tavoite	Koulun B-osan siirtyessä väistötiloihin pyritään ylläpitämään mahdollisimman laadukasta perusopetusta.
Toimenpide	Henkilöstön ja oppilaskunnan osallistaminen väistötilojen käytön suunnitteluun. Vaadittavat muutostyöt tehdään ennen tiloihin muuttoa mm. toimivat TVT- ja AV-ratkaisut. Väistötilalle hyvä koulupiha, jossa on riittävästi katosalaa myös huonolla säällä ulkoiluun.
Arviointikriteeri / mittari	Palaute ja kouluterveyskyselyt.
Tavoitetaso	Perusopetuksen taso säilyy korkeana väistöä huolimatta.
Toteuma/Seuranta	6.-9 luokat muuttivat väistötiloihin suunnitellusti viikolla 8. Muutostyöt väistötilassa ja välipihalla ovat valmistuneet vuoden 2024 loppuun mennessä. Väistötilan käytävien ahtaudesta ja epäkäytännöllisistä kulkureiteistä on tullut palautetta. Tärinä- ja äänieristys sekä tilaratkaisut eivät ole rakennuksesta kaikilta osin koulun pidoon näkökulmasta riittäviä ja onnistuneita. Luokkatilat ovat väistötiloiksi sopivan suuruiset neliömäärällisesti, joskin niiden suorakaiteen muotoinen pohjakaava ei ole käyttötarkoitukseen optimaalinen.

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA: HYK

Teemme asiat kustannustehokkaasti, kehitämme ennakoluulottomasti palvelujamme ja johdamme tiedolla.

Tavoite	Yhtenäiskoulun toiminta on avointa, oppilaita osallistavaa sekä kouluhyvinvointia lisäävää. Koulussa on helppo asioida myös sähköisesti. Monialaisessa koulukohtaisessa oppilashuoltotyössä on esillä ajantasainen tieto koulupoissaoloista koko koulun, luokka-asteiden ja luokkaryhmien tasolla.
Toimenpide	Oppilaiden osallistaminen yhteiseen suunnitteluun ja päätöksentekoon koulussa. Poissaolo-datan säännöllinen läpikäyminen koulukohtaisessa oppilashuoltotyössä ja ennaltaehkäisevien toimien painottaminen KOR-ryhmän toiminnassa koulupoissaolojen ehkäisemiseksi ja kouluhyvinvoinnin lisäämiseksi. Sähköisten Wilma-lomakkeiden kehittäminen edelleen ja Power Bi-sovelluksen käyttö poissaolotilastojen tarkastelussa.
Arviointikriteeri / mittari	Oppilaiden osallistuminen koulun toiminnan suunnitteluun ja heidän järjestämät tapahtumat. Vireä tukioppilas- ja oppilaskuntatoiminta. Koulupoissaolojen ennaltaehkäisyn ja niihin puuttumisen tehostuminen. KOR-ryhmällä ajantasainen ja kattava tieto koulupoissaoloista.
Tavoitetaso	Oppilaat kokevat olevansa tärkeä osa kouluyhteisöä ja ympäröivää yhteiskuntaa. Koulupoissaolojen määrän kasvu saadaan hidastumaan tai kääntymään laskuun.
Toteuma/Seuranta	Oppilaskuntatoiminta on ollut aktiivista koko vuoden. Oppilaskunta on kokoontunut ja järjestänyt koko koululle ohjelmaa säännöllisesti. Power Bi –sovelluksen poissaolodataa on hyödynnetty poissaolojen seurannassa ja oppilashuoltoryhmän (KOR) kokouksissa. Koulupoissaolojen jyrkkä kasvu näyttää taittuneen tämän hetken tilastojen valossa.

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ
LUONNOSTA: HYK

Edistämme hyvinvointia ja kestävästä kehitystä yhteistyössä paikallisten ja seudullisten toimijoiden kanssa.	
Tavoite	Lisätä kouluyhteisön hyvinvointia tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyön sekä tunne- ja turvataito-opetuksen avulla.
Toimenpide	Laaditaan koulun toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Oppilaille pidetään noin kerran kuukaudessa tunne- ja turvataitotunteja.
Arviointikriteeri / mittari	Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma laadittu. Tunne- ja turvataitotunnit pidetty.
Tavoitetaso	Kouluyhteisön hyvinvointi, psykologinen turvallisuus ja yhteisöllisyys lisääntyvät.

Toteuma/Seuranta	Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma laadittu. Tunne- ja turvataitotunnit pidetty kuu-kausittain kaikilla luokka-asteilla lukuvuoden 2023-2024 aikana.
------------------	---

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA: Lukio

Panostamme yksilöllisiin laadukkaisiin peruspalveluihin.	
Tavoite	Laadukkaat ja monipuoliset opintomahdollisuudet lukiolaisille kustannustehokkaasti.
Toimenpide	Ylioppilaskirjoituksissa menestyminen. Kilpailukyvyyn ja näkyvyyden säilyttäminen
Arviointikriteeri / mittari	YO-tulokset, opiskelijamäärä, talous.
Tavoitetaso	YO-vertailussa keskiarvon yläpuolella, opiskelijamäärän säilyminen, kustannustaso alueellisesti vertailukelpoinen
Toteuma/Seuranta	Lähes kaikissa aineissa ylitettiin valtakunnallinen keskiarvo (17/20). Keväällä valmistui 72 uutta ylioppilasta. Lukion kaikkien aineiden ka oli 4,79 (pistemäärä 5 vastaa YO-arvosanaa M). STT:n lukiotilastoissa Nousiaisten lukio oli Suomen 7. paras lukio suurten lukiodien sarjassa ja Varsinais-Suomen suomenkielisistä lukiosta paras. Lukioon haki keväällä 2024 ennätysmäärä opiskelijoita. ensisijaisia hakijoita oli 100 (kaikki hakijat 1.-7. sija 205) ja lukion aloitti 80 opiskelijaa. Syksyllä 2024 valmistui kolme opiskelijaa. Valmistuneiden yo-kirjoitusten tuloskeskiarvo oli 6,12 (pistemäärä 6 vastaa arvosanaa E).

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA: Lukio

Tiedotamme aktiivisesti kunnan tapahtumista ja ajankohtaisista asioista.	
Tavoite	Lukion toiminta on näkyvää ja se toimii aktiivisesti yhteistyössä alueen perusopetuksen ja muiden lukiodien kanssa.
Toimenpide	Aktiivinen yhteisöllinen toiminta seutukunnan alueella
Arviointikriteeri / mittari	Tapahtumat, yhteistyötahot
Tavoitetaso	Säilyttää yhteistoiminta ja kehittää uusia yhteisöllisiä toimintatapoja
Toteuma/Seuranta	Lukio ylläpitänyt hyvää näkyvyyttä ja toiminut aktiivisesti yhteistyössä alueen perusopetuksen ja lukiodien kanssa. Esimerkkinä ysiluokkalaisten infotilaisuudet, tutustumiskäynnit lukiolla ja vanhempainillat. Lukiolla on seuraajia Instagramissa 1 806 ja FB:ssä 903. Nousiaisten lukio on mukana Turun seudun etärenkaassa

	tarjoamalla yhteiselle opintotarjottimelle kaksi opintojaksoa matematiikkaa. Laatusuunnitelman kautta on kehitetty alueellista korkeakoulu-yhteistyötä.
--	---

**VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ
LUONNOSTA: Lukio**

Edistämme hyvinvointia ja kestävästä kehitystä yhteistyössä paikallisten ja seudullisten toimijoiden kanssa.	
Tavoite	Edistää opiskelijoiden ja opettajien hyvinvointia
Toimenpide	Hyvinvointiryhmä ja OPKH suunnittelevat ja toteuttavat hyvinvointia lisääviä toimia
Arviointikriteeri / mittari	toimenpiteet
Tavoitetaso	Viihtyisä ja vetovoimainen työyhteisö
Toteuma/Seuranta	Lukion OPKH ja tutorit ovat järjestäneet ryhmäytymistä ja yhteisöllisyyttä lisääviä tapahtumia. Lukion on laatusuunnitelman ja ohjauksen kehittämishankkeen yhtenä tavoitteena on hyvinvoinnin ja ohjauksen kehittäminen. Lukio on sertifioitu SchoolToBelong –koulu. Opetajien hyvinvointiryhmä on toiminut aktiivisesti. Pienillä kalustehankinnoilla on lisätty kirjastotilan ja opettajanhuoneen viihtyvyyttä.

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA: Hallinto

Panostamme yksilöllisiin laadukkaisiin peruspalveluihin.	
Tavoite	Peruspalveluiden tason säilyttämien ja edistäminen
Toimenpide	Varmistetaan resurssien riittävyys eri toiminnoissa ja kehitetään palveluita yhdessä toimijoiden kanssa.
Arviointikriteeri / mittari	Asiakaskyselyt eri toiminnoissa
Tavoitetaso	Käyttäjien tyytyväisyys asiakaskyselyissä tasolla hyvä.
Toteuma/Seuranta	Keväällä tehdystä kuntalaiskyselyssä saatiin seuraavia tuloksia: Tyytyväisyys perusopetuksen palveluihin: 4,1 (max. 5,0) Tyytyväisyys oppilaitosviestintään: 4,2. (max. 5,0)

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA: Hallinto

Teemme asiat kustannustehokkaasti, kehitämme ennakkoluulottomasti palvelujamme ja johdamme tiedolla.	
Tavoite	Talouden aktiivinen seuranta ja kustannustietoisuus
Toimenpide	Hallinnossa seurataan aktiivisesti talouden toteutumia sekä tarkastellaan toimintoja myös kustannusten kautta.

Arviointikriteeri / mit-tari	Talouden toteumat sekä tilinpäätös
Tavoitetaso	Tilinpäätös sivistystoimen osalta positiivinen.
Toteuma/Seuranta	Vuoden 2024 osalta tilinpäätöksessä toteuma oli 98,3% ja tulos oli positiivinen n. 250 000 euroa.

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ
LUONNOSTA: Hallinto

Edistämme hyvinvointia ja kestäväää kehitystä yhteistyössä paikallisten ja seudullisten toimijoiden kanssa.	
Tavoite	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kaikille kuntalaisille
Toimenpide	Sivistystoimen eri toiminnot tukevat kuntalaisten aktiivisuutta ja terveellisiä elämäntapoja kaikissa ikäluokissa.
Arviointikriteeri / mit-tari	Hyte-kerroin
Tavoitetaso	Hyte-kerroin nousee vuonna 2024
Toteuma/Seuranta	Nousiaisten hyte-kerroin on noussut vuoden 2023 lukemasta 54 lukemaan 64. Vuoden 2025 aikana suunnitellaan aloitettavaksi lapsiparlamenttitoiminta alakouluikäisten osallisuutta edistämään.

Meille henkilöstö on tärkeä, kehitämme esihenkilötyötä ja rakennamme myönteistä työnantajakuva.	
Tavoite	Henkilöstön hyvinvoinnin ja kouluttautumisen edistäminen
Toimenpide	Nousiainen on hyvä työnantaja ja arvostaa työntekijöitään. Hyvä johtaminen edistää työhyvinvointia. Työntekijöiden kouluttautumista tuetaan aktiivisesti.
Arviointikriteeri / mit-tari	Työtyytyväisyyskysely, koulutuspäivien lukumäärä
Tavoitetaso	Työtyytyväisyyskyselyn tulos, jokainen työntekijä vähintään yksi koulutuspäivä vuonna 2024.
Toteuma/Seuranta	Kunnan työntekijöiden työtyytyväisyyskysely on tehty joulukuussa 2024 ja tulokset ovat vielä parhaillaan analyysissä. Koulutuksen osalta keskiarvoisesti työntekijät ovat olleet koulutuksessa vähintään yhden päivän.

5. Suunnitelmakausi 2025–2026

Valpperin koulu

Koulun muuttuu 2-opettajaiseksi syksyllä 2025. Oppilasryhmien kokoa ja määrää säädetään vähenevän oppilasmäärän mukaisesti.

Kirkonpiirin koulu

Koulun toiminta jatkuu normaalisti suunnitelmakauden. Oppilasryhmien kokoa ja määrää säädetään vähenevän oppilasmäärän mukaisesti.

Henrikin yhtenäiskoulu

Koulun toiminta siirtyy yläkoulun osalta vuoden 2024 alussa väistötiloihin ja uusi B-osa otetaan käyttöön arviolta vuoden 2026 alussa.

Nousiaisten lukio

Lukiolaisille tarjotaan monipuolinen ja kattava kurssivalikoima. Opiskelijan ohjaus on yksilöllistä ja tehokasta. Opiskelijamäärän ylläpitäminen. Monipuolisen toiminnan näkyvyyden tehostaminen alueellisesti.

Sivistystoimen hallinto

Sivistysosaston toiminta jatkuu normaalisti. Tällä hetkellä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja kotouttaminen ovat vielä sivistystoimen hallinnon tulosalueen alla, mutta on tarkoituksenmukaista siirtää se omaksi tulosalueeksi vuonna 2025. Kansalaisopiston toimintaa pyritään tehostamaan syksyllä 2026 saatavien uusien taito- ja taideaineiden tilojen valmistuttua Henrikin yhtenäiskoulun B-osaan.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023. Hyvinvointialueella ja kunnalla on yhteinen vastuu väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä. Kunnan on huolehdittava väestönsä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin, kuin se nivoutuu osaksi kunnan muita lakisääteisiä tehtäviä. Nousiaisten kunta on vastannut Varsinais-Suomen hyvinvointialueen nimeämispyyntöihin edustajista erilaisiin työryhmiin ja lausuntopyyntöihin. Nousiaisten kunta toimii aktiivisesti yhteistyössä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa.

Hyvinvointisuunnitelman ja –kertomuksen laadinta on lakisääteinen tehtävä kunnalle ja päävastuun näiden asiakirjojen luomisessa/ylläpidossa on hyvinvointikoordinaattorilla. Tästä syystä hyvinvointi- ja maahanmuuttokoordinaattorin virka perustetaan 1.1.2024. Talousarviossa 2024 tämä on huomioitu.

Toteuma 31.12.: Varsinais-Suomen hyvinvointialue on asettanut erilaisia työryhmiä edistämään eri aihealueiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimia yhdessä kuntien edustajien kanssa. Nousiaisten kunnan nimetyt henkilöt ovat toimineet aktiivisesti osana edellä mainittuja työryhmiä. Vuoden 2024 aikana on käsitelty mm. Hyte-yhdyspintakuvauksia, mielen hyvinvoinnin, ehkäisevän päihdetyön ja väkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelmaa sekä suunniteltu tulevan hyvinvointisuunnitelman laatimisprosessia. Nousiaisten kunnan hyvinvointisuunnitelma on voimassa 2024-2025.

Vuoden 2024 talousarvion tavoitteet:

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ
LUONNOSTA

Tarjoamme erinomaiset virkistys- ja liikuntamahdollisuudet kaikenikäisille kuntalaisille
--

Tavoite	Hyvä fyysinen kunto ja terveelliset elintavat osana kuntalaisten arkea
Toimenpide	Mahdollistamme fyysistä kuntoa ja terveellisiä elintapoja tukevien valintojen tekemistä
Arviointikriteeri / mittari	Kartoitamme kuntalaisten elintapoja ja palvelutarpeita eri menetelmin
Tavoitetaso	Toteutuneet kuntalaiskyselyt/asiakasraadit, tunnistetut kehittämistarpeet ja suunnitelma toteutukselle laadittu
Toteuma/Seuranta	Kuntalaiskysely toteutettiin keväällä 2024 ja tuloksista järjestettiin kuntalaistilaisuus. Tulokset on julkaistu kunnan verkkosivuilla ja tiedottamista on toteutettu aktiivisesti kunnan somekanavilla. Tuloksista on tunnistettu kuntalaisten toiveita kehittämistarpeiksi ja tuloksia on hyödynnetty osana tiedolla johtamista.

Edistämme hyvinvointia ja kestävästä kehitystä yhteistyössä paikallisten ja seudullisten toimijoiden kanssa	
Tavoite	Mielen hyvinvointia tukeva elinympäristö
Toimenpide	Kartoitamme kunnan mielenterveyden edistämisen rakenteita ja vastaamme kehittämistarpeisiin
Arviointikriteeri / mittari	Mielenterveyden edistämisen pilottikuntana toimiminen
Tavoitetaso	Mielenterveyden edistämisen rakenteet kuvattu ja kehittämistarpeet tunnistettu ja suunnitelma toteutukselle laadittu
Toteuma/Seuranta	Nousiaisten kunta on ollut mukana tutkimushankkeessa nimeltään hyvinvointialueiden mielenterveyden edistämisen kyvykkyyden, osaamisen ja yhteistoimijuuden vahvistaminen. Tutkimushankkeen päätösseminaari järjestettiin loppuvuodesta 2024. Mielenterveyden edistämisen rakenteet on kuvattu kunnan verkkosivuille. Hankkeen avulla on tunnistettu kehittämistarpeet ja ne ovat osana hyvinvointisuunnitelmaa.

Vaalimme turvallisuutta, luonnon puhtautta ja viihtyisää asumista	
Tavoite	Turvallinen kunta kaikenikäisille
Toimenpide	Ylläpidämme arkiympäristön turvallisuutta
Arviointikriteeri / mittari	Liikenneturvallisuustyöryhmän toiminta, onnettomuustilastot
Tavoitetaso	Pidetään yllä nykyinen hyvä tilanne
Toteuma/Seuranta	Liikenneturvallisuustyöryhmä on kokoontunut säännöllisesti ja työryhmään on nimetty vanhus- ja vammaisneuvoston edustajat. Liikenneturvaan liittyvistä asioista on viestitty kunnan somekanavilla.

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA

Teemme asiat kustannustehokkaasti, kehitämme ennakkoluulottomasti palvelujamme ja johdamme tiedolla	
Tavoite	Yhteistyökykyinen kunta
Toimenpide	Seuraamme ja raportoimme väestön hyvinvoinnista ja terveydestä sekä kehitämme toimintaamme väestön tarpeiden mukaisesti
Arviointikriteeri / mittari	Seuranta- ja raportointimenetelmien vakiinnuttaminen, hyvinvointitoimikunnan uudelleen aktivoiminen
Tavoitetaso	Voimassa oleva hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, vuosiraportointi toteutuu, vakiintuneet toimintamallit
Toteuma/Seuranta	Hyvinvointikertomus- ja suunnitelma ovat voimassa 2024-2025. Vuosiraportointi toteutui vuoden 2023 osalta. Hyvinvointitoimikunta toimi vuonna 2024 aktiivisesti.

Suunnitelmakausi 2025-2026

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on voimassa vuoden 2024 loppuun. Uutta laajaa hyvinvointisuunnitelmaa ja siihen kuuluvia suunnitelmia, kuten lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa, laaditaan vuoden 2025 aikana.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta on esittänyt keväällä 2025 kunnanhallitukselle lapsiparlamentin perustamista. Lapsiparlamenttitoimintaa pilotoitaisiin keväällä 2025 ja varsinainen toiminta alkaisi 2025 syksyllä tarvittavien hallintosäätömuutosten jälkeen. Lapsiparlamentti koostuu kaikista perusopetuksen 4.luokkalaisista ja heille järjestetään toimintaa kahtena koulupäivänä lukuvuoden aikana. Toiminnasta vastaavat nuorisotyön kooordinaattori ja hyvinvointikoordinaattori yhdessä luokkien opettajien kanssa.

Kotoutuminen

Vastaanottokeskuksen ja kunnan kuntamallin mukainen asuminen päättyy 31.12.2023. Kuntamalli luotiin alun perin väliaikaista tarvetta varten. Kotoutujasiakkaat voivat hakea kotikuntamerkintää tai halutessaan jatkaa vastaanottokeskuksen alaisuudessa. Nousiaisten kunta tukee kotikuntamerkinnän saaneita asettautumaan kuntaan muun muassa vuokraamalla Moisiokodin asuntoja heille. Osa kotoutujista ovat vuokranneet asuntoja myös yksityisiltä vuokranantajilta. Nousiaisten kunta tekee tiivistä yhteistyötä Suomen Punaisen ristin Nousiaisten osaston kanssa. Yhteistyössä järjestetään esimerkiksi maksutonta suomen kielen opetusta ja lastenhoidon avulla myös kotona lapsiaan hoitavat huoltajat pääsevät osallistumaan kielen opetukseen. Suomikahvilassa järjestetään historia-aiheisia luentoja, joiden tarkoituksena on lähentää kantasuomalaisia ja maahan muuttaneita henkilöitä. Tiedotteita ja tapahtumia mainostetaan kotoutujille aktiivisesti myös heidän omalla äidinkielellään. Kotoutujia rohkaistaan osallistumaan tapahtumiin sekä suomen kielen opetukseen, mikä edistää heidän kotoutumistaan.

Kotoutumissuunnitelmien ja alkukartoitusten teko on viranhaltijalle osoitettua toimintaa ja tästä syystä hyvinvointi- ja maahanmuuttokoordinaattorin virka perustetaan 1.1.2024. Talousarviossa 2024 tämä on huomioitu.

Toteuma 31.12.: Kuntamallin mukaisen asumisen päättyessä sillä hetkellä Moisontien asuntolassa asuvat henkilöt päätyivät hakemaan joko kotikuntamerkintää tai jatkamaan asumista yksityismajoituksessa. Kotikuntamerkintöjä haetaan edelleen, kun vuoden asumisaika Suomessa tulee täyteen. Moisontien asuntolan huoneita on vuokrattu tilapäistä suojelua saavien tarpeisiin. Suomen Punaisen Ristin Nousiaisten osaston järjestämä maksuton suomen kielen opetus on jatkunut edelleen. Kunta on palkannut lastenhoitajan edistämään kotiäitien osallistumista opetukseen. Tiedotteita ja tapahtumia on käännetty tarveharkintaisesti myös ukrainan kielelle. Hyvinvointikoordinaattori on virkasuhteessa pystynyt laa-
timaan alkukartoituksia ja kotoutumissuunnitelma itsenäisesti.

Vuoden 2024 talousarvion tavoitteet:

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA

Panostamme yksilöllisiin ja laadukkaisiin peruspalveluihin	
Tavoite	Panostamme alkuvaiheen kotoutumiseen
Toimenpide	Edistämme Nousiaisissa asuvien maahan muuttaneiden kotoutumista poikkihallinnollisesti varmistaen laadukkaat peruspalvelut.
Arviointikriteeri / mittari	Henkilökohtaisen ohjauksen ja neuvonnan toteutuminen tarpeiden mukaisesti, kaksisuuntaisen kotoutumisen huomioiminen palvelujen kehittämisessä
Tavoitetaso	Kotoutuja-asiakkaat saavat tarpeidensa mukaista neuvontaa oikea-aikaisesti ja pystyvät käyttämään kunnan peruspalveluja.
Toteuma/Seuranta	Nousiaisten kunnassa oli joulukuussa 2024 yhteensä 57 kotikuntamerkinnän saanutta tilapäistä suojelua saavaa henkilöä. Asiakkaat ovat ohjautuneet omatoimisesti saamaan matalan kynnyksen neuvontaa ja ohjausta. Kirjastossa on järjestetty digiopastusta ja selkokielivinkkausta ukrainan kielelle tulkattuna. Ikääntyneille on järjestetty muutamia kertoja tulkattuja ohjattuja ryhmäliikuntatunteja ja esitelty kunnan liikuntatiloja. Koulussa toimii VALMO-opetus.

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA

Teemme asiat kustannustehokkaasti, kehitämme ennakkoluulottomasti palvelujamme ja johdamme tiedolla	
Tavoite	Edistämme kansainvälisyyttä kunnassa
Toimenpide	Kotouttamistoimia tehdään aktiivisesti paikallisten yhdistysten ja seudullisten toimijoiden kanssa.

Arviointikriteeri / mittari	Kunta toimii aktiivisesti sekä paikallisissa että seudullisissa työryhmissä.
Tavoitetaso	Nimetty henkilö osallistuu eri työryhmiin, kotoutumista edistetään aktiivisesti eri toimijoiden kanssa.
Toteuma/Seuranta	Kuntaan on perustettu kansainvälinen ryhmä, jonka tarkoituksena on toimia matalan kynnyksen yhteistyö- ja kohtaamisväylänä sekä maahan muuttaneille että kunnan työntekijöille. Ryhmä suunnittelee ja toteuttaa erilaisia kotoutumisen edistämisen toimia, kuten retkiä, tapahtumia ja yhteisöllisyyttä lisääviä muita toimia. Hyvinvointikoordinaattori on ollut aktiivisesti mukana seudullisissa työryhmissä, joissa on mm. valmistauduttu KOTO24 tuomiin muutoksiin.

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ LUONNOSTA

Edistämme hyvinvointia ja kestävästä kehitystä yhteistyössä paikallisten ja seudullisten toimijoiden kanssa	
Tavoite	Autamme kotoutujia asettautumaan kuntaan
Toimenpide	Autamme asumisen järjestelyissä, kannustamme yhteisöllisyyteen yhteisillä tapahtumilla ja rohkaisemme työllistymään.
Arviointikriteeri / mittari	Kohdennettu viestintä, asuntojen saatavuus suhteessa tarpeeseen, kotoutumissuunnitelmien seuranta
Tavoitetaso	Yhteistyön sujuvuus kotoutujien kanssa
Toteuma/Seuranta	Tilapäistä suojelua saaville on vuokrattu Moisontien asuntolan asuntoja. Aukkaissa on jonkin verran vaihtuvuutta, asuntojen määrä on vastannut kysyntää. Viestintää on toteutettu ukrainan kielellä kohdennetusti erityisesti tilapäistä suojelua koskevien asioissa. Kotoutumissuunnitelmia on laadittu ja seurattu tarpeen mukaisesti.

Suunnitelmakausi 2025-2026

Kunnalla on voimassa oleva kotoutumishjelma 1.1.2025 alkaen, jota toteutetaan uuden lain mukaisesti. Yhdistyksiä kannustetaan edistämään maahanmuuttajien kotoutumista kunnan uudella kotoutumisen edistämiseen tarkoitettulla tuella, jota yhdistykset ja seurakunnat voivat hakea jatkuvalla haulla kunnalta paikallisten maahanmuuttajien kotoutumisen edistämisen toimiin.

6. Tunnusluvut:

Tunnusluku	Tp 2023	TA 2024	Tot 12/2024	Ts 2025	Ts 2026
oppilaat 1-6 lk (ka)	398	375	381,5	350	348
oppilaat 7-9 lk (ka)	206	205,5	206,5	208	210

oppilaat lukio (ka)	195	210	196	210	210
josta nousiaislaisia	78	80	70	80	80
Perusopt. valm.opetuksessa		1	2		
esioppilaat	50	43,5	45,5	41	44
aamupv toim. osall.	42	48	38	48	48
iltapv toim. osall	60	68	52	68	68
Nettokust. €/opp. 1-9 lk	11 039	11 507	11 717	11 856	12 016
Nettokust €/opp. lukio	8 568	8 451	8 902	8 545	8 645
Nettokust €/esioppilas	8 090	10 371	9 524	11 132	10 454
Taiteen perusopetusoppilaita	10	13	9	13	13
(kunnan maks. paikat)	10	13	13	13	13
Kansalaisopisto-opiskelijoita*	507	350	396	350	350
Muita perusop. oppilaita, josta	23	22	18	22	22
ruotsinkielisessä opetuksessa	6	5	3	5	5
muualla	17	15	12	15	15
sairaalaopetuksessa (tilap)	2	2	3	2	2

* kurssilaisia, henkilöt yhteen kertaan laskettuna 277/tp 2024

7. Vakinainen henkilöstö

Nimike	TP2023	TA2024	Tot 12/2024	TS2025	TS2026
Perusopetus luokat 1-9					
rehtori	1,53	1,53	1,53	1,53	1,53
apulaisrehtori	1	1	1	1	1
luokanopettaja	15,07	16,07	14,07	16,07	16,07
lehtori	10,26	9,6	9	9,6	9,6
koulunkäynninohjaaja	15,67	16,12	11,57	15,12	15,12
kiertävä englannin opettaja	1	1	1	1	1
tuntiopettaja	9,42	9,7	12	9,7	9,7
erityisopettaja	11,84	11	10,8	11	11
koulusihteeri (1)	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Esiluokanopettaja	2,72	2,7	2,7	2,7	2,7
esiop. lastenhoitaja/avustaja	2,9	2,6	1,8	2,6	2,6
Ap-ip-toiminnan ohjaajia	7,56	6,08	5,6	6,08	6,08
Lukio					
rehtori	1	1	1	1	1
lehtori	11,64	11,8	11,66	11,8	11,8
tuntiopettaja	1,25	2	1,48	2	2
koulusihteeri	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
sivistysjohtaja	1	1	1	1	1
hallintosihteeri	1	1	1	1	1
taloussuunnittelija	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
ICT-järjestelmäasiantuntija	1	1	1	1	1
hyvinvointikoordinaattori	1	1	1	1	1

8. Määräaikainen henkilöstö:

Nimike	31.12.2023	TA 2024	Tot 12/2024
Perusopetus luokat 1-9			
Luokanopettaja	1,08	1,8	1,08
erityisopettaja resurssiop.	3	2,8	4
koulunkäynninohjaaja	2,7	2,5	4,5
esiop. koulunkäynninohjaaja			2,6
AP/IP-toiminnan ohjaaja	0,76	0,33	1,1
päätoiminen tuntiopettaja	1,64	0,27	0,68
VALMO/S2-opettaja	1		1
Koulunkäynninohjaaja, VALMO	1,72		1,6
Tunne- ja turvataidot-resurssiop.	1		

9. Talous

511 KOULUTUSPALVELUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	218 026	0	218 026	301 625	83 599	138,34%
MAKSUTUOTOT	60 000	0	60 000	57 775	-2 225	96,29%
TUET JA AVUSTUKSET	160 000	0	160 000	114 250	-45 750	71,41%
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	3 570	3 570	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	438 026	0	438 026	477 220	39 194	108,95%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-5 695 783	-195 000	-5 890 783	-6 029 191	-138 408	102,35%
PALKAT JA PALKKIOT	-4 627 408	-195 000	-4 822 408	-4 919 560	-97 152	102,01%
HENKILÖSIVUKULUT	-1 068 375	0	-1 068 375	-1 109 630	-41 255	103,86%
ELÄKEKULUT	-914 384	0	-914 384	-984 406	-70 022	107,66%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-153 991	0	-153 991	-125 224	28 767	81,32%
PALVELUJEN OSTOT	-1 641 478	-45 000	-1 686 478	-1 850 856	-164 378	109,75%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-241 170	0	-241 170	-228 350	12 820	94,68%
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 186 570	0	-2 186 570	-1 979 093	207 477	90,51%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-9 765 001	-240 000	-10 005 001	-10 087 489	-82 488	100,82%
TOIMINTAKATE	-9 326 975	-240 000	-9 566 975	-9 610 269	-43 294	100,45%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
MUUT RAHOITUSKULUT	0	0	0	-2 075	-2 075	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	0	0	0	-2 075	-2 075	
VUOSIKATE	-9 326 975	-240 000	-9 566 975	-9 612 344	-45 369	100,47%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-72 878	0	-72 878	-72 878	-0	100,0%
TILIKAUDEN TULOS	-9 399 853	-240 000	-9 639 853	-9 685 222	-45 369	100,47%

Toimintamenot ovat ylittyneet n. 82 000 eurolla eli 0,8 %. Isoimmat ylitykset ovat henkilöstökuluissa ja palvelujen ostoissa. Palvelujen ostoissa suurin ylitys koulukuljetuksissa, joiden ylitys n. 55 000 euroa kustannusten nousun vuoksi.

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA/Kirjasto- ja kulttuuritoimi

1. Tulosalueen kuvaus

Nousiaisten kirjaston ja kulttuuritoimen tarkoituksena on edistää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, edistää tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollistaa elinikäinen oppiminen ja osaamisen kehittäminen ja lisäksi vahvistaa aktiivista kansalaisuutta ja yhteisöllisyyttä. Nousiaisten kunnankirjasto kuuluu Vaski-kirjastoihin. Kulttuuritoimi osallistuu Turun seudun Kulttuuria kunnissa -verkoston toimintaan.

2. Tulosalueen nykytilanne

Pääkirjasto on avoinna ma-to klo 12–19 ja pe 9–16 (kesäkeskiviikot kiinni). Pääkirjaston lisäksi Valpperin ja Kirkonpiirin kouluilla on koulukirjastokokoelmat. Kirjasto- ja kulttuuritoimessa työskentelee kirjastovirkailija, kirjastonhoitaja-kulttuurisihteeri ja kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja sekä helmikuusta alkaen kirjastonhoitaja, joka on uusi perustettu toimi. Koko henkilökunta tekee vuorotyötä. Kirjasto järjestää kirjastonkäytön opetusta, kirjavinkkausta, satutunteja, kirjallisuusnäytelyitä ja kirjailijavierailuja. Ydinpalvelujen lisäksi kirjastossa myydään vapaa-aikatoimen kuntosalipalveluja, kotiseutukirjallisuutta sekä välitetään muita vapaa-aikatoimen tai hallinnon ajankohtaisia palveluja kuntalaisille. Kulttuuritoimi organisoii taidenäyttelyitä galleriatilassa, järjestää tapahtumia ja teatterimatkoja ja jakaa vuosivastuksia yhdistyksille. Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, vapaa-aikatoimen, yhdistysten, seurakunnan ja muiden kuntien kanssa tehdään aktiivista yhteistyötä. Kirjasto tarjoaa tiloja yhdistysten ja yhteisöjen tapahtumille. Seudullisiin yhteishankkeisiin otetaan osaa palveluja kehittäväällä tavalla.

3. Toimintaympäristön muutokset

Kunnan on huolehdittava väestönsä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin, kuin tehtävä on sidoksissa muiden lakisääteisten tehtävien kanssa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnissa tehtävää ennalta ehkäisevää toimintaa, mikä parhaimmillaan pienentää raskaiden sote-palvelujen tarvetta. Tutkimusten mukaan kulttuuriosallistuminen vaikuttaa positiivisesti mielen hyvinvointiin, fyysiseen terveyteen ja elämänlaatuun kokonaisvaltaisesti. Osallistamalla kuntalaisia kulttuurin ja taiteen kautta saadaan pienellä rahoituksella tuotettua kulttuurihyvinvointia. Kuntalaisten kulttuurihyvinvoinnin mahdollistaminen vaatii suunnitelmallista kehittämistä ja käytännön toimia, joita ei voi toteuttaa ilman riittävää resurssointia henkilöstöön.

Kulttuurihyvinvointiin panostaminen, väestön ikääntymisestä johtuva palvelujen kehittäminen ja kirjastolain mukaisen aktiivisen kansalaisuuden tukeminen aiheuttavat haasteita. Henkilöstömäärä ei ole ollut riittävä, jotta haasteisiin olisi pystytty vastaamaan. Ratkaisuehdotuksena on perustaa uusi kirjastonhoitajan toimi ja selkeyttää kirjasto-kulttuuritoimen yhdistelmänimikkeiden painotuksia. Kirjastonhoitajan tehtävään tulee kuulua yleisten työtehtävien lisäksi erityisesti monimuotoisten

ikäihmisten ja erityisryhmien palvelujen, digineuvonnan sekä aikuisten mediakasvatuksen kehittäminen ja toteuttaminen. Medialukutaidot ovat kaikille kuuluvia kansalaistaitoja, joita kirjaston tulee omalta osaltaan edistää. Palveluiden digitalisointi, mobiili mediateknologia, sosiaalinen polarisaatio ja disinformaatio korostavat medialukutaitojen tärkeyttä arkielämässä. Yksityiskohtaiset uuden toimen perustelut ja tehtäväkuvaus on kirjattu henkilöstösuunnitelmalomakkeeseen, kulut vuositasolla 34000 euroa.

Toteuma 31.12.2024:

Helmikuussa aloittanut uusi kirjastonhoitaja on onnistunut kehittämään ja toteuttamaan ikäihmisten ja erityisryhmien palveluja ja digineuvontaa. Kirjaston saaman lisäresurssin avulla on pystytty lisäämään kulttuuritapahtumien järjestämistä kirjastonhoitaja-kulttuurisihteerin tehtävien painotuksen muutoksella.

Moisiokodissa on aloitettu säännölliset lukuhetket. Varsinais-Suomen hyvinvointialueen Olkkari-toiminnassa mukana oleville on esitelty aktiivisesti kirjaston käyttöä ja digipalveluja. Ikäihmisten palvelutarjonnassa huomioitiin lokakuussa Vanhusten viikko, jolloin järjestettiin teatteriesitys, apuväline-esittely ja konsertti. Kirjasto oli myös mukana vanhusneuvoston ja Liikkuvan resurssikeskuksen kiertueella marraskuussa. Ukrainalaisten kotoutumista on tuettu järjestämällä kirjastopalveluiden esittelyä 2 kertaa.

Vapaaehtoisen vetämä lukupiiri on kokoontunut vuoden aikana 8 kertaa ja osallistujamäärä on vakiintunut maksimitasolle. Yhteistyö koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa on jatkunut suunnitellusti. Satutuokioita, kirjavinkkauksia, kirjastonkäytön opetuksia on järjestetty 27 kertaa, osallistujia 486. Luokkien ja varhaiskasvatusryhmien lainauskäyntejä on ollut yhteensä 92 kertaa.

Vuoden aikana järjestettiin 3 konserttia, 3 kirjailijavierailua ja useita muita tapahtumia, esim. äänimaljarentoutus, puutarhalauantai, lapsiperheiden lauantai ja murhamysteeripakopeli. Kirjasto- ja kulttuuritoimi on osallistunut Incredible Racen, Henrikin Markkinoiden ja hyvinvointimessujen järjestelyihin. Kulttuuritoimi on järjestänyt yhteistyössä seurakunnan ja reserviläisjärjestöjen kanssa veteraanipäivän, kaatuneiden muistopäivän ja itsenäisyyspäivän tilaisuuksia.

Kirjaston käyttöä mittaavat luvut eli käynnit, lainaajat ja lainausmäärät ovat kasvaneet edellisvuoteen verrattuna.

4. Vuoden 2024 talousarvion tavoitteet:

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA

Panostamme yksilöllisiin laadukkaisiin peruspalveluihin	
Tavoite	Ikäihmisten palvelujen kehittäminen.
Toimenpide	Hakeutuvat palvelut, digineuvonta, seniorilukupiiri, lukulähettilätoiminta.
Arviointikriteeri / mittari	Toimintojen lukumäärä ja osallistujamäärät.

Tavoitetaso	Ikäihmisille suunnattujen kirjastopalvelujen määrän kasvu.
Toteuma/Seuranta	Moisiokodissa lukuhetkiä 13 kertaa, osallistujia 121. Ikäihmisten digineuvontaa 3 kertaa, osallistujia 5.

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA

Edistämme kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamistapoja. Lisäämme sähköisen asiainnin ja etätöön mahdollisuuksia.	
Tavoite	Aktiivisen kansalaisuuden, demokratian ja sananvapauden edistäminen.
Toimenpide	Aikuisväestön mediakasvatus yhteistyöverkostojen kanssa. Aihealueen asiantuntijaluennot ja tapahtumat. Tilojen tarjoaminen kansalaistoimintaan ja itsenäiseen työskentelyyn.
Arviointikriteeri / mittari	Osallistujamäärät, tilojen käyttöaste.
Tavoitetaso	Yhteisöllisyyden, osallisuuden, vaikuttamisen ja tilojen käytön kasvu.
Toteuma/Seuranta	Kirjastopalvelujen esittelyä ja digineuvontaa erityisryhmille 6 kertaa, osallistujia 37. Raisio-opiston asiantuntijaluentoja 2 kpl, osallistujia 22. Kuntalaisia osallistettu lehtilukusalin uudistetun ilmeen suunnitteluun ja ideoita hyödynnetty toteutuksessa.

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ LUONNOSTA

Edistämme hyvinvointia ja kestäväää kehitystä yhteistyössä paikallisten ja seudullisten toimijoiden kanssa	
Tavoite	Kulttuurikasvatusohjelman vakiinnuttaminen ja palautteen kerääminen.
Toimenpide	Ohjelman toteutumisen seuraaminen.
Arviointikriteeri / mittari	Palautteen kerääminen ja arviointi.
Tavoitetaso	Vakiintunut kulttuurikasvatusohjelma.
Toteuma/Seuranta	Palautteen kerääminen siirtyy vuodelle 2025.

5. Suunnitelmakausi 2025–2026

Vaski-kirjastojen yhteisiin hankkeisiin osallistuminen. Kirjastokiinteistön peruskorjaustarpeen arviointiin osallistuminen.

6. Tunnusluvut:

Tunnusluku	Tp 2023	TA2024	Tot 12/2024	Ts2025	Ts2026
Aineiston määrä	35 400	37 000	34 435	37 000	37 000
Käynnit kpl/v*	27 000 36 900*	30 000	30 072 40 043*	30 000	30 000

Lainaaajia	1 591	2 000	1 631	2 000	2 000
Lainaukset kpl/v	61 800	60 000	62 268	60 000	60 000
Nettomenot €/lainaaja	178	177	194	178	180
Nettomenot €/asukas	61	75	68	76	77

* verkkokäynnit, e-aineistojen lainaus

7. Vakinainen henkilöstö

Nimike	TP 2023	TA 2024	Tot 12/2024	TS 2025	TS 2026
kirjasto- ja kulttuuritoimen johtaja	1	1	1	1	1
kirjastovirkailija	1	1	1	1	1
kirjastonhoitaja-kulttuurisihteeri	0,9	1	1	1	1
kirjastonhoitaja		1	1	1	1

8. Määräaikainen henkilöstö:

Nimike	31.12.2023	TA 2024	Tot 12/2024
osa-aikainen kirjastonhoitajan sijainen	0,1	0	0

9. Talous

525 KIRJASTO- JA KULTTUURITOIMINTA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	2 500	0	2 500	368	-2 132	14,72%
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	472	472	
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 000	0	3 000	4 398	1 398	146,59%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	5 500	0	5 500	5 238	-262	95,24%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-177 944	0	-177 944	-173 729	4 215	97,63%
PALKAT JA PALKKIOT	-144 265	0	-144 265	-141 953	2 312	98,4%
HENKILÖSIVUKULUT	-33 679	0	-33 679	-31 777	1 902	94,35%
ELÄKEKULUT	-28 875	0	-28 875	-28 137	738	97,44%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-4 804	0	-4 804	-3 640	1 164	75,77%
PALVELUJEN OSTOT	-32 100	0	-32 100	-22 146	9 954	68,99%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-49 850	0	-49 850	-43 602	6 248	87,47%
AVUSTUKSET	-3 500	0	-3 500	-3 500	0	100,0%
MUUT TOIMINTAKULUT	-96 447	0	-96 447	-78 480	17 967	81,37%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-359 841	0	-359 841	-321 458	38 383	89,33%
TOIMINTAKATE	-354 341	0	-354 341	-316 219	38 122	89,24%

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA/Vapaa-ajan palvelut

1. Tulosalueen kuvaus

Vapaa-aikapalvelut vastaavat kunnan liikunta- ja nuorisopalveluiden organisoinnista. Tavoitteena on laadukkaiden ja helposti saavutettavien liikunta- ja nuorisopalveluiden toteuttaminen yhdessä paikallisten yhdistysten kanssa. Nuorille suunnatuissa palveluissa tavoitteena on edesauttaa lapsen kasvamista aktiiviseksi, omasta elämästään vastuun ottavaksi nuoreksi. Ohjattua toimintaa tarjotaan myös niille nuorille ja aikuisille, jotka eivät ole mukana yhdistysten ja seurojen harrastustoiminnassa. Tulosalue on nettobudjettisitova.

2. Tulosalueen nykytilanne

Liikuntatoimi tarjoaa ilmaisia harrastevuoroja kuntalaisille kuntosalilla, koulujen liikuntasaleissa sekä Nouste-Areenalla. Näin toimien mahdollistetaan kuntalaisten terveytensä kannalta riittävä liikkuminen maksuttomasti. Harrastamisen Suomen mallin toimintaa Nousiaisissa toteutetaan kaikilla kouluilla. Toimintaa kouluissa on toteuttamassa tehtävään palkattu kokoaikainen harrastusetsivä. Ylikunnallinen yhteistyö toteutetaan mm. osallistumalla Rajattomasti Liikuntaa Turun seudulla hankkeeseen.

Nuorisotoimi toteuttaa etsivän nuorisotyön palvelut kahden etsivän voimin Mas-kun, Mynämäen ja Nousiaisten kuntien alueella. Nuorisotilat Nummella ja Valperissa ovat avoinna yhteensä 220 iltana vuodessa.

Kesällä järjestetään päiväleirejä kuusi viikkoa alakoululaisille. Sporttileirit Varalan Urheiluopistolla (8-12-vuotiaille sekä 13-16-vuotiaille) toteutetaan kesäkuussa. Kesäkuussa toteutetaan myös nuoria aktivoiva Duuniviikko kesätöiden ulkopuolelle jääneille nuorille. Koulunuorisotyötä jatketaan ja työmuoto vakiinnutetaan.

3. Toimintaympäristön muutokset

Yhtenäiskoulun uudisrakennukseen toteutetaan mm. yo-kirjoitusten tarpeisiin monitoimitila. Liikuntatoimi yhdessä liikunnanopettajien kanssa suunnittelee tilan siten, että siellä mahdollistuu motoristen taitojen kehittäminen turvallisesti. Tilaan tulee mm. volttimonttu, telinevoimisteluvälineistö sekä peilejä liikunnanopetuksen tarpeisiin. Nouste Areenaan keskittyy palloilu ja yhtenäiskoulun tulevaan monitoimitilaan telinevoimistelu ja mm. tanssi.

Harrastamisen Suomen mallin Nousiaisten versiota toteutetaan Nousiaisissa kaikilla kouluilla ja toiminta vakiinnutetaan suunnitelmakaudella.

Nuorisovaltuusto osallistuu aktiivisesti kunnan päätöksentekoon. Alueellista yhteistyötä tehdään niin liikunta- kuin nuorisotoimialalla osallistumalla *Rajattomasti liikuntaa Turun seudulla* sekä *Nuorisotyön maakunnallinen koordinointi* -hankkeisiin.

Ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilönä Nousiaisissa toimii nuorisotyön koordinaattori. EPT-toimielin jatkaa toimintaansa ja kokoontuu säännöllisesti.

Koulunuorisotyö vakiinnutetaan kouluilla tehtäväksi perustyöksi ja kiinteäksi osaksi vapaa-ajan palveluita.

Toteuma 31.12.2024:

Liikuntatoimi tarjosi ilmaisia harrastevuoroja kuntalaisille kuntosalilla, koulujen liikuntasaleissa sekä Nouste-Areenalla viitenä päivänä viikossa. Näin toimien mahdollistettiin kuntalaisten terveytensä kannalta riittävä liikkuminen maksuttomasti. Harrastamisen Suomen mallin toimintaa Nousiaisissa toteutettiin kaikilla kouluilla.

Ylikunnallinen yhteistyö toteutettiin mm. osallistumalla Rajattomasti Liikuntaa Turun seudulla hankkeeseen sekä maakunnallisen nuorisotyön hankkeeseen.

Nuorisotoimi toteutti etsivän nuorisotyön palvelut kahden etsivän voimin Maskun, Mynämäen ja Nousiaisten kuntien alueella. Nuorisotilat Nummella ja Valpperissa olivat avoinna yhteensä 220 iltana vuodessa.

Kesällä järjestettiin päiväleirejä neljä viikkoa alakoululaisille. Päiväleireille osallistui 78 lasta.

Kesäkuussa toteutettiin nuoria aktivoiva Duuniviikko kesätöiden ulkopuolelle jääneille nuorille. Duuniviikolle osallistui 10 nuorta.

Koulunuorisotyö vakiinnutti paikkansa yhtenäiskoululla. Nousiaisissa ei ollut yhtään koulupudokasta vuonna 2024.

Investointiesitykset vuodelle 2024:

Falkinkosken sauna + vesi- ja viemäriliittymä 100 000€

Investointiesitys vuodelle 2025:

Falkinkosken sauna 200 000€

Toteuma 31.12.2024:

Falkinkosken vanha sauna purettu ja perustusten teko aloitettu.

4. Vuoden 2024 talousarvion tavoitteet:

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA

Panostamme yksilöllisiin ja laadukkaisiin peruspalveluihin	
Tavoite	kaikille ikäluokille tarjolla ohjattua toimintaa
Toimenpide	monipuolinen palvelutarjotin (toimintaesite) sekä yhteistyö paikallisten yhdistysten kanssa
Arviointikriteeri / mittari	asiakaspalaute kuntalaiskyselyssä, yhdistyksiltä kerätävä palaute, kävijäseurantalaskurit virkistysalueilla
Tavoitetaso	ohjattua toimintaa tarjolla alle kouluikäisistä ikäihmisiin
Toteuma/Seuranta	Ohjattua toimintaa tarjottu 3-vuotiaasta alkaen aina vanhuusiin saakka. Asiakaspalaute ollut kiitettävää.

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA

Tiedotamme aktiivisesti kunnan tapahtumista ja ajankohtaisista asioista	
Tavoite	kaikki väestöryhmät tavoitettava tiedottaminen
Toimenpide	kaksi (2) koteihin jaettavaa toimintaesitettä vuodessa, aktiivinen sosiaalisen median käyttö kunnan kanavilla
Arviointikriteeri / mittari	asiakaspalaute kuntalaiskyselyssä
Tavoitetaso	palaute erittäin hyvää tai arvosana 4 kuntalaiskyselyssä
Toteuma/Seuranta	Kuntalaiskyselyn arvosana 4. Esitteitä jaettu keväällä ja syksyllä.

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ LUONNOSTA

Tarjoamme erinomaiset virkistys- ja liikuntamahdollisuudet kaikenikäisille kuntalaisille	
Tavoite	liikunta- ja virkistysalueidemme kunnossapidon taso pidetään korkeana
Toimenpide	alueiden kunnossapitotehtäviin osallistuvat kaikki työntekijät toimenkuvaan katsomatta
Arviointikriteeri / mittari	asiakaspalaute kuntalaiskyselyssä
Tavoitetaso	palaute erittäin hyvää tai arvosana 4 kuntalaiskyselyssä

Toteuma/Seuranta	Palaute liikunta- ja virkistysalueiden hoidosta ollut hyvää.
------------------	--

5. Suunnitelmakausi 2025–2026

Yhtenäiskoulun uudisosan uusi monitoimitila otetaan opetus- ja harrastuskäyttöön syksyllä 2026.

Yhtenäiskoulun yhteydessä oleva moduulirakennus saneerataan kokonaisuudessaan nuorisotilakäyttöön. Yhtenäiskoulun piha-alueesta saneerataan kaikille kuntalaisille soveltuva monipuolinen lähiliikuntapaikka, joka palvelee myös Henrikin yhtenäiskoulun opetustoimintaa.

Alueellista yhteistyötä tehdään niin liikunta- kuin nuorisotoimialalla osallistumalla Rajattomasti liikuntaa Turun seudulla sekä Nuorisotyön maakunnallinen koordinaatiohankkeisiin.

Harrastamisen Suomen mallin toimintaa Nousiaisissa toteutetaan kaikilla kouluilla ja toiminta on vakiintunutta. Kerhotarjonta on monipuolista ja niissä on runsaasti osallistujia.

Ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilönä Nousiaisissa toimii nuorisotyön koordinaattori. EPT-toimielin kokoontuu säännöllisesti.

6. Tunnusluvut:

Tunnusluku	TP 2023	TA 2024	Tot 12/2024	Ts 2025	Ts2026
kuntosalin käyttökerat	26 450	25 000	24 550	25 000	25 000
osallistumiset, liikunta	136 450	134 000	237 250	134 000	134 000
Nuorisotoimen tapaht.osall.	15 430	15 000	16 507	15 000	15 000
Nettomenot/ € asukas	186	162	182	183	184

7. Vakinainen henkilöstö

Nimike	TP2023	TA 2024	Tot 12/2024	TS2025	TS2026
vapaa-aikatoimen päällikkö	1	1	1	1	1
liikunnanohjaaja	1	1	1	1	1
etsivä nuorisotyöntekijä	2	2	2	2	2
nuorisotyön koordinaattori	1	1	1	1	1
liikuntapaikkojen hoitaja	1	1	1	1	1
harraste-etsivä	1	1	1	1	1
koulunuorisotyöntekijä	1 (11.4.)		1	1	1

8. Määräaikainen henkilöstö:

Nimike	31.12.2023	TA 2024	Tot 12/2024
tuntiohjaaja liikunta (5)	0,25	0,25	0,25
tuntiohjaaja nuoriso (10)	0,8	0,8	0,8

9. Talous

541 VAPAA-AJAN PALVELUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	6 300	0	6 300	49 365	43 065	783,57%
MAKSUTUOTOT	175 000	-20 000	155 000	171 710	16 710	110,78%
TUET JA AVUSTUKSET	159 000	0	159 000	142 006	-16 994	89,31%
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 500	0	1 500	7 392	5 892	492,82%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	341 800	-20 000	321 800	370 474	48 674	115,13%
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	3 950	3 950	
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-420 314	-29 000	-449 314	-471 295	-21 981	104,89%
PALKAT JA PALKKIOT	-343 787	-24 500	-368 287	-386 854	-18 567	105,04%
HENKILÖSIVUKULUT	-76 527	-4 500	-81 027	-84 441	-3 414	104,21%
ELÄKEKULUT	-65 181	-4 500	-69 681	-74 529	-4 848	106,96%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-11 346	0	-11 346	-9 912	1 434	87,36%
PALVELUJEN OSTOT	-222 253	0	-222 253	-292 328	-70 075	131,53%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-105 200	0	-105 200	-87 110	18 090	82,8%
AVUSTUKSET	-13 200	0	-13 200	-16 054	-2 854	121,62%
MUUT TOIMINTAKULUT	-306 536	0	-306 536	-315 923	-9 387	103,06%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 067 503	-29 000	-1 096 503	-1 182 710	-86 207	107,86%
TOIMINTAKATE	-725 703	-49 000	-774 703	-808 287	-33 584	104,34%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-33 178	0	-33 178	-41 731	-8 553	125,78%
TILIKAUDEN TULOS	-758 881	-49 000	-807 881	-850 018	-42 137	105,22%

Toimintakate vapaa-aikapalveluissa ylitti talousarvion 34 000 euroa (4,3%).

Sisäiset erät (mm. tilavuokrat, kiinteistön hoito) ylitys on 19 000 euroa. Ulkoisten menojen ylitys 15 000 euroa, johtuu Nousiaisten Vesi Oy:n toteuttamista vesimittareilla varustettujen uusien palopostien asennuksista Kirkonpiirin koululle, Koljolan urheilukentälle sekä Henrikin yhtenäiskoulun kentälle. Palopostien asennuskulut tulivat kunnalle / vapaa-aikapalveluille.

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ ulk+sis

50 KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	337 244	0	337 244	438 688	101 444	130,08%
MAKSUTUOTOT	470 000	-20 000	450 000	456 593	6 593	101,47%
TUET JA AVUSTUKSET	319 000	0	319 000	296 463	-22 537	92,94%
MUUT TOIMINTATUOTOT	4 500	0	4 500	15 360	10 860	341,34%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 130 744	-20 000	1 110 744	1 207 104	96 360	108,68%
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	3 950	3 950	
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-9 092 099	-224 000	-9 316 099	-9 402 429	-86 330	100,93%
PALKAT JA PALKKIOT	-7 415 556	-219 500	-7 635 056	-7 688 266	-53 210	100,7%
HENKILÖSIVUKULUT	-1 676 543	-4 500	-1 681 043	-1 714 163	-33 120	101,97%
ELÄKEKULUT	-1 429 638	-4 500	-1 434 138	-1 517 731	-83 593	105,83%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-246 905	0	-246 905	-196 431	50 474	79,56%
PALVELUJEN OSTOT	-2 603 786	-45 000	-2 648 786	-2 716 038	-67 252	102,54%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-449 270	0	-449 270	-397 972	51 298	88,58%
AVUSTUKSET	-216 700	0	-216 700	-187 280	29 420	86,42%
MUUT TOIMINTAKULUT	-3 041 281	0	-3 041 281	-2 808 079	233 202	92,33%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-15 403 136	-269 000	-15 672 136	-15 511 799	160 337	98,98%
TOIMINTAKATE	-14 272 392	-289 000	-14 561 392	-14 300 745	260 647	98,21%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
MUUT RAHOITUSKULUT	0	0	0	-2 075	-2 075	
VUOSIKATE	-14 272 392	-289 000	-14 561 392	-14 302 820	258 572	98,22%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-106 056	0	-106 056	-114 609	-8 553	108,06%
TILIKAUDEN TULOS	-14 378 448	-289 000	-14 667 448	-14 417 429	250 019	98,3%

2.5 Tekninen lautakunta

TEKNINEN LAUTAKUNTA/Ympäristötoimi

1. Tulosalueen kuvaus

Tekninen lautakunta on toiminut elokuun 2021 alusta kunnan rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena.

Ympäristötoimen tavoitteena on järjestää viranomaistoiminnan, neuvonnan ja ohjauksen avulla alueiden käyttö ja rakentaminen niin, että luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistää ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitys. Tavoitteena on myös turvata jokaisen kuntalaisen osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun ja huolehtia vuorovaikutuksesta kuntalaisten kanssa.

2. Tulosalueen nykytilanne

Ympäristötoimen tulosalueeseen kuuluu rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja tietöimi. Rakennusvalvonta on järjestetty kunnan omana toimintana. Ympäristönsuojelu on vuoden 2019 alusta alkaen tuotettu yhdessä Maskun, Mynämäen ja Ruskon kanssa. Nousiaisten kunnan ympäristönsuojelutyön maksuosuus on vuonna 2023 18,5 % kaikkien yhteistyökuntien kustannuksista. Tietoimen vastuulle kuuluu yksityistieavustusten hallinnointi.

3. Toimintaympäristön muutokset

Rakennusvalvonta

Yleinen maailmantilanteen epävarmuus sekä korkotason ja rakentamisen kustannusten nousu ovat hidastaneet rakentamista ja aiheuttaneet rakennuslalle taloudellisia vaikeuksia. Muutokset näiden osalta tulevat vaikuttamaan myös ihmisten ja yritysten uskallukseen aloittaa uusia rakennusprojekteja ja hakea niihin rakennuslupia. Kunnan tonttitarjonta on kuitenkin tulevaisuudessa hyvä, Karhunperkon ja Lähteenmäentien asemakaava-alueiden sekä vuonna 2024 valmistuvaksi arvioidun Linnamäen alueen vuoksi.

Henrikin yhtenäiskouluhankkeen laajennuksen B-vaiheen rakennuslupan käsittely ja siitä syntyvät lupamaksut tulevat näillä näkymin ajankohtaiseksi vuoden 2024 aikana.

Uusi rakentamislaki astuu voimaan 1.1.2025. Uusi rakentamislaki korvaa pääosin nykyisen Maankäyttö- ja rakentamislain ja sen tarkoituksena on vauhdittaa rakentamisen vähähiilisyyttä ja digitalisaatiota, sujuvoittaa rakentamista ja parantaa rakentamisen laatua. Uuden rakentamislain myötä kaikki nykyiset lupatyytit yhdistyvät yhdeksi lupamuodoksi, rakentamisluvaksi, jolloin enää ei haeta erikseen toimenpidelupia tai tehdä toimenpideilmoituksia. Lain voimaantulo aiheuttaa rakennusvalvonassa paljon lisäkoulutuksen tarvetta ja valmistelutyötä. Rakennusjärjestys, rakennusvalvonnan taksa sekä hallintosääntö tulee päivittää vastaamaan uuden lain vaatimuksia.

Sähköisen lupaprosessin käytäntöjä ja toimintatapoja tullaan kehittämään eteenpäin ja rakennusvalvonnan lomakkeita ja ohjeistuksia päivitetään mm. uuteen rakentamislakiin liittyen.

Toteuma 31.12.2024:

Haettujen rakennuslupien ja toimenpidelupien sekä tehtyjen toimenpideilmoitusten määrä on viime vuoteen verrattuna hieman laskenut. Kaikista rakennusluvista 6 kpl on myönnetty uusille omakotitaloille, joka on 1 kpl vähemmän kuin viime vuonna. Kuudesta (6) myönnetystä omakotitalon rakennusluvasta kaksi (2) on sijoittunut kunnan asemakaava-alueiden ulkopuolelle. Lisäksi kahdelle (2), muuhun kuin vakituiseen asuinkäyttöön tarkoitetulle rakennukselle, on myönnetty rakennuslupa käyttötarkoituksen muuttamiseksi asuinrakennukseksi. Omakotitaloille myönnettyjen rakennuslupien määrä on siis edelleen laskenut, mutta lasku on hidastunut edellisvuodesta. Rakennusintoon luultavasti edelleen vaikuttavat rakentajien lainansaanti, lainojen korkotaso ja yleinen maailmantilanteen epävarmuus. Rakennusvalvonnan toteutuneet lupamaksutulot ovat lupamäärien laskusta huolimatta arvioitua suuremmat.

Uusi rakentamislaki astuu voimaan 1.1.2025. Rakentamislain säännökset luvan käsittelyaikatakuusta, hiilijalanjälkilaskennasta ja tietomallimuotoisesta luvasta tulevat voimaan vasta 1.1.2026 alkaen. Lakimuutoksella on vaikutusta mm. rakennusjärjestykseen, rakennusvalvonnan maksuperusteisiin (taksa) ja kunnan hallintosääntöön. Rakennusjärjestyksen päivitystyö on aloitettu syksyllä 2024 ja uusi rakennusjärjestys pyritään saamaan voimaan keväällä 2025. Rakennusvalvonnan päivitetty maksuperusteet sekä päivitetty hallintosääntö on hyväksytty kunnanvaltuustossa 2.12.2024. Lakimuutos ei vielä vuoden 2024 lopussa näkynyt vähentyneinä lupamäärinä tai lisääntyneinä neuvontapyyntöinä.

Rakennustarkastaja on ollut osittaisella vanhempainvapaalla vuoden 2024 marraskuun alkuun asti. Tällä on ollut jonkin verran vaikutusta lupakäsittelyn pituuteen, mutta luvat on silti saatu myönnettyä pääsääntöisesti alle 4 viikossa, joka pitää sisällään myös hakijan suunnitelmapuutteiden korjaamiseen kuluttaman ajan.

Rakennusvalvonta teetti vuonna 2024 rakentamisen lupien hakijoille ja pääsuunnittelijoille asiakastyytyväisyyskyselyn, jonka avulla on pyritty selvittämään miten luvan hakeminen ja asiointi rakennusvalvonnan kanssa on lupaprosessin aikana sujunut. Kysely lähetettiin 90:lle rakennusvalvonnan kanssa asioineelle, joista kyselyyn vastasi 23. Vastausten perusteella rakennusvalvonta sai kokonaisarvosanaksi 4.1/5, kun otetaan huomioon kaikki kysymykset ja vastaukset. Saatujen palautteiden perusteella rakennusvalvontaa pyritään kehittämään edelleen sujuvampaan, yhdenvertaisempaan ja kokonaisuudessaan vieläkin toimivampaan suuntaan. Asiakastyytyväisyyskysely tullaan tekemään myös vuonna 2025.

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelun yhteistyökuntien välinen nykyinen sopimus (Yhteistoimintasopimus ympäristönsuojelun palveluiden tuottamisesta) on tullut voimaan 1.1.2019 ja on

voimassa toistaiseksi. Sopimuksen mukaan kustannustenjako suoritetaan asukas-osuuden (80 %) ja suoriteosuuden (20 %) perusteella. Suoriteosuutta seurataan viiden (5) vuoden kausissa, joten suoriteosuudet tullaan seuraavan kerran tarkastamaan vuonna 2024, kun laaditaan vuoden 2025 talousarviota.

Ympäristönsuojelun toimintaa rasittaa edelleen resurssipula, jonka vuoksi Ympäristönsuojelun yhteistyökuntien kesken on tällä hetkellä käynnissä neuvottelut yhden lisähenkilön palkkaamisesta. Neuvottelut on tarkoitus saada päätökseen vuoden 2024 alussa. Yhden viranhaltijan palkkaamisesta syntyvät arvioidut vuotuiset kustannukset on huomioitu talousarviossa.

Vieraslajien torjuntaan on tulevaisuudessa syytä varautua enemmän ja suunnitteilla on varata lisämäärärahaa tätä tarkoitusta varten yhdessä muiden ympäristönsuojelun yhteistyökuntien kanssa. Lisämäärärahalla voidaan palkata muutaman hengen torjuntapartio, tehdä vieraslajihankkeita tai suorittaa seurantaa ja torjuntaa lajien osalta. Lisäksi tarvetta olisi myös neuvonta ja opastustyölle esimerkiksi erilaisissa tapahtumissa.

Toteuma 31.12.2024:

Ympäristönsuojelun osalta vuosi 2024 oli kiireinen. Alkuvuodesta valmisteltiin yhteistoimintasopimuksen uudistamista, joka omalta osaltaan vei henkilöstöresurssia ja lisäsi epävarmuutta. Kahden ympäristötarkastajan työpanos oli selvästi niukka. Vuoden toisella puoliskolla toiminnassa näkyi Maskun päätös irtautua yhteistoiminnasta. Yhteistoiminta jatkuu Mynämäen, Nousiaisten ja Ruskon kuntien kesken vuoden 2025 alusta.

Ympäristötarkastaja on ollut tiivistä mukana Nousiaisten kunnan ilmastosuunnitelmatyöryhmässä. Myös muiden hankkeiden valmistelu on vienyt työaikaa. Kaikki valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset on tehty vuoden 2024 osalta sekä jatkettu pitkään ympäristökatselmuksessa mukana olleiden kohteiden käsittelyä uusien kohteiden lisäksi.

Ympäristönsuojelu on pyrkinyt panostamaan ennakoivaan tiedottamiseen ja positiiviseen näkyvyyteen. Ympäristönsuojelun kanssa toimiville toiminnanharjoittajille lähetettiin vuoden lopussa ajankohtaiskirje. Ympäristönsuojelun toiminnan yleisenä tavoitteena pyritään pitämään ennakoiva ja avoin työote.

Tietoimi

Yksityisteiden avustusperusteet on päivitetty ja ne otetaan ensimmäisen kerran käyttöön vuoden 2024 avustushaussa. Päivityksen tavoitteena on ollut selkeyttää avustusperusteita ja vähentää niiden osalta tulkinnanvaraa. Tavoitteena on ollut lisäksi päivittää Yksityistielain (560/2018) vaatimukset perusteisiin ja tarkastaa yksityisteiden pituuteen perustuvien korvauskattojen ylärajoja.

Toteuma 31.12.2024:

Vuonna 2023 päivitettyt yksityisteiden avustusperusteet otettiin ensimmäisen kerran käyttöön vuoden 2024 avustushaussa. Avustushaun yhteydessä tarkastettiin kaik-

kien hakemusten osalta avustukseen oikeuttava tien virallinen pituus, joka on Maanmittauslaitoksen yksityistierekisteriin ilmoitettu laskennallinen tien pituus. Avustukset maksettiin hakijoille kesäkuussa 2024. Tunnuslukujen toteumataulukossa esitetty lukema tietojen menoista per kilometri on talousarviota suurempi, koska avustettavien teiden kokonaispituus oli arvioitua pienempi. Maksettujen avustusten kokonaissummaan tällä ei kuitenkaan ole vaikutusta eli talousarvioon merkittyä avustusmäärää ei ole ylitetty.

4. Vuoden 2024 talousarvion tavoitteet:

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA

Panostamme yksilöllisiin laadukkaisiin peruspalveluihin	
Tavoite	säilyttää rakennusvalvonnan palvelut nopeana, laadukkaana, joustavana ja yhdenvertaisena ja kasvattaa osaltaan tätä kautta kiinnostusta rakentaa Nousiainiin
Toimenpide	käsitellään haetut luvat asianmukaisesti ja nopeasti
Arviointikriteeri / mittari	asiakaspalaute/ palautekysely, rakentamisluvat pääsääntöisesti kahdessa viikossa valmiin hakemuksen jättämisestä
Tavoitetaso	tyytyväiset asiakkaat ja positiivinen kuntakuva
Toteuma/Seuranta	Rakentamisen luvat on saatu käsiteltyä keskimäärin 4 viikossa, mutta tähän aikaan sisältyy myös hakijoiden suunnitelmapuutteiden korjaamiseen kuluttama aika. Joulukuun loppuun mennessä myönnettyjen rakennus- ja toimenpidelupien hakijoille ja kyseisten hankkeiden pääsuunnittelijoille on teetetty asiakastyytyväisyyskysely, jossa yhtenä arvioitavana osa-alueena on ollut rakennusvalvonnan kanssa asiointin toimivuus kokonaisuutena. Kysymykseen ”asiointi rakennusvalvonnan kanssa oli kokonaisuutena toimivaa” saatiin kokonaisarvosanaksi 4,1/5. Kyselyn perusteella rakennusvalvonnan tarjoamaan palveluun on siis oltu pääosin tyytyväisiä. Vastauksia saatiin 23 kpl.

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA

Olemme ratkaisuja etsivä joustava yhteistyökumppani	
Tavoite	olla helposti lähestyttävä ja positiivisen mielikuvan omaava viranomaistaho
Toimenpide	annetaan neuvontaa ja ohjausta viivytyksettä ja ollaan helposti tavoitettavissa, annetaan asiallisia ja yhdenvertaisia ohjeita ja luodaan ratkaisuja ongelmien si-jaan
Arviointikriteeri / mittari	asiakaspalaute/ palautekysely
Tavoitetaso	tyytyväiset asiakkaat ja positiivinen mielikuva koko ympäristötoimen toiminnasta

Toteuma/Seuranta	Joulukuun loppuun mennessä myönnettyjen rakennus- ja toimenpidelupien hakijoille ja kyseisten hankkeiden pääsuunnittelijoille on teetetty asiakastytyväisyyskysely, jossa yhtenä arvioitavana osa-alueena on ollut rakennustarkastajan tavoitettavuus sekä rakennusvalvonnasta saatujen ohjeiden ja neuvonnan ymmärrettävyys ja yhdenvertaisuus. Rakennustarkastajan tavoitettavuus sai arvosanaksi 4,2/5 ja ohjeet ja neuvonta 4,0/5. Kyselyn perusteella rakennusvalvonnan saavutettavuuteen sekä ohjeisiin ja neuvontaan on siis oltu pääosin tyytyväisiä. Vastauksia saatiin 23 kpl.
------------------	--

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ LUONNOSTA

Vaalimme turvallisuutta, luonnon puhtautta ja viihtyisää asumista	
Tavoite	kiinnitetään enemmän huomiota rakennetun ympäristön kuntoon ja siisteyteen
Toimenpide	puututaan aktiivisesti huonokuntoisten rakennusten kuntoon ja ympäristön siisteyteen
Arviointikriteeri / mittari	ympäristökatselmuksat ja niiden perusteella annettavat huomautukset
Tavoitetaso	turvallinen, terveellinen ja siisti kuntakuva
Toteuma/Seuranta	Vuoden 2024 ympäristökatselmus on suoritettu ja sen perusteella lähetettiin yhteensä 17 siivouskehotusta/selvityspyyntöä kiinteistön omistajille. Vuoden 2024 ympäristökatselmuksen yhteydessä katselmoitiin yhteensä 10 uutta kohdetta ja suoritettiin valvontakäynti 10:ssä vuoden 2023 kohteessa. Toimenpiteiden edistymistä seurataan teknisen lautakunnan kokouksissa säännöllisesti.

5. Suunnitelmakausi 2025-2026

Uuden rakentamislain voimaantulon myötä vuonna 2025, tulee rakennusvalvonnassa varautua lupamaksujen vähentymiseen, koska lain on tarkoitus poistaa luvanvaraisuus pinta-alallisesti nykyistä suuremmista rakennustoimenpiteistä. Lakimuutoksen vuoksi myös vastuu näiden rakennushankkeiden valvonnan osalta siirtyy kaikilta osin rakennushankkeeseen ryhtyvälle itselleen, joka saattaa puolestaan kasvattaa rakennusvalvonnalle osoitettujen neuvontapyyntöjen määrää nostamatta kuitenkaan rakennusvalvonnan tuloja.

6. Tunnusluvut:

Rakennusvalvonta

Tunnusluku	TP 2023	Ta 2024	Tot 12/2024	Ts 2025	Ts 2026
Rakennusluvut	27	25	24	- ^a	- ^a

Toimenpideluvat	21	20	18	- a	- a
Toimenpideilmoitukset	22	25	23	- a	- a
Maisematyöluvat	1	1	2	10	10
Rakentamislupa ^a	-	-	-	30	30
Avustettavat yksityistiekunnat	52	52	50	52	52
Avustettavat yksityistiet, km	74	75	68	75	75
Tulosalueen menot €/asukas	40	50	38	50	50
Rakennusvalv. luvat €/lupa, tuloa	1 200	1 000	971	700	700
Tietoimen menot €/km	623	630	678	630	630

a = uuden rakentamislain astuessa voimaan, vanhat lupatyypit yhdistyvät yhdeksi lupamuodoksi, joka on rakentamislupa

Ympäristönsuojelu

Tunnusluku	TP 2023	TA 2024	Tot 12/2024	Ts 2025	Ts 2026
Luvat, ilmoitukset ja rekisteröinnit	5	3	3	3	3
Tarkastukset ja valvonta	34	27	16	27	27
Lausunnot	5	7	3	7	7
Saapuneet yleisöilmoitukset ja neuvonta	47	50	52	50	50

7. Vakinainen henkilöstö:

Nimike	Tp 2023	TA 2024	Tot 12/2024	Ts 2025	Ts 2026
rakennustarkastaja	1	1	1	1	1
toimistosihteeri	0,5	-		-	-
hallintosihteeri (nimikemuutos)		0,5	0,5	0,5	0,5

8. Määräaikainen henkilöstö:

Ei määräaikaista henkilöstöä.

9. Talous

700 YMPÄRISTÖTOIMI	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	600	0	600	696	96	116,0%
MAKSUTUOTOT	57 000	0	57 000	78 816	21 816	138,27%
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	217	217	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	57 600	0	57 600	79 729	22 129	138,42%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-93 324	0	-93 324	-75 763	17 561	81,18%
PALKAT JA PALKKIOT	-76 814	0	-76 814	-63 091	13 723	82,14%
HENKILÖSIVUKULUT	-16 510	0	-16 510	-12 672	3 838	76,75%
ELÄKEKULUT	-13 952	0	-13 952	-10 996	2 956	78,81%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-2 558	0	-2 558	-1 675	883	65,49%
PALVELUJEN OSTOT	-78 914	0	-78 914	-52 933	25 981	67,08%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 000	0	-3 000	-632	2 368	21,06%
AVUSTUKSET	-46 000	0	-46 000	-45 867	133	99,71%
MUUT TOIMINTAKULUT	-3 300	0	-3 300	-2 325	975	70,46%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-224 538	0	-224 538	-177 520	47 018	79,06%
TOIMINTAKATE	-166 938	0	-166 938	-97 791	69 147	58,58%

TEKNINEN LAUTAKUNTA/Tekniset palvelut

1 Tulosalueen kuvaus

Teknisiin palveluihin kuuluu teknisen osaston kokonaisvaltainen johtaminen.

Sisältönä mm.:

- kiinteistöjen rakennuttaminen
- infran eli liikenneväylien ja teknisten verkostojen suunnittelu, -rakentaminen ja -ylläpito
- kaukolämmön energian hankinta, ylläpito ja lämmön toimitus asiakkaille
- maa- ja metsäalueista huolehtiminen ja metsien hoitotoimet ja hakkuut.

2 Tulosalueen nykytilanne

Yhtenäiskoulun seuraavan vaiheen (B-osa) rakentamisen suunnittelijoista myös rakennesuunnittelija on valittu (valintaa viivästytti rakennesuunnitteli-

jan valinnasta tehty hankintaoikaisuvaatimus sekä valitus markkinaoikeudelle). Suunnittelu on täydessä käynnissä ja arkkitehti saa pian valmiiksi lopulliset luonnokset.

B-uudisosan rakentamisen tieltä purettavan B- ja C-osien purkamisen väistötilaksi rakennettavan väistötilan perustustyöt ovat alkaneet lokakuun alussa.

Valpperin vanhustentalo, osoitteessa Peltolantie 2, myytiin huutokaupalla Huutokaupat.com -palvelussa, omistuksen siirtyminen lokakuun alussa. Rivitalon asunnot olivat kunnan viimeiset vuokrattavat rivitaloasunnot.

Kunta on hankkimassa kaksi rivitaloasuntoa rakennuksesta, jonka rakennustyöt on tarkoitus käynnistää loppuvuodesta 2023.

Valpperin koulutien valmistuminen syksyllä 2023 tuo turvaa koululaisten liikumiseen koululle ja lisäksi yhdystie mahdollistaa kahden omakotitontin rakentamisen aivan koulun viereen.

Valpperin pururadan valaistuksen uusimisen valmistuminen tuo turvaa ulkoilijoille ja säästää sähköenergia kustannuksissa. Valaistus toteutettiin led-valaistuksena ja älyohjauksella.

Rästäsmäentien perusparannustyön seuraavan vaiheen (Rästäsmäentie välillä Hirvitie-Pajutie sekä Susitie ja Pajutie) suunnittelu on valmistunut lokakuun alussa.

Osallistuva budjetointi toteutettiin vuonna 2023 ensimmäistä kertaa. Tekninen osasto on toteuttanut kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti vaijeriliu'un kirjaston leikkipuiston läheisyyteen ja laavun Topoisten alueen metsään.

Kaukolämmön uutta runkolinjaa rakennettiin Henrikin yhtenäiskoulun alueella noin 355 m. Vanha runkolinja kulki Henrikin yhtenäiskoulun rakennuksen läpi, kellaritiloissa, mistä se tuli siirtää pois uudishankkeen rakentamisen tieltä. Samalla rakennettiin syöttölinja väistökoulurakennukseen.

Asemakaava-alueiden metsissä on tehty vuoden aikana runsaasti metsänhakkuita ja metsänhoitotöitä.

Kunnan pellot vuokrattiin kymmenen vuoden vuokrasopimuksella vuosille 2023-2032.

Toteuma 31.12.2024:

Yhtenäiskoulun B-osan rakennustyöt ovat edenneet hyvin ja ovat aikataulussa. Uusi B-osa valmistuu urakkasopimuksen mukaan keväällä 2026. Uusi koulurakennus otetaan käyttöön syyslukukauden alussa vuonna 2026.

Falkinkosken saunan urakka kilpailutettiin ja urakka toteutetaan vuoden 2025 aikana siten, että se valmistuu kesän 2025 aikana. Hankkeelle saatiin AVI:n avustus.

Kunta on hankkinut kaksi rivitaloasuntoa rakennuksesta, jonka rakennustyöt käynnistyivät kesällä 2024.

Rästäsmäen II-vaiheen (Rästäsmäentie välillä Hirvitie-Pajutie sekä Susitie ja Pajutie) urakka piti valmistua vuoden 2024 aikana, mutta urakan viimeistelytyöt jäivät kesken ja ne toteutetaan kevään 2025 aikana.

Väistökoulurakennus valmistui keväällä 2024 ja liitettiin kaukolämpöön.

Osallistuva budjetointi toteutettiin vuonna 2024 toista kertaa. Kunnanhallitus päätti, että hankitaan ulkoroskiksia kävelyteiden varteen ja levähdyspenkejä keskustan ja asuinalueiden kevyenliikenteen laitaan. Ulkoroskikset ja levähdyspenkit hankittiin vuoden 2024 aikana.

3 Toimintaympäristön muutokset

Väistötila valmistuu vuoden 2024 alussa ja opetus siirtyy väistötiloihin Henrikin yhtenäiskoulun B- ja C-osista, jotka puretaan kesän 2024 aikana. B-uudisosan rakennustyöt käynnistyvät kesällä 2024. Väistötila toimii koulun väistötilan lisäksi myös kunnanviraston tiloina. Väistötilan perustukset toteutetaan siten, että väistötilan käyttöikä vastaa lähes normaalin rakennuksen käyttöikää ja väistötila tarjoaa kunnalle sekä väistötilaa että kunnalle mahdollisuuden luopua vuokratiloista siirtämällä toimintoja vuokratiloista väistötilaan.

Rästäsmäentien perusparannustyö (Rästäsmäentie välillä Hirvitie-Pajutie sekä Susitie ja Pajutie) tulee vaikuttamaan 2024 liikennöintiin kyseisellä alueella.

Linnamäen uuden asemakaava-alueen valmistuminen vuonna 2024 mahdollistaa rivitalojen (kolme tonttia, yhteensä noin 2 700 kem²) ja kuuden omakotitalon rakentamisen. Lisäksi tämän alueen valmistuminen mahdollistaa frisbeegolfin harrastajien autopysäköinnin omalla parkkialueellaan ja poistaa tältä osin katujenvarsipysäköinnin tarvetta Linnamäen alueella. Kirkonseudulla, Metsäpirtintien loppuosan, Hakapellontien loppuosan ja Martanpolun rakentaminen suunnitellaan vuonna 2024 ja toteutetaan vuoden 2024 tai 2025 aikana.

Kunnan metsäalueilla suoritetaan vuonna 2024 hakkuita, harvennusta ja taimikonhoitoa.

Kaukolämmön energian toimittaja vaihtuu elokuussa 2024 ja sopimus on kymmenen vuotta. Kaukolämpöjakeluun pyritään saamaan uusia asiakkaita.

Toteuma 31.12.2024:

Henrikin yhtenäiskoulun B- ja C- tilojen opetus siirtyi väistökouluun keväällä 2024. B-uudisosan rakennustyöt käynnistyivät purkutöillä kesällä 2024. Työmaasta aiheutuu normaaliin työmaan tapaan melua ja rakennuspölyä sekä lisäksi etenkin kovalla tuulella kevyttä työmaamateriaalia ajautuu työmaa-alueen ulkopuolellekin. Lisäksi raskas työmaaliikenne aiheuttaa turvallisuusriskin varsinkin koulun oppilaille.

Rästäsmäen II-vaiheen (Rästäsmäentie välillä Hirvitie-Pajutie sekä Susitie ja Pajutie) urakka piti valmistua vuoden 2024 aikana, mutta urakan viimeistelytyöt jäivät kesken ja ne toteutetaan kevään 2025 aikana.

Linnamäki Hakalehdon uuden asemakaava-alueen rakentamisen rakennuttajakonsultti on kilpailutettu. Suunnitelmat valmistuvat kevään 2025 aikana, jonka jälkeen urakka kilpailutetaan.

Metsäpirtintien loppuosan, Hakapellontien loppuosan ja Martanpolun rakentamisen suunnittelu viimeistellään ja urakan kilpailutus tehdään vuoden 2025 keväällä.

Kunnan metsäalueilla suoritettiin vuonna 2024 hakkuita, harvennusta ja taimikonhoitoa.

Kaukolämmön energian toimittajan piti vaihtua elokuussa 2024. Uusi kilpailutettu lämmöntoimittaja ei aloittanut toimintaansa sopimuksen mukaisesti, joten kunnan tulee kilpailuttaa lämmöntoimittaja uudelleen. Kilpailutus tehdään kevään 2025 aikana.

Kaukolämpöjakelun suhteen on käyty neuvotteluja kahden uuden liittyjän kanssa, joista toisen kanssa on allekirjoitettu sopimus.

Työpäällikkö irtisanoutui keväällä 2024. Uusi työpäällikkö aloitti virassa lokakuussa 2024. Työpäällikön tehtäviä jaettiin puolen vuoden ajalla teknisen kiinteistönhoitajan ja teknisen johtajan kesken.

Resurssipula vaikutti vuoden 2024 teknisen osaston toimintaan ja tuottavuuteen. Resurssipula vaikutti koko osaston jaksamiseen, mikä helpottui uuden työpäällikön aloittaessa virassaan.

4 Vuoden 2024 talousarvion tavoitteet:

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA

Lisäämme maanomistusta 8-tien läheisyydessä ja varmistamme kaavoituksella riittävän tonttitarjonnan asumisen ja yrittämisen tarpeisiin	
Tavoite	Urakoiden kilpailuttaminen oikea-aikaisesti, jotta saadaan edullinen hinta

Toimenpide	Tehdään suunnitelmia hieman etupainotteisesti
Arviointikriteeri / mit-tari	Saadaan useita urakkatarjouksia
Tavoitetaso	Urakkakilpailutukset vuodenvaihteessa
Toteuma/Seuranta	Resurssipulan vuoksi suunnitelmia ei pystytty toteutta- maan etupainotteisesti. Urakoiden kilpailutuksissa onnistuttiin. Urakoihin saatiin pääosin riittävästi tarjouksia.

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA

Teemme asiat kustannustehokkaasti, kehitämme ennakkoluulottomasti palve- lujamme ja johdamme tiedolla	
Tavoite	Henrikin yhtenäiskoulun B- ja C-osien purku ja uuden B-uudisosan rakennusurakan onnistunut kilpailuttami- nen
Toimenpide	Laaditaan selkeät ja yksiselitteiset tarjouspyyntömate- riaalit
Arviointikriteeri / mit-tari	Saadaan riittävästi urakkatarjouksia
Tavoitetaso	Saadaan neliöhinnaltaan kilpailukykyisiä tarjouksia
Toteuma/Seuranta	Henrikin yhtenäiskoulun kilpailuttamisessa onnistuttiin täydellisesti. Saimme kokonaisuudessaan kustannus- arviota merkittävästi, useita miljoonia euroja, edulli- semman kokonaisurakkahinnan. Urakoitsijat kehuivat tarjouspyyntömateriaalia tavan- omaista paremmaksi.

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ
LUONNOSTA

Vaalimme turvallisuutta, luonnon puhtautta ja viihtyisää asumista	
Tavoite	Kaukolämpöjakeluun uusia asiakkaita
Toimenpide	Selvitetään kapasiteetti ja hankitaan asiakkaita
Arviointikriteeri / mit-tari	Sopimus uuden asiakkaan kanssa
Tavoitetaso	Yksi uusi asiakkuus
Toteuma/Seuranta	Kaukolämpöjakeluun on saatu yksi uusi asiakas, sopi- mus on allekirjoitettu, toimitus alkaa 2025 alkupuo- lella. Lisäksi yksi asiakas on ilmaissut suurta kiinnos- tusta kaukolämpöä kohtaan, ja he ovat aloittaneet suunnittelun kaukolämpöön siirtymiseen.

5 Suunnitelmakausi 2025-2026

Henrikin yhtenäiskoulun B-osa valmistuu vuodenvaihteessa 2025-2026.

Katujen kunnostuksia tehdään suunnitelmakauden jokaisena vuotena tasaiseen tahtiin tarpeeseen ja tarkastuksiin perustuen. Katuvalaistuksia uusitaan led-valoiksi vaihteittain joka vuosi, edeten vanhimmista ja huonokuntoisimmista lähtien.

Rästäsmäen alueen katujen ja kunnallistekniikan peruskorjaus etenee vaihteittain, noin 200-500 m/vuosi.

Kaukolämpölaitosta ja –verkostoa tarkkaillaan ja huolletaan, sekä tehdään tarvittaessa parannuksia häiriötilanteiden varalta.

Metsäpalstoja hoidetaan metsäsuunnitelman mukaan.

6 Tunnusluvut:

Tunnusluku	Tp 2023	TA 2024	Tot 12/2024	Ts 2025	Ts 2026
Kunnossapidettävät kadut ja tiet, km	27 ^a	27	27	27,5	28
Hoidettavat puistot ha	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Toimitettu energia MWh/v	4 739	4 500	4 458	5 000	5 500
Kustannukset €/MWh	97	81	108	65	67
Tulosalueen 710 tekniset palvelut menot € / asukas	231	239	205	200	200

a = tarkistusmitattu kartalta 29.9.2022

7 Vakinainen henkilöstö:

Nimike	Tp 2023	TA 2024	Tot 12/2024	Ts 2025	Ts 2026
tekninen johtaja	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
toimistosihteeri	1	0,5	0,5	0,5	0,5
hallintosihteeri (nimikemuutos)		0,5	0,5	0,5	0,5
toimistoinsinööri	1	1	0,5	1	1

8 Määräaikainen henkilöstö:

Ei määräaikaista henkilöstöä.

9

Talous:

710 TEKNISET PALVELUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	584 962	0	584 962	605 712	20 750	103,55%
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	1 772	1 772	
MUUT TOIMINTATUOTOT	5 800	0	5 800	45 125	39 325	778,02%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	590 762	0	590 762	652 609	61 847	110,47%
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	16 000	0	16 000	10 264	-5 737	64,15%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-169 194	0	-169 194	-149 346	19 848	88,27%
PALKAT JA PALKKIOT	-140 880	0	-140 880	-124 573	16 307	88,42%
HENKILÖSIVUKULUT	-28 314	0	-28 314	-24 773	3 541	87,49%
ELÄKEKULUT	-23 823	0	-23 823	-21 558	2 265	90,49%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-4 491	0	-4 491	-3 215	1 276	71,58%
PALVELUJEN OSTOT	-354 023	0	-354 023	-277 010	77 013	78,25%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-481 450	-75 000	-556 450	-508 125	48 325	91,32%
MUUT TOIMINTAKULUT	-13 500	0	-13 500	-18 309	-4 809	135,62%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 018 167	-75 000	-1 093 167	-952 790	140 377	87,16%
TOIMINTAKATE	-411 405	-75 000	-486 405	-289 917	196 488	59,6%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-223 324	0	-223 324	-193 969	29 355	86,86%
TILIKAUDEN TULOS	-634 729	-75 000	-709 729	-483 886	225 843	68,18%

TEKNINEN LAUTAKUNTA/Tekniset tukipalvelut

1 Tulosalueen kuvaus

Kiinteistötoimen tehtävänä on huolehtia kunnan kiinteistöjen ylläpidosta ja hallinnosta. Sisältönä mm.:

- kiinteistöjen korjaukset ja hoitotoimet.
- huolehtia kiinteistöjen käyttöturvallisuudesta.

Ruokahuolto- ja puhdistuspalvelut tuottavat keskitetysti ravitsemussuositusten mukaisia, maittavia aterioita kaikki ikäryhmät huomioiden ja huolehtii kunnan omistamien kiinteistöjen siisteydestä mahdollisimman kustannustehokkaalla tavalla.

2 Tulosalueen nykytilanne

Kunnan kiinteistöissä on tehty suunnitelmallisesti jatkuvana toimintana korjaustöitä, joilla on pyritty vähentämään todettuja rakennusteknisiä ongelmia ja sisäilman olosuhteita. Korjaus- ja huoltotöitä jatketaan tulevinakin vuosina.

Kiinteistöjen hallinnan työkaluksi on hankittu Senaatin Skenarios-tilatietopalvelu, johon on koottu kaikki kunnan kiinteistöt. Palvelussa pystyy laatimaan investointien ja korjausten suunnitelmaa eli pitkäkäytäntäsuunnitelmaa (PTS) sekä huoltotoimenpiteiden suunnitelmaa. Myös kulutustiedot (lämmitys, vesi, sähkö) saadaan syötettyä palveluun. Palvelusta saa johtamisen avuksi koontiraportteja ja esimerkiksi niin korjausten kuin kulutusten hiilijalanjäljet. Palvelussa on yli 200 kuntaa ja palvelu tarjoaakin mahdollisuuden verrata omia tunnuslukuja valtakunnallisiin tunnuslukuihin. Palvelun käyttöönotto on osin hidasta, koska kaikkien syötettävien tietojen selvittäminen on osin työlästä. Tavoitteena on, että palvelu saadaan täysin käyttöön syksyyn mennessä. Kiinteistöstrategiaa tehdään PTS laatimisen yhteydessä.

Keskuskeittiössä valmistetaan noin 1200 annosta päivässä ja ruokalassa tarjoillaan noin 775 lounasta päivittäin, jonka lisäksi valmistetaan aamupalat, välipalat ja vuorohoidon päivälliset. Aterioiden ravintosisällöt ja erikoisruokavaliot on määriteltä vuodel 2023 aikana ja ruokalistat on saatu nähtäville kunnan nettisivuille ravintosisältöineen ja erikoisruokavaliomerkinöineen. Yhtenä ruokapalvelun muutoksena on tänä syksynä toteutettu vakioitu reseptiikka eli reseptit on vakioitu ja tuotantotapakin on vakioitumassa.

Ruokakuljetusten palvelusopimus on tehty elokuussa 2022, sopimus on kaksi vuotinen ja optiovuodet 1+1 eli vuodet 2022-2024 + 2025 + 2026.

Elintarvikkeiden hinnankorotukset on aiheuttanut ja aiheuttaa jatkossakin lisäkustannuksia.

Puhdistuspalveluissa siivoojien lyhytaikaisten sijaisten saaminen on ollut haastavaa edelleen vuoden 2024 aikana.

Toteuma 31.12.2024:

Kunnan kiinteistöissä on tehty suunnitelmallisesti jatkuvana toimintana korjaustöitä, joilla on pyritty vähentämään todettuja rakennusteknisiä ja sisäilman ongelmia.

Kiinteistöjen hallinnan työkaluksi on hankittua Senaatin Skenarios-tilatietopalvelua ei ole saatu kokonaisuudessaan otettua käyttöön resurssipulan vuoksi. Skenarios on pääosin työpäällikön työkalu. Uusi työpäällikkö on otanut Skenarioksen pikkuhiljaa haltuun.

Elintarvikkeiden hinnankorotus on ollut noin 20 %. Tästä huolimatta ruoka-huoltopalvelu ei ole ylittänyt talousarviota.

3 Toimintaympäristön muutokset

Kunnan kiinteistökanta on uudistunut ja tulee uudistumaan vielä väistökoulun ja Henrikin yhtenäiskoulun B-uudisosan myötä. Tämä tarkoittaa, että uudishankkeita ei lähivuosina ole todennäköisesti mahdollista toteuttaa. Tämän takia on tärkeää huolehtia jatkossakin siitä, että nykyiset rakennukset pidetään kunnossa ja niiden ylläpitoon panostetaan. Uudet kiinteistöt pitävät sisällään paljon talotekniikkaa, jonka toiminnan seuraaminen on erittäin tärkeää.

Yhtenäiskoulun opiskelijat ovat todennäköisesti väistöiloissa vuodet 2024-2025, joka asettaa omat haasteensa ruokailujen järjestelyyn ja aikataulutukseen. Lisäksi työmaatoiminta mahdollisesti hankaloittaa keittiön logistiikkaa.

Osana talouden sopeutustoimia päätetään kaksi työtehtävää. Yksi kiinteistöhoitajan toimi päätetään vuoden 2024 kesäkuun loppuun mennessä. Kustannuksia vähentävä vaikutus on vuoden 2024 osalta 18 700 euroa ja tämän jälkeen 37 400 euroa vuosittain. Puolipäiväisen siivoustyönohjaajan toimi lakkautetaan vuoden 2024 kesäkuun loppuun mennessä. Kustannuksia vähentävä vaikutus on vuoden 2024 osalta 9240 euroa ja tämän jälkeen 18 480 euroa vuosittain. Yhteenlaskettu teknisen lautakunnan menojen vähennys on vuoden 2024 osalta 27 940 euroa ja tämän jälkeen 55 880 euroa vuosittain.

Toteuma 31.12.2024:

Työpäällikkö irtisanoutui keväällä 2024. Uusi työpäällikkö aloitti virassa lokakuussa 2024. Tästä aiheutui merkittävää resurssipulaa. Työpäällikön tehtäviä jaettiin puolen vuoden osalta teknisen kiinteistöhoitajan ja teknisen johtajan kesken.

Toimistoinsinööri irtisanoutui keväällä 2024. Toimistoinsinöörin työt siirrettiin tekniselle johtajalle. Toimistoinsinöörin nimeke muutettiin tekniseksi sihteeriksi, joka on tarkoitus rekrytoida vuoden 2025 alkupuolella.

Työpäällikön viran ja toimistoinsinöörin toimen täyttämättä jättämiset ovat luonnollisesti vaikuttaneet teknisen osaston toimintaan ja tuottavuuteen. Onkin täysin selvää, että suuri osa teknisen osaston tehtävistä on jäänyt tekemättä ja osa niistä on tilattu ulkopuolelta. Resurssipula on vaikuttanut koko osaston jaksamiseen.

Siivoustyönohjaaja irtisanoutui toukokuussa 2024. Ruoka- ja puhdistuspalveluiden työtuntimäärästä väheni 3,85 tuntia päivässä.

Ruoka- ja puhdistuspalvelun työntekijöistä kaksi jäi osa-aikaiselle eläkkeelle. Töitä on järjestelty uudelleen ja rekrytoinnista saatiin uusia sijaisia paikkaamaan tyhjäksi jääneitä kohteita.

4 Vuoden 2024 talousarvion tavoitteet:

VAHVA NOUSIAINEN: VOIMAA PAIKALLISISTA VAHVUUKSISTA

Panostamme yksilöllisiin laadukkaisiin peruspalveluihin	
Tavoite	Korjausten ja huoltotoimenpiteiden dokumentointi
Toimenpide	Kirjaukset Skenarios-tilatietopalveluun
Arviointikriteeri / mittari	Korjausten kirjaus Skenariokseen
Tavoitetaso	Kaikki isommat korjaukset ja huoltotoimenpiteet kirjattu Skenariokseen
Toteuma/Seuranta	Resurssipulan vuoksi korjausten ja huoltotoimenpiteitä ei ole kirjattu Skenariokseen. Kulutuslukemat kirjattiin syksyn 2024 aikana

VIREÄ NOUSIAINEN: AVOINTA JA AKTIIVISTA ARKEA

Teemme asiat kustannustehokkaasti, kehitämme ennakkoluulottomasti palvelujamme ja johdamme tiedolla	
Tavoite	Suunnitelmallinen investointi- ja korjaustyö
Toimenpide	Pitkántähtäimen suunnitelman (PTS) laatiminen Skenarios-tilatietopalveluun
Arviointikriteeri / mittari	PTS valmis syksyyn mennessä
Tavoitetaso	PTS:n ohessa tehtävä kiinteistöstrategia valmis syksyn aikana
Toteuma/Seuranta	Resurssipulan vuoksi pitkántähtäimen suunnitelman (PTS) laatimista ei ole tehty Skenariokseen. Kiinteistöstrategia valmistui syksyllä 2024.

VEHREÄ NOUSIAINEN: PÄIVITTÄISTÄ HYVINVOINTIA JA VIRKISTYSTÄ LUONNOSTA

Vaalimme turvallisuutta, luonnon puhtautta ja viihtyisää asumista	
Tavoite	Ilmastosuunnitelman laatiminen
Toimenpide	Avustuksen mukainen ilmastosuunnitelma
Arviointikriteeri / mittari	Avustuksen maksatus
Tavoitetaso	Kustannukset katetaan 100 % avustuksella
Toteuma/Seuranta	Resurssipulan vuoksi ilmastosuunnitelman laatiminen toteutetaan hallinto- ja talousosaston toimesta.

5 Suunnitelmakausi 2025-2026

Kiinteistöjen kuntoa tarkkaillaan ja huolletaan jatkuvana toimintana. Tehdään korjaussuunnitelmia sekä korjauksia. Suunnitelmat ja tehdyt korjaukset kirjataan Skenarios-palveluun.

Sote-kiinteistöjen vuokrasopimukset päättyvät vuoden 2025 loppuun mennessä.

Ruoka- ja puhdistuspalvelussa henkilöstöä eläköityy enemmän, kuin tehtävän työn määrä vähenee.

6 Tunnusluvut:

Tunnusluku	TP 2023	TA 2024	Tot 12/2024	Ts 2025	Ts 2026
Kunnan omistamien rakenn. k-m ²	29 303	27 302	27 302	27 302	27 146
Teknisen osaston kiint.hoidossa olevien. rakennusten. kerrosala	28 942	26 941	26 941	26 941	29 000
Kiinteistöjen hoito €/m ²	14,43	15,25	14,59	15,00	13,00
Kiinteistönhoito palkkakust. € /m ²	12,57	13,43	12,02	13,00	11,00
Ateriala suoritteet	269 835	240 000	268342	240 000	240 000
Aterian hinta keskim.	3,54	4,04	3,60	4,10	4,20
Siivottavat pinta-alat, m ²	18 000	18 000	18 000	15 350	15 600
Puhdistuspalvelukustann. € / m ²	27,44	29,34	27,53	30,00	29,00
Siivous palkkakustannuk. € / m ²	21,98	23,21	22,78	24,00	23,00

7 Vakinainen henkilöstö:

Nimike	Tp 2023	TA 2024	Tot 12/2024	Ts 2025	Ts 2026
tekninen johtaja	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
työpäällikkö	1	1	0,5	1	1
kiinteistönhoitaja	3	2,75	3	2	2
ympäristötyöntekijä	1	1	1	1	1
toimistosihtööri	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
palvelupäällikkö	1	1	1	1	1
suurtaloukokki	2	2	2	2	2
ravitsemistytöntekijä	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
palveluvastaava	4	4	4	4	4
siivoustyönohjaaja	0,5	0,25	0,25	-	-
siivooja	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5

8 Määräaikainen henkilöstö

Ei määräaikaista henkilöstöä.

9 Talous

731 TEKNISET TUKIPALVELUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Tot.-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	2 012 401	0	2 012 401	1 912 814	-99 587	95,05%
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	43 421	43 421	
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 728 588	0	3 728 588	3 539 306	-189 282	94,92%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	5 740 989	0	5 740 989	5 495 541	-245 448	95,72%
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	40 000	0	40 000	29 815	-10 185	74,54%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-1 277 551	0	-1 277 551	-1 245 003	32 548	97,45%
PALKAT JA PALKKIOT	-1 043 381	0	-1 043 381	-1 014 265	29 116	97,21%
HENKILÖSIVUKULUT	-234 170	0	-234 170	-230 738	3 432	98,53%
ELÄKEKULUT	-199 458	0	-199 458	-204 093	-4 635	102,32%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-34 712	0	-34 712	-26 645	8 067	76,76%
PALVELUJEN OSTOT	-1 700 498	65 000	-1 635 498	-1 492 931	142 567	91,28%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 405 579	0	-1 405 579	-1 204 201	201 378	85,67%
MUUT TOIMINTAKULUT	-161 356	0	-161 356	-169 293	-7 937	104,92%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 544 984	65 000	-4 479 984	-4 111 428	368 556	91,77%
TOIMINTAKATE	1 236 005	65 000	1 301 005	1 413 927	112 922	108,68%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 454 905	0	-1 454 905	-1 422 536	32 369	97,78%
TILIKAUDEN TULOS	-218 900	65 000	-153 900	-8 609	145 291	5,59%
POISTOERON MUUTOS	63 957	0	63 957	63 957	-0	100,0%
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-154 943	65 000	-89 943	55 348	145 291	-61,54%

TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ:

71 TEKNINEN LAUTAKUNTA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	2 597 963	0	2 597 963	2 519 222	-78 741	96,97%
MAKSUTUOTOT	57 000	0	57 000	78 816	21 816	138,27%
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	45 410	45 410	
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 734 388	0	3 734 388	3 584 431	-149 957	95,98%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 389 351	0	6 389 351	6 227 879	-161 472	97,47%
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	56 000	0	56 000	40 078	-15 922	71,57%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-1 540 069	0	-1 540 069	-1 470 111	69 958	95,46%
PALKAT JA PALKKIOT	-1 261 075	0	-1 261 075	-1 201 929	59 146	95,31%
HENKILÖSIVUKULUT	-278 994	0	-278 994	-268 182	10 812	96,12%
ELÄKEKULUT	-237 233	0	-237 233	-236 647	586	99,75%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-41 761	0	-41 761	-31 535	10 226	75,51%
PALVELUJEN OSTOT	-2 133 435	65 000	-2 068 435	-1 822 874	245 561	88,13%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 890 029	-75 000	-1 965 029	-1 712 958	252 071	87,17%
AVUSTUKSET	-46 000	0	-46 000	-45 867	133	99,71%
MUUT TOIMINTAKULUT	-178 156	0	-178 156	-189 928	-11 772	106,61%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 787 689	-10 000	-5 797 689	-5 241 738	555 951	90,41%
TOIMINTAKATE	657 662	-10 000	647 662	1 026 219	378 557	158,45%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 678 229	0	-1 678 229	-1 616 505	61 724	96,32%
TILIKAUDEN TULOS	-1 020 567	-10 000	-1 030 567	-590 286	440 281	57,28%
POISTOERON MUUTOS	63 957	0	63 957	63 957	-0	100,0%
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-956 610	-10 000	-966 610	-526 329	440 281	54,45%

TUOSLASKELMA KOKO KUNTA ULK+SIS

koko kunta ulkoinen+sisäinen	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	2 955 707	0	2 955 707	2 985 023	29 316	100,99%
MAKSUTUOTOT	527 300	-20 000	507 300	535 489	28 189	105,56%
TUET JA AVUSTUKSET	319 000	0	319 000	346 363	27 363	108,58%
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 845 888	62 000	3 907 888	3 743 876	-164 012	95,8%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	7 647 895	42 000	7 689 895	7 610 752	-79 143	98,97%
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	56 000	0	56 000	44 028	-11 972	78,62%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-11 337 796	-224 000	-11 561 796	-11 600 654	-38 858	100,34%
PALKAT JA PALKKIOT	-9 255 295	-219 500	-9 474 795	-9 494 186	-19 391	100,2%
HENKILÖSIVUKULUT	-2 082 501	-4 500	-2 087 001	-2 106 467	-19 466	100,93%
ELÄKEKULUT	-1 775 447	-4 500	-1 779 947	-1 863 492	-83 545	104,69%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-307 054	0	-307 054	-242 976	64 078	79,13%
PALVELUJEN OSTOT	-5 391 093	-50 000	-5 441 093	-5 133 846	307 247	94,35%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 361 999	-75 000	-2 436 999	-2 138 532	298 467	87,75%
AVUSTUKSET	-454 700	0	-454 700	-427 105	27 595	93,93%
MUUT TOIMINTAKULUT	-3 296 498	0	-3 296 498	-3 086 308	210 190	93,62%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-22 842 086	-349 000	-23 191 086	-22 386 444	804 642	96,53%
TOIMINTAKATE	-15 138 191	-307 000	-15 445 191	-14 731 664	713 527	95,38%
VEROTULOT	10 514 000	494 000	11 008 000	11 222 305	214 305	101,95%
VALTIONOSUDET	5 509 060	269 497	5 778 557	6 099 927	321 370	105,56%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
KORKOTUOTOT	15 000	0	15 000	30 587	15 587	203,91%
MUUT RAHOITUSTUOTOT	13 000	0	13 000	24 078	11 078	185,22%
KORKOKULUT	-500 424	0	-500 424	-563 014	-62 590	112,51%
MUUT RAHOITUSKULUT	-67 500	0	-67 500	-15 819	51 681	23,44%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	-539 924	0	-539 924	-524 168	15 756	97,08%
VUOSIKATE	344 945	456 497	801 442	2 066 401	1 264 959	257,84%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 817 264	0	-1 817 264	-1 769 033	48 231	97,35%
SATUNNAISET ERÄT						
SATUNNAISET TUOTOT	0	86 400	86 400	86 400	0	100,0%
TILIKAUDEN TULOS	-1 472 319	542 897	-929 422	383 768	1 313 190	-41,29%
POISTOERON MUUTOS	63 957	0	63 957	63 957	-0	100,0%
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-1 408 362	542 897	-865 465	447 725	1 313 190	-51,73%

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Tot-%
VEROTULOT	10 514 000	494 000	11 008 000	11 222 305	214 305	101,95%
5000 Kunnan tulovero	9 078 000	513 000	9 591 000	9 807 286	216 286	102,26%
5100 Kiinteistövero	1 130 000	10 000	1 140 000	1 135 395	-4 605	99,6%
5200 Osuus yhteisöveron tuotosta	306 000	-29 000	277 000	279 623	2 623	100,95%

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Tot-%
VALTIONOSUUDET	5 509 060	269 497	5 778 557	6 099 927	321 370	105,56%
5501 Kunnan peruspalv.valt.osuus	2 078 213	0	2 078 213	2 086 991	8 778	100,42%
5502 Verotul.perust.valt.os.tasaus	1 892 611	0	1 892 611	1 892 611	0	100,0%
5504 Veromenetysten kompensatiot	796 442	0	796 442	778 489	-17 953	97,75%
5701 Opet.-ja kult.toim.muut valt.o	741 794	269 497	1 011 291	991 836	-19 455	98,08%
5801 Hark.var.valt.osuuden korotus	0	0	0	350 000	350 000	

Investointiosan toteutumisvertailut

Projektiryhmä-Projekti-Menot ja tulot		Alkuperäinen talousarvio		Talousarvio-muutokset	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.
10	Korvausinvestoinnit								
111	KI / Rakennukset								
9243	Paijulan päiväkot	-60 000	60 000	0	0	0			-9 174
9246	Lukio	-20 000	0	-20 000	0	20 000	100,0%	0,0%	0
9259	Nummen terveystalo	0	0	0	-7 880	-7 880			0
111	KI / Rakennukset yhteensä	-80 000	60 000	-20 000	-7 880	12 120	60,6%	39,4%	-21 273
Menot		-80 000	60 000	-20 000	-7 880	12 120	8,66%	39,4%	-61 688
113	KI / Kiinteät rakent. ja lait.								
9318	Rästmäen kadut	-400 000	-7 000	-407 000	-145 181	261 819	64,33%	35,67%	-13 516
9345	Asemakaavatiet päällystys	-30 000	0	-30 000	-408	29 592	98,64%	1,36%	-55 010
9371	Linnamäki Hakalehto kunnallist	-370 000	270 000	-100 000	-15 279	84 721	84,72%	15,28%	-9 259
9374	Tievalaistus ylläpito	-30 000	0	-30 000	-8 223	21 777	72,59%	27,41%	-15 112
9385	Leikkipuistot	-50 000	50 000	0	0	0			-4 803
9386	Yhtenäiskoulun piha-alue	-50 000	-7 000	-57 000	-63 174	-6 174	-10,83%	110,83%	-24 146
9387	Liikuntahallin piha-alue	-25 000	0	-25 000	0	25 000	100,0%	0,0%	-50 924
9401	Frisbee parkkialue ja tie	0	0	0	-7 984	-7 984			0
113	KI / Kiinteät rakent. ja lait. yhteensä	-955 000	306 000	-649 000	-240 250	408 750	62,98%	37,02%	-439 599
Menot		-955 000	306 000	-649 000	-240 250	408 750	31,71%	37,02%	-439 599
10	Korvausinvestoinnit yhteensä	-1 035 000	366 000	-669 000	-248 130	420 870	62,91%	37,09%	-460 872
Menot		-1 035 000	366 000	-669 000	-248 130	420 870	29,45%	37,09%	-501 287
20	Laajennusinvestoinnit								
211	LI / Rakennukset								

Tilinpäätös 2024

Talousarvion toteutuminen

9249	Yhtenäiskoulu, B-osa	-3 000 000	0	-3 000 000	-1 644 536	1 355 464	45,18%	54,82%	-123 282
211	LI / Rakennukset yhteensä	-3 000 000	0	-3 000 000	-1 644 536	1 355 464	45,18%	54,82%	-164 019
Menot		-3 000 000	0	-3 000 000	-1 644 536	1 355 464	45,18%	54,82%	-164 019
20	Laajennusinvestoinnit yhteensä	-3 000 000	0	-3 000 000	-1 644 536	1 355 464	45,18%	54,82%	-164 019
Menot		-3 000 000	0	-3 000 000	-1 644 536	1 355 464	45,18%	54,82%	-164 019
30	Uusinvestoinnit								
301	UI / Tietokoneohjelmistot								
9112	Atk-ohjelmat hallinto	-20 000	10 000	-10 000	-8 339	1 661	16,61%	83,39%	-9 858
9113	Atk-ohjelmat Vaka	-23 000	23 000	0	0	0			0
301	UI / Tietokoneohjelmistot yhteensä	-43 000	33 000	-10 000	-8 339	1 661	16,61%	83,39%	-9 858
Menot		-43 000	33 000	-10 000	-8 339	1 661	2,19%	83,39%	-9 858
310	UI / Maa- ja vesialueet								
9100	Maa-alueet osto	-100 000	0	-100 000	-65 000	35 000	35,0%	65,0%	0
9101	Maa-alueet myynti	50 000	0	50 000	10 103	-39 897	-79,79%	20,21%	5 004
310	UI / Maa- ja vesialueet yhteensä	-50 000	0	-50 000	-54 897	-4 897	-9,79%	109,79%	5 004
Menot		-100 000	0	-100 000	-65 000	35 000	35,0%	65,0%	0
Tulot		50 000	0	50 000	10 103	-39 897	-79,79%	20,21%	5 004
Rahoitusosuudet		0	0	0	0	0			0
Pysyvien vastaavien myynnit		50 000	0	50 000	10 103	-39 897	-79,79%	20,21%	5 004
311	UI / Rakennukset								
9250	Yhtenäiskoulu B-osa väistötila	-1 500 000	0	-1 500 000	-928 962	571 038	38,07%	61,93%	-2 003 695
9251	HYK B monitoimisali	-700 000	690 000	-10 000	-196 652	-186 652	-1	1 966,52%	-2 341
9252	HYK B monitoimis avustus	225 000	0	225 000	139 230	-85 770	-38,12%	61,88%	0
9402	Falkinkosken sauna avustus	22 500	0	22 500	0	-22 500	-100,0%	0,0%	0
311	UI / Rakennukset yhteensä	-1 952 500	690 000	-1 262 500	-986 384	276 116	21,87%	78,13%	-2 006 036
Menot		-2 200 000	690 000	-1 510 000	-1 125 614	384 386	13,3%	74,54%	-2 006 036
Tulot		247 500	0	247 500	139 230	-108 270	-43,75%	56,25%	0

Tilinpäätös 2024

Talousarvion toteutuminen

	Rahoitusosuudet	247 500	0	247 500	139 230	-108 270	-43,75%	56,25%	0
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0			0
313	UI / Kiinteät rakent. ja lait.								
9315	Lähteenmäentie	-35 000	35 000	0	0	0			0
9321	Kirkonseudun kadut	-20 000	20 000	0	0	0			0
9322	Kevyenliikenteenväylät	-80 000	80 000	0	0	0			0
9375	Katuvalaistus kaavatiet rakent	-110 000	0	-110 000	-12 063	97 937	89,03%	10,97%	-11 586
9398	Koljolan kenttä	-10 000	-7 000	-17 000	-27 655	-10 655	-62,68%	162,68%	-84 603
9399	Falkinkoski	-100 000	50 000	-50 000	-74 729	-24 729	-49,46%	149,46%	-12 053
9563	Hulevesiverkostot	-275 000	54 000	-221 000	-120 292	100 708	45,57%	54,43%	-194 191
313	UI / Kiinteät rakent. ja lait. yhteensä	-630 000	232 000	-398 000	-234 738	163 262	41,02%	58,98%	-373 359
	Menot	-630 000	232 000	-398 000	-234 738	163 262	18,64%	58,98%	-373 359
316	UI / Koneet ja kalusto								
9706	Kaukolämmön irtaimisto	-100 000	0	-100 000	0	100 000	100,0%	0,0%	-36 500
316	UI / Koneet ja kalusto yhteensä	-100 000	0	-100 000	0	100 000	100,0%	0,0%	-101 825
	Menot	-100 000	0	-100 000	0	100 000	100,0%	0,0%	-101 825
320	UI / Osakkeet ja osuudet								
9104	Osakkeet ja osuudet osto	-290 000	0	-290 000	-295 640	-5 640	-1,94%	101,94%	0
9105	Osakkeet ja osuudet myynti	0	0	0	500	500			678 394
320	UI / Osakkeet ja osuudet yhteensä	-290 000	0	-290 000	-295 140	-5 140	-1,77%	101,77%	678 394
	Menot	-290 000	0	-290 000	-295 640	-5 640	-1,94%	101,94%	0
	Tulot	0	0	0	500	500			678 394
	Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0			0
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	500	500			678 394
30	Uusinvestoinnit yhteensä	-3 065 500	955 000	-2 110 500	-1 579 499	531 001	25,16%	74,84%	-1 807 681
	Menot	-3 363 000	955 000	-2 408 000	-1 729 332	678 668	15,67%	71,82%	-2 491 078
	Tulot	297 500	0	297 500	149 833	-147 667	-49,64%	50,36%	683 398

Tilinpäätös 2024

Talousarvion toteutuminen

Rahoitusosuudet	247 500	0	247 500	139 230	-108 270	-43,75%	56,25%	0
Pysyvien vastaavien myynnit	50 000	0	50 000	10 603	-39 397	-78,79%	21,21%	683 398
	Alkuperäinen talousarvio		Talousarvio-muutokset	Toteutuma 2024	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.
RAPORTTI YHTEENSÄ	-7 100 500	1 321 000	-5 779 500	-3 472 164	2 307 336	39,92%	60,08%	-2 432 572
Menot	-7 398 000	1 321 000	-6 077 000	-3 621 997	2 455 003	28,02%	59,6%	-3 156 385
Tulot	297 500	0	297 500	149 833	-147 667	-49,64%	50,36%	723 813
Rahoitusosuudet	247 500	0	247 500	139 230	-108 270	-43,75%	56,25%	0
Pysyvien vastaavien myynnit	50 000	0	50 000	10 603	-39 397	-78,79%	21,21%	723 813

Rahoitusosan toteutumisvertailu

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
VUOSIKATE	344 945	456 497	801 442	2 066 401	1 264 959	257,84%
SATUNNAISET ERÄT	0	86 400	86 400	86 400	0	100,0%
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-80 000	0	-80 000	-79 375	625	99,22%
	264 945	542 897	807 842	2 073 426	1 265 584	256,66%
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
INVESTOINTIMENOT	-7 398 000	1 321 000	-6 077 000	-3 621 997	2 455 003	59,6%
RAHOITUSOSUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	247 500	0	247 500	139 230	-108 270	56,25%
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	130 000	0	130 000	89 978	-40 022	69,21%
	-7 020 500	1 321 000	-5 699 500	-3 392 789	2 306 711	59,53%
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-6 755 555	1 863 897	-4 891 658	-1 319 363	3 572 295	26,97%
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET						
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	28 000	0	28 000	27 778	-222	99,21%
	28 000	0	28 000	27 778	-222	99,21%
LAINAKANNAN MUUTOKSET						
PITKÄAJAISTEN LAINOJEN LISÄYS	10 600 000	0	10 600 000	9 800 000	-800 000	92,45%
PITKÄAJAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-3 861 604	0	-3 861 604	-3 301 604	560 000	85,5%
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	0	0	0	-13 100 000	-13 100 000	
	6 738 396	0	6 738 396	-6 601 604	-13 340 000	-97,97%
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET						
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	0	0	0	-46 244	-46 244	
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	0	0	0	-1 461	-1 461	
SAAMISTEN MUUTOS	0	0	0	197 229	197 229	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	0	0	0	141 022	141 022	
	0	0	0	290 546	290 546	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	6 766 396	0	6 766 396	-6 283 280	-13 049 676	-92,86%
RAHAVAROJEN MUUTOS	10 841	1 863 897	1 874 738	-7 602 643	-9 477 381	-405,53%

RAHAVARAT 31. 12.	2 198 050	
1. 1.	9 800 693	-7 602 643

Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen tuloarvioiden toteutumisesta

2024										
ulk+sis	Määrärahat					Tuloarviot				
KÄYTTÖTALOUS	Alkup TA	TA muutokset	MTA	Toteuma	Poikkeama	Alkup TA	TA muutokset	MTA	Toteuma	Poikkeama
Vaalit	-13 248		-13 248	-20 952	-7 704	17 500		17 500	25 375	7 875
Tarkastustoimi	-11 020		-11 020	-9 099	1 921					
Keskushallinto	-1 626 993	-70 000	-1 696 993	-1 602 856	94 137	110 300	62 000	172 300	150 393	-21 907
valm.omaan käyt										0
Varhaiskasvatus	-4 210 791		-4 210 791	-3 920 141	290 650	345 418		345 418	354 172	8 754
Koulutuspalvelut	-9 765 001	-240 000	-10 005 001	-10 087 489	-82 488	438 026		438 026	477 220	39 194
Kirjasto ja kulttuuritoiminta	-359 841		-359 841	-321 458	38 383	5 500		5 500	5 238	-262
Vapaa-ajan palvelut	-1 067 503	-29 000	-1 096 503	-1 182 710	-86 207	341 800	-20 000	321 800	370 474	48 674
valm.omaan käyt									3 950	3 950
Ympäristötoimi	-224 538		-224 538	-177 520	47 018	57 600		57 600	79 729	22 129
Tekniset palvelut	-1 018 167	-75 000	-1 093 167	-952 790	140 377	590 762		590 762	652 609	61 847
valm.omaan käyt						16 000		16 000	10 264	-5 736
Tekniset tukipalvelut	-4 544 984	65 000	-4 479 984	-4 111 428	368 556	5 740 989		5 740 989	5 495 541	-245 448
valm.omaan käyt						40 000		40 000	29 815	-10 185
TULOSLASKELMAOSA	-22 842 086	-349 000	-23 191 086	-22 386 443	804 645	7 703 895	42 000	7 745 895	7 654 780	-91 115
Verotulot						10 514 000	494 000	11 008 000	11 222 664	214 664
Valtionosuudet						5 509 060	269 497	5 778 557	6 099 927	321 370
Korkotulot						15 000		15 000	30 587	15 587
Muut rahoitustulot						13 000		13 000	24 078	11 078
Korkokulut	-500 424		-500 424	-563 014	-62 590					
Muut rahoituskulut	-67 500		-67 500	-15 819	51 681					
	-567 924	0	-567 924	-578 833	-10 909	16 051 060	763 497	16 814 557	17 377 256	562 699
INVESTOINTIOSA										
Aineettomat hyödykkeet ja osak.	-333 000	33 000	-300 000	-303 979	-3 979				500	500
Maa- ja vesialueet	-100 000		-100 000	-65 000	35 000	50 000		50 000	10 103	-39 897
Rakennukset, op. Ja kultt.	-5 220 000	690 000	-4 530 000	-2 770 150	1 759 850	225 000		225 000	139 230	-85 770
Rakennukset, sote										0
Rakennukset, muut	-160 000	110 000	-50 000	-7 880	42 120	22 500		22 500	0	-22 500
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-1 485 000	488 000	-997 000	-474 988	522 012					0
Koneet ja kalusto	-100 000		-100 000	0	100 000					0
	-7 398 000	1 321 000	-6 077 000	-3 621 997	2 455 003	297 500	0	297 500	149 833	-147 667
RAHOITUSOSA										
Lainakannan muutokset										
Antolainan lisäys						28 000		28 000	27 778	-222
Antolainan vähennys						10 600 000		10 600 000	9 800 000	-800 000
Pitkäaik. lainan lisäys										
Pitkäaik. lainojen vähen.	-3 861 604		-3 861 604	-3 301 604	560 000					
Lyhytaik. lainojen muutos				-13 100 000	-13 100 000					
	-3 861 604		-3 861 604	-16 401 604	-12 540 000	10 628 000		10 628 000	9 827 778	-800 222
YHTEENSÄ	-34 669 614	972 000	-33 697 614	-42 988 877	-9 291 261	34 680 455	805 497	35 485 952	35 009 647	-476 305

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tulos ulkoinen	2024	2023
TOIMINTATUOTOT	2 588 759,01	2 676 610,34
MYyntITUOTOT	681 910,10	725 707,95
MAKSUTUOTOT	515 856,77	571 287,91
TUET JA AVUSTUKSET	346 363,44	418 801,12
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 044 628,70	960 813,36
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	44 028,02	42 211,99
TOIMINTAKULUT	-17 364 450,74	-17 374 225,96
HENKILÖSTÖKULUT		
PALKAT JA PALKKIOT	-9 494 186,17	-9 315 023,19
HENKILÖSIVUKULUT		
ELÄKEKULUT	-1 863 491,94	-1 840 273,65
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-242 975,54	-314 683,15
PALVELUJEN OSTOT	-3 208 725,51	-3 412 151,58
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 740 907,04	-1 684 295,47
AVUSTUKSET	-427 104,58	-457 410,79
MUUT TOIMINTAKULUT	-387 059,96	-350 388,13
TOIMINTAKATE	-14 731 663,71	-14 655 403,63
VEROTULOT	11 222 305,12	10 567 378,54
VALTIONOSUUDET	6 099 927,00	5 672 449
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-524 167,61	-334 074,50
KORKOTUOTOT	30 586,58	34 159,27
MUUT RAHOITUSTUOTOT	24 078,02	12 288,74
KORKOKULUT	-563 013,58	-329 233,94
MUUT RAHOITUSKULUT	-15 818,63	-51 288,57
VUOSIKATE	2 066 400,80	1 250 349,41
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 769 032,77	-2 098 658,30
SATUNNAISET ERÄT		
SATUNNAISET TUOTOT	86 400,00	
SATUNNAISET KULUT		-85 215,57
TILIKAUDEN TULOS	383 768,03	-933 524,46
POISTOERON MUUTOS	63 956,98	114 399,33
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	447 725,01	-819 125,13

Rahoituslaskelma

	2024	2023
TOIMINNAN RAHAVIRTA	2 073 425,98	1 215 773,58
VUOSIKATE	2 066 400,80	1 250 349,41
SATUNNAISET ERÄT	86 400,00	-85 215,57
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-79 374,82	50 639,74
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-3 392 789,44	-2 483 211,55
INVESTOINTIMENOT	-3 621 997,44	-3 156 384,81
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	139 230,00	0,00
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	89 978,00	673 173,26
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 319 363,46	-1 267 437,97
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	27 777,78	220 028,78
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	27 777,78	220 028,78
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-6 601 604,00	10 448 396
PITKÄAikaisten Lainojen Lisäys	9 800 000,00	6 500 000,00
PITKÄAikaisten Lainojen Vähennys	-3 301 604,00	-2 851 604,00
LYHYTAikaisten Lainojen Muutos	-13 100 000,00	6 800 000,00
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	290 546,34	169 353,79
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	-46 243,62	-75 614,17
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	-1 460,97	160,97
SAAMISTEN MUUTOS	197 228,92	294 521,74
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	141 022,01	-49 714,75
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-6 283 279,88	10 837 778,57
RAHAVAROJEN MUUTOS	-7 602 643,34	9 570 340,60
	-7 602 643,34	9 570 340,60
RAHAVARAT 31. 12.	2 198 050,06	9 800 693,40
1. 1.	9 800 693,40	230 352,80

TASE ULKOINEN

	2024	2023
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	13 243,23	42 822,55
AINEETTOMAT OIKEUDET	13 243,23	42 822,55
AINEELLISET HYÖDYKKEET	32 363 304,47	30 630 093,66
MAA- JA VESIALUEET	3 863 865,66	3 659 845,93
RAKENNUKSET	23 033 864,72	21 477 129,36
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	2 490 205,14	2 563 793,42
KONEET JA KALUSTO	401 664,29	588 938,68
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	2 573 704,66	2 340 386,27
SIJOITUKSET	4 976 164,98	5 004 442,76
OSAKKEET JA OSUUDET	4 284 669,45	4 285 169,45
MUUT LAINASAAMISET	691 495,53	719 273,31
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	37 352 712,68	35 677 358,97
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	124 812,88	124 812,88
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	124 812,88	124 812,88
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS	66 820,99	65 360,02
VALMIIT TUOTTEET	66 820,99	65 360,02
SAAMISET	652 802,67	850 031,59
LYHYTAIKAISET SAAMISET	652 802,67	850 031,59
MYyntISAAMISET	248 814,45	276 647,39
MUUT SAAMISET	332 915,96	483 217,52
SIIRTOSAAMISET	71 072,26	90 166,68
RAHAT JA PANKKISAAMISET	2 198 050,06	9 800 693,40
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 917 673,72	10 716 085,01
VASTAAVAA YHTEENSÄ	40 395 199,28	46 518 256,86

	2024	2023
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	11 570 706,48	11 570 706,48
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 643 623,32	2 462 748,45
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	447 725,01	-819 125,13
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	13 662 054,81	13 214 329,80
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS		
POISTOERO	247 064,37	311 021,35
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS YHTEENSÄ	247 064,37	311 021,35
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	290 919,41	337 163,03
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	290 919,41	337 163,03
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	18 910 898,60	13 389 926,80
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	18 871 493,66	13 353 097,66
MUUT VELAT	39 404,94	36 829,14
LYHYTAIKAINEN	7 284 262,09	19 265 815,88
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	0,00	13 100 000,00
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	4 281 604,00	3 301 604,00
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	1 050 281,83	932 398,46
MUUT VELAT	181 932,01	215 892,24
SIIRTOVELAT	1 770 444,25	1 715 921,18
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	26 195 160,69	32 655 742,68
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	40 395 199,28	46 518 256,86

KONSERNILASKELMAT

KONSERNITULOSLASKELMA

	2024	2023
TOIMINTATUOTOT	4 617 432,26	4 539 706,12
OSUUS OSAKK.YHT. VOITTO/TAPPIO	585,67	0,00
TOIMINTAKULUT	-18 950 085,73	-19 067 997,70
TOIMINTAKATE	-14 332 067,80	-14 528 291,58
VEROTULOT	11 222 305,12	10 567 378,54
VALTIONOSUUDET	6 099 927,00	5 672 449,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-521 984,20	-344 806,15
KORKOTUOTOT	21 954,98	22 844,49
MUUT RAHOITUSTUOTOT	38 191,76	16 125,33
KORKOKULUT	-563 014,52	-329 251,21
MUUT RAHOITUSKULUT	-19 116,42	-54 524,76
VUOSIKATE	2 468 180,12	1 366 729,81
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 028 575,89	-2 343 025,13
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-2 028 575,89	-2 343 025,13
SATUNNAISET ERÄT	86 400,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	526 004,24	-976 295,32
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	526 004,24	-976 295,32

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA

	2024	2023
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKA TE	2 468 180,12	1 366 729,81
SATUNNAISET ERÄ T	86 400,00	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄ T	-79 960,49	-35 052,74
	2 474 619,63	1 331 677,07
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-3 925 718,47	-3 325 899,00
RAHOITUSUSUUDET	139 230,00	
INVESTOINTIMENOIHIN PYSTYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	89 978,00	890 033,65
	-3 696 510,47	-2 435 865,35
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 221 890,84	-1 104 188,28
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	0,00	0,00
	0,00	0,00
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAikaisten Lainojen Lisäys	9 827 777,78	6 720 028,79
PITKÄAikaisten Lainojen Vähennys	-3 329 381,78	-3 071 632,78
LYHYTAikaisten Lainojen Muutos	-13 100 000,00	6 800 000,00
	-6 601 604,00	10 448 396,01
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	-46 243,62	-75 614,17
VAIHTO-OMAIKUUDEN MUUTOS	-24 849,53	1 612,83
SAAMISTEN MUUTOS	220 495,62	281 126,77
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	56 105,79	-80 282,25
	205 508,26	126 843,17
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-6 396 095,74	10 575 239,18
RAHAVAROJEN MUUTOS	-7 617 986,58	9 471 050,91
RAHAVAROJEN MUUTOS		
RAHAVARAT 31. 12.	3 424 996,53	11 042 983,11
RAHAVARAT 1.1.	11 042 983,11	1 571 932,20
	-7 617 986,58	9 471 050,91

KONSERNITASE

VASTAAVAA	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	37 205 898,73	35 458 003,65
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	13 243,23	43 619,01
AINEETTOMAT OIKEUDET	13 243,23	43 619,01
AINEELLISET HYÖDYKKEET	35 451 984,22	33 673 799,04
MAA- JA VESIALUEET	3 667 911,01	3 539 244,61
RAKENNUKSET	25 346 090,04	23 685 466,65
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	2 426 617,58	2 500 205,86
KONEET JA KALUSTO	1 437 660,93	1 423 503,29
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	2 573 704,66	2 525 378,63
SJOITUKSET	1 740 671,28	1 740 585,61
OSAKKUUSYHTEISÖOSUUDET	12 440,46	11 854,79
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	1 582 589,51	1 583 089,51
MUUT LAINASAAMISET	144 810,31	144 810,31
MUUT SAAMISET	831,00	831,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	243 397,26	282 227,34
VALTION TOIMEKSIANNOT	40 401,55	49 001,87
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	124 812,88	124 812,88
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	78 182,83	108 412,59
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 480 106,58	12 293 739,25
VAIHTO-OMAISUUS	118 781,71	93 932,18
AINEET JA TARVIKKEET	718,26	587,78
KESKENERÄISET TUOTTEET	51 242,47	27 984,38
VALMIIT TUOTTEET	66 820,99	65 360,02
SAAMISET	936 328,34	1 156 823,96
LYHYTAIKAISET SAAMISET	936 328,34	1 156 823,96
MYyntISAAMISET	499 686,67	554 817,52
MUUT SAAMISET	355 988,65	504 581,00
SIIRTOSAAMISET	80 653,03	97 425,44
RAHOITUSARVOPAPERIT	133 459,65	433 459,65
OSAKKEET JA OSUUDET	3,51	300 003,51
SJOITUKS RAHAMARKKINAINSTRUM	133 456,14	133 456,14
RAHAT JA PANKKISAAMISET	3 291 536,87	10 609 523,45
VASTAAVAA YHTEENSÄ	41 929 402,57	48 033 970,24

VASTATTAVAA	2024	2023
OMA PÄÄOMA	13 061 774,43	12 535 770,20
PERUSPÄÄOMA	11 570 706,49	11 570 706,49
MUUT OMAT RAHASTOT	0,00	0,00
EDELL. TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	965 063,71	1 941 359,03
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	526 004,24	-976 295,32
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	409 503,79	494 577,49
VALTION TOIMEKSIANNOT	40 401,55	49 001,87
LAHOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	290 919,41	337 163,03
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	78 182,83	108 412,59
VIERAS PÄÄOMA	28 458 124,34	35 003 622,55
PITKÄAIKAINEN	20 902 849,82	15 457 888,03
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL.	18 871 493,66	13 353 097,66
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	0,00	0,01
MUUT VELAT	2 031 356,16	2 104 790,36
LYHYTAIKAINEN	7 555 274,52	19 545 734,52
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT		13 100 000,00
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	4 281 604,00	3 301 604,00
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	0,00	0,00
SAADUT ENNAKOT	226,45	0,00
LYHYTAIKAiset OSTOVELAT	1 176 842,97	1 041 881,42
MUUT VELAT	223 386,27	280 632,54
SIIRTOVELAT	1 873 214,83	1 821 616,56
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	41 929 402,57	48 033 970,24

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemman arvoon.

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemman todennäköiseen arvoon. Verotulot on kirjattu verotulotilitysten mukaan ao. tilikaudelle. Menot ja tulot kirjataan suoriteperusteisesti

2. Esittämistapamuutokset

3. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia oikaisuja.

4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vuonna 2021 alaskirjattiin Moisio vanhainkodin rakennusta, vaikutus tilikauden tulokseen -696 961 euroa.

Vuonna 2022 alaskirjattiin Henrikin yhtenäiskoulun vanhaa osaa, vaikutus tilikauden tulokseen - 257 318,93 euroa.

Vuonna 2023 tehtiin Henrikin yhtenäiskoulun poistosuunnitelman muutos johtuen tulevasta purusta, kerran tapoiston suuruus v. 2023 – 870 162,76, poistoeron muutos, + 89 843,16. Nettovaikutus tulokseen -780 319,60 euroa.

5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

Ei aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja ja kuluja.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätös on laadittu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antaman yleisohjeen 22.12.2015 mukaisesti. Kunnan omaa konserniohjetta on päivitetty ja valtuusto on sen hyväksynyt 26.2.2024.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty tytäryhtiö Nousiaisten Vesi Oy (omistusosuus 100 %). Lisäksi on yhdistetty V-S liitto ja Raision Seudun koulutuskuntayhtymä Raseko (kuntayhtymät). Kuntayhtymät on yhdistetty konsernitilinpäätökseen lukuarvoltaan peruspääoman jäsenosuuden mukaisessa suhteessa.

Seurantalo Nousiaisten Kalliopohja on yhdistelty konserniin ensimmäistä kertaa tilivuonna 2022, yhdistely on tehty osakkuusyhteisön sääntöjen mukaisesti.

Sisäiset liiketapahtumat

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty olennaisuuden periaatetta noudattaen pienemmällä omistusosuusuhteella.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhteisön (Nousiaisten Vesi Oy) aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu kunnan poistosuunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli-/alijäämän oikaisuksi.

Kiinteistöveron eliminointi

Kiinteistöveroja ei ole eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja veroperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan.

Edellisten tilikausien vertailukelpoisuus ja oikaisut

Osakkuusyhteisön yhdistely vaikuttaa myös konsernin edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille, vaikutus 12 333,69 euroa vuonna 2022. Vuonna 2023 osakkuusyhteisöä ei yhdistelty tietojen myöhäisen saataavuuden vuoksi, vuonna 2024 on kirjattu tulokseen sekä 2023 että 2024 tiedot.

4.2 Tuloslaskelman liitetiedot

6. Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksina

Ulkoiset erät	Konserni	Kunta		
	2024	2023	2024	2023
Yleishallinto (ei tark.lk)	112 393	84 509	112 393	84 509
Opetus- ja kultt.palv	2 275 513	2 356 053	1 207 104	1 280 483
Tekniset palvelut+ ymp.lk	2 093 858	2 023 266	1 205 887	1 297 804
Muut palvelut	135 668	75 879	63 375	13 814
YHTEENSÄ	4 617 432	4 539 706	2 588 759	2 676 610

7. Verotulot

	2024	2023
Kunnan tulovero	9 807 286	9 289 496
Kiinteistövero	1 135 395	916 891
Osuus yhteisöveron tuotosta	279 623	360 992
Verotulot yhteensä	11 222 305	10 567 379

Verotettava tulo,			
	Tulovero%	milj €	Muutos %
2024	9,10	77 335	0,1
2023	8,86	77 258	-8,5
2022	21,50	84 423	2,6
2021	21,50	82 285	2,6
2020	21,50	80 211	2,6
2019	21,50	78 151	2,1
2018	21,50	76 527	1,3
2017	21,00	75 521	-2,2
2016	21,00	77 211	1,2
2015	20,50	76 270	0,6

(lähde: Kuntaliitto, Verohallinto)

8. Valtionosuudet

	2024	2023
Peruspalv. Vos	2 086 991	2 148 718
Verotuloihin perustuva vo.tasaus	1 892 611	2 064 131
Veromenetysten kompensatiot	778 489	656 072
Opetus- ja kultt.muut vos	991 836	803 529
Harkinnanvarainen vos	350 000	0
Valtionosuudet yhteensä	6 099 927	5 672 449

9. Palvelujen ostot eriteltyinä

<i>ulk+sis</i>	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	321 247	380 337
Muut palvelujen ostot	4 812 599	4 969 754
Palvelujen ostot yhteensä	5 133 846	5 350 091
<i>ulkoiset</i>	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	321 247	380 337
Muut palvelujen ostot	2 887 479	3 031 815
Palvelujen ostot yhteensä	3 208 726	3 412 152

10. Valtuustoryhmille annetut tuet

Ei ilmoitettavaa.

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden laskennassa käytettävä poistosuunnitelma, joka on hyväksytty kunnanvaltuustossa 9.11.2015

	1.1.2015 alkaen		
	Tasapoisto	Menojään- nös	Hyväksytty Kv§ 77
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	2 - 5 v	ei suosi- tella	2 v
Aineettomat oikeudet*	5 - 20 v	ei suosi- tella	5 v
Liikearvo	2 - 5 v	ei suosi- tella	2 v
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmistot	2 - 5 v	ei suosi- tella	2 v
Muut (toimi-, liikenneluvat)	2 - 5 v	ei suosi- tella	2 v
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa		
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 - 50 v	5 - 10 %	30 - 40 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30 v	10 - 15 %	20 v
Talousrakennukset	10 - 20 v	15 - 20 %	10 v
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30 v	10 - 15 %	20 v
Asuinrakennukset	30 - 50 v	5 - 10 %	30 - 40 v
Muut rakennukset/tekn.varasto	-	-	-
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 - 20 v	15 - 20 %	15 v

Sillat, laiturit ja uimalat	10 - 30 v	10 - 25 %	10 v
Muut maa/vesirakenteet	15 - 30 v	10 - 25 %	15 v
Vedenjakeluverkosto	30 - 40 v	7 - 10 %	30 v
Viemäriverkko	30 - 40 v	7 - 10 %	30 v
Kaukolämpöverkko	20 - 30 v	10 - 15 %	20 v
Sähköjohdot, muuntoasemat ja ulkovalaistuslaitteet	15 - 20 v	15 - 20 %	15 v
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 - 12 v	20 - 22 %	10 v
Maakaasuverkko	20 - 25 v	12 - 15 %	20 v
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 - 20 v	15 - 20 %	15 v
Vesi- yms. Laitosten koneet	10 - 20 v	15 - 20 %	10 v
Pumppaamot			
Kiinteät nosto/siirtolaitteet	15 - 20 v	15 - 20 %	15 v
Liikenteen ohjauslaitteet	10 - 15 v	20 - 25 %	10 v
Muut kiinteät koneet/rakenteet	10 - 15 v	20 - 25 %	10 v
Mattojen pesupaikat			
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	15 - 20 v	15 - 20 %	15 v
Puiset alukset	8 - 15 v	20 - 27 %	8 v
Muut kuljetusvälineet	4 - 7 v	25 - 30 %	4 v
Muut liikkuvat työkoneet	5 - 10 v	25 - 30 %	15 v
Muut raskaat koneet	10 - 15 v	20 - 25 %	10 v
Muut kevyet koneet	5 - 10 v	25 - 30 %	5 v
Sairaala/terv.huoltolaitteet	5 - 15 v	20 - 30 %	5 v
Atk-laitteet	3 - 5 v	30 - 40 %	3 v
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5 v	30 - 40 %	3 v
Muut koneet ja kalusto			
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto		
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa		
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa		

*) erityisessä syystä voi olla enintään 20 vuotta

Suunnitelman mukaisten poistojen lisäksi on tehty:

Vuonna 2021:

-Moisiokodin tasearvon osittainen alasajo (1250 k-m²), arvoltaan -696 961 euroa

Vuonna 2022:

-Henrikin yhtenäiskoulun poistosuunnitelman muutos johtuen tulevasta purusta, kertapoiston suuruus v. 2022 -290 841,43 ja poistoeron muutos,33 522,50. Nettovaikutus tulokseen -257 318,93 euroa.

Vuonna 2023:

-Henrikin yhtenäiskoulun poistosuunnitelman muutos johtuen tulevasta purusta, kertapoiston suuruus v.

2023 – 870 162,76, poistoeron muutos, + 89 843,16. Nettovaikutus tulokseen -780 319,60 euroa.
Vuonna 2024:

-Henrikin yhtenäiskoulun poistosuunnitelman muutos johtuen purusta (toteutettu 2024), kertapoiston suuruus -433 889,24, poistoeron muutos +39 363,24. Nettovaikutus tulokseen -394 526,18 euroa.

12. Pakollisten varausten muutokset

Ei ilmoitettavaa.

13. Toimintatuottoihin ja -kuluihin sisältyvät myyntivoitot ja -tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	79 875	12 561	79 875	11 991
Rakennusten/osakk. myyntivoitot	0	22 585		22 585
Muut myyntivoitot /tarv.	0			
Myyntivoitot yhteensä	79 875	35 145	79 875	34 576
Myyntitappiot				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	0	93	0	0
Rakennusten/osakk. myyntitappiot			-500	
Tarvikkeiden myyntitappiot/Muut				
Myyntitappiot yhteensä	0	93	-500	0
Myyntivoitot ja -tappiot yhteensä	79 875	35 238	79 375	34 576

14. Satunnaiset tuotot ja kulut

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Satunnaiset kulut	-			85 216
Satunnaiset tuotot	86 400	-	86 400	-

15. Rahoitustuotoista saadut tuotot, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	2024	2023
Osinkotuotot muista yhteisöistä	8 217	6 704
Peruspääomakorot kuntayhtymiltä	3 127	3 127
Yhteensä	11 344	9 830

Raseko 3 126,91 euroa

16. Poistoeron muutokset

	2024	2023
Poistoeron muutos	63 957	114 399

4.3 Taseen liitetiedot

17. Kuluiksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset lainan liikkeeseen laskemisesta

Ei ilmoitettavaa.

18. Arvonkorotusten periaatteet ja arvostusmenetelmät

Ei ilmoitettavaa.

19. Pysyvien vastaavien hyödykkeet ja sijoitukset

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet 2024										
Ulkoiset	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko-maksut ja kesk.er.h.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	8 935	33 888	42 823	3 659 846	21 477 129	2 563 793	588 939		2 340 386	30 630 094
Lisäykset tilikauden aikana		8 339	8 339	65 000	1 095 847	63 174	0		2 389 637	3 613 658
Rahoitusosuudet tilikaudella			0		-139 230					-139 230
Vähennykset tilikauden aikana			0	-10 103						-10 103
Siirrot erien välillä			0	149 123	1 893 986	113 209			-2 156 318	0
Tilikauden poisto	-8 935	-28 984	-37 919		-1 293 869	-249 971	-187 274			-1 731 114
Arvonlennukset ja niiden palautukset			0							0
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	13 243	13 243	3 863 866	23 033 864	2 490 205	401 664		2 573 705	32 363 304
Arvonlennukset										
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	13 243	13 243	3 863 866	23 033 864	2 490 205	401 664	0	2 573 705	32 363 304

Tilinpäätös 2024

Tilinpäätöksen liitetiedot

Pysyvien vastaavien sijoitukset 2024												
			Osakkeet ja osuudet					Muut lainasaamiset				
		Tytäryhteisö-		Muut osak.	Muut	Osakkuus-		Muut laina-	Saamiset	Saamiset		Kaikki
		osakkeet ja	Kuntayhtymä-	osuudet	osakeet ja	yhteisö-	Yhteensä	saamiset tytär	kyntä-	muilta omistu:	Yhteensä	Yhteensä
		osuudet	osuudet	omist.yht	osuudet	osakkeet		yhteisöiltä	yhtymiltä	yhteisöiltä		
Poistamaton hankintameno 1.1.	2 580 795	144 566	56 916	1 502 768	125	4 285 169		574 463	144 810		719 273	35 677 359
Lisäykset tilikauden aikana						0					0	3 621 997
Rahoitusosuudet tilikaudella						0					0	-139 230
Vähennykset tilikauden aikana					-500	-500		-27 778			-27 778	-38 381
Siirrot erien välillä						0					0	0
Tilikauden poisto						0					0	-1 769 033
Arvonlennukset ja						0					0	0
niiden palautukset						0					0	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 580 795	144 566	56 916	1 502 268	125	4 284 669		546 685	144 810	0	691 496	37 352 712
Arvonlennukset												
Arvonkorotukset												
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 580 795	144 566	56 916	1 502 268	125	4 284 669		546 685	144 810	0	691 496	37 352 712

20. -22. Omistukset muissa yhteisöissä

Konsernitaseeseen yhdisteltävät yhteisöt		Kunnan	eliminoindusta osuudesta					
		omistussuus	Kuntakonsernin osuus					
Nimi	Y-tunnus		omasta	vieraasta	tilikauden			
			pääomasta	pääomasta	tuloksesta			
Kuntayhtymät								
Varsinais-Suomen Liitto kuntayhtymä	0922305-9	0,81	20 190	14 468	1 129			
Raisio seudun koulutuskuntayhtymä	0204427-7	5,17	828 148	109 670	-39 039			
Tytäryhteisöt:								
Nousiaisten Vesi Oy	2793056-6	100,0	-339 599	2 149 438	118 974			
Yhdistellyt osakkuusyhteisöt:								
Nousiaisten Kalliopohja Oy	0135811-9	49,7						
Muut yhteisöt, joissa omistussuutta:								
	(ei yhd.)	osakk.määrä						
Turun Seudun Puhdistamo	1774713-5	76						
Turun Seudun Puhdistamo, rahastosij.	1774713-5							
Turun Seudun Vesi	0141915-3	1 641 536	(a-osak. 540 331 B1-osak. 541206, B2-osakk. 541206, C-sarja 37, D-sarja 37, G1-sarja 18 719)					
Metsäliitto konserni/Metsä Group	0116300-4	1 500						
Lounais-Suomen Jätehuolto	1868393-8	355						
Kuntarahoitus Oyj	1701683-4	1 000						
Numera Oy (ent. Sarastia Oy)	2360731-5	4 824						
Kuntien Tiera	2362180-3	4 824						
Vakka-Suomen Media osuuskunta	2656374-1	12,1 %						
Finda Oy	1107347-5	675						
Kunta-Aravat Oy	1712916-9	4 155						
Koha-Suomi Oy	2776336-6	4 733						
Monetra Oulu Oy	2454638-2	1						
Turun Seudun Kehitys	2779774,2	1						

23. Vaihtuvien vastaavien saamiset

	2024		2023	
	Pitkäaik	Lyhytaik	Pitkäaik	Lyhytaik
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		20 818		22 109
Lainasaamiset	546 685		574 463	
Siirtosaamiset				
Yhteensä	546 685	20 818	574 463	22 109
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0	0	0	0
Saamiset muilta	144 810	631 985	144 810	827 923
Saamiset yhteensä	691 495	652 803	719 273	850 032

24. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtosaamiset	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Kelan korvaus työterveyshuollosta	61 271	60 050	61 271	60 050
Siirtyvät korot	0	13 233		13 233
Hankerahoituksen jäämät	8 980	5 963		
Smartum/Edenred/liiktoimi		6 508		6 508
Koulutuskorvaus	3 782	2 668	3 782	2 668
Liedon kunta	3 257		3 257	
Muut tulojäämät	3 363	9 002	2 762	7 707
Yhteensä	80 653	97 425	71 072	90 167

25. Oman pääoman erien muutokset

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Peruspo 1.1.	11 570 706	12 760 810	11 570 706	11 570 706
Muutokset 1.1.	0	-1 190 104		
Peruspo 31.12.	11 570 706	11 570 706	11 570 706	11 570 706
Muut omat rahastot				
1.1.	0	-212	0	0
Muutokset 1.1.	0	212		
31.12.	0	0	0	0
Ed. tilik.yli-/alijäämä				
1.1.	965 064	1 993 847	1 643 623	2 462 748
Muutokset 1.1.		-52 488		
31.12.	965 064	1 941 359	1 643 623	2 462 748
Tilikauden yli-/alijäämä	526 004	-976 295	447 725	-819 125
Oma pääoma yhteensä	13 061 774	12 535 770	13 662 054	13 214 329

Kunnan ed. tilik. yli-/alijäämätilille on aiempina vuosina kirjattu:

2016: Veden yhtiöittämisestä aiheutunut myyntivoitto, +2 275 762,80 euroa

2017: As Oy:iden myymisestä aiheutunut myyntivoitto, +560 725,87 euroa ja Moisio kiint.ky lakkauttamisesta aiheutunut myyntivoitto +520 132,99 euroa.

26. Poistoerot

	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	247 064	311 021
Yhteensä	247 064	311 021

,

27. Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 945 000	4 523 328
Pitkäaikaiset velat yhteensä	5 945 000	4 523 328

28. Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Alle vuoden kuluessa eräänt. kuntatod.				
Kuntarahoitus 27.11.23-2.1.24		7 800 000		7 800 000
Kuntarahoitus 4.12.23-2.1.24		1 900 000		1 900 000
Kuntarahoitus 29.12.23-29.1.24		3 400 000		3 400 000
Yhteensä	0	13 100 000	0	13 100 000

29. Pakolliset varaukset

Ei erikseen ilmoitettava.

30. Pitkä ja lyhytaikaiset velat (korottomat)

Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä

	2024	2023
Lyhytaikaiset		
Ostovelat		1 598
Siirtovelat		
Yhteensä	0	1 598
Pitkäaikaiset		
	-	-

31. Sekkilimiitti

	2024	2023
Sekkitili	1 000 000	1 000 000
- siitä käyttämättä oleva määrä	1 000 000	1 000 000

Nousiaisten Osuuspankki FI18 5295 0010 0000 19/OKOYFIHH

32. Liittymismaksut ja muut velat

<i>pitkäaikaiset</i>	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Liittymismaksut	2 031 356	2 103 951	39 405	35 990
Muut velat/vuokravakuudet	0	840		840
Yhteensä	2 031 356	2 104 790	39 405	36 830

33. Siirtovelkoihin sisältyvät erät

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Tuloennakot	18 587	29 751		
Korkojaksotukset	32 115	29 701	32 115	29 701
Henkilöstökulut	1 581 517	1 549 494	1 512 118	1 471 541
Hanke-/avustusrahat	108 510	111 054	104 589	107 104
Valtionosuusennakot	112 086	85 722	112 086	85 722
Muut siirtovelat	20 399	15 895	9 536	21 853
Yhteensä	1 873 215	1 821 617	1 770 444	1 715 921

4.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot**34. Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut vakuudeksi osakkeita tai kiinnityksiä kiinteistöihin**

Ei ilmoitettavaa.

35. Vakuudet, jotka kunta on antanut muiden omien sitoumusten kuin velkojen vakuudeksi

Ei ilmoitettavaa.

36. Vakuudet, jotka kunta on antanut sen kanssa samaan konserniin kuuluvien puolesta

Ei ilmoitettavaa.

37. Muut kuin edellä 38-40 kohdissa tarkoitetut kunnan antamat vakuudet

Takausvastuut:			
Kunta-Aravat Oy	11741/05	165 121 (jälj.)	27.8.2030 saakka
Kunta-Aravat Oy	17107/14	84 508 (jälj.)	7.12.2030 saakka
Kunta-Aravat Oy	17106/14	147 000 (jälj.)	7.12.2030 saakka

Tertiärilainat (yht. 144 810,31 euroa), siirtyi KAS Oy:lle 1.9.2017.

38. Leasing- ja vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Leasingvastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	150 225	170 397	150 059	170 215
Myöhemmin maksettavat	139 709	176 364	139 572	176 216
Leasingvastuut yhteensä	289 934	346 761	289 631	346 431
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Vuokravastuut				
Seuraavalla tilikaudella maks	6 004	7 823	-	-
Myöhemmin maks	14 783	19 996	-	-
Koulutus- ja hankevastuut				
Seuraavalla tilikaudella maks	4 898	1 702		
Myöhemmin maks	2 629	300		
Nämä yht.	28 314	29 822		
<u>Vastuut yht.</u>	<u>318 248</u>	<u>376 582</u>	<u>289 631</u>	<u>346 431</u>

39. Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Ei ilmoitettavaa.

40. Muut annetut vastuusitoumukset

	2024	2023
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	40 576 615	38 525 831
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastoista 31.12.	43 543	30 667

41. Muut taloudelliset vastuut (taseen ulkop.)

Nousiaisten kunnalla on toistaiseksi voimassa olevat johdannaisyleissopimukset Op-Pohjolan, Kuntarahituksen ja Danske Bankin kanssa.

Turun Seudun Puhdistamon vastuut 31.12.2024

Nousiaisten osuus kokonaisvastuista	387 962,28 euroa
Nousiaisten osuus leasingpääomista	78 370,25 euroa

Kiinteistön mahdollisen myynnin yhteydessä kunnalla ja kunnan konserniyhtiöillä on ALV 33§:n mukaan velvollisuus maksaa valtiolle takaisin kiinteistöjen rakennus- ja perusparannuskustannuksista tehdyt arvonlisäveron vähennykset ja palautukset sekä velvollisuus maksaa oman käytön vero itse tehdyistä rakennustoista. Astunut voimaan 1.1.2008 alk.

4.5 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

42. Henkilöstömäärä

<i>vakituiset ja määräaikaiset</i>	2024	2023
Hallinto- ja talousosasto	11	9
Sivistysosasto	194	187
Tekninen osasto	32	34
Yhteensä	237	230

43. Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut

Henkilöstökulut on eritelty tuloslaskelmassa. Lisäksi henkilöstöstä on annettu tarkempi selonteko henkilöstötilinpäätöksessä.

	2024	2023
Henk.kulut tuloslaskelman mukaan	11 600 654	11 469 980
Henk.kuluja aktivoitu taseeseen	24 396	54 135
Henkilöstökulut yhteensä	11 625 050	11 524 115

44. Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja puolueille tilitetty luottamushenkilömaksut

	2024	2023
Nousiaisten keskusta	602,55	674,78
Nousiaisten kokoomus	1 351,90	1 433,50
V-S perussuomalaiset	442,15	491,70
Yhteensä	2 396,60	2 599,98

45. Tilintarkastusketjun palkkioiden erittelyt

	2024	2023
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	4 764,80	6 362,10
Tarkastuslautak. avustaminen	2 314,00	2 180,50
Yhteensä	7 078,80	8 542,60

4.6 Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätöslaskelmat

KAUKOLÄMPÖLAITOS							
TULOSLASKELMA						2024	2023
Liikevaihto							
Myyntituotot						503 125,77	480 720,70
Muut toimintatuotot							
Henkilöstökulut						0,00	-237,43
Aineet ja tarvikkeet						-450 177,49	-431 967,69
Palvelujen ostot						-3 380,75	-9 581,07
Suunnitelman mukaiset poistot						-29 248,56	-17 163,22
LIIKEYLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ						20 318,97	21 771,29
Täsmäytyslaskelma:							
Kaukolämpölaitoksen vaikutus kunnan tilikauden yli-/alijäämään						-392 563,76	-379 379,96
Kaukolämpölaitoksen sisäinen myynti						397 624,60	394 010,42
Korvaus jäännöspääomasta						15 258,13	7 140,83
Kaukolämpölaitoksen yli-/alijäämä						20 318,97	21 771,29
*) Jäännöspääomalle on määritelty 5%:n vuotuinen tuottovaatimus.							
						2024	2023
+ Kiinteät rakenteet ja laitteet						306 237,38	328 185,94
+ Irtaimisto						25 500,01	32 800,01
+ Myyntisaamiset						27 970,92	21 988,92
+ Sisäiset liittymismaksut						47 761,35	47 761,35
./ . Liittymismaksuvelat						-35 989,60	-35 989,60
./ . Tilikauden ylijäämä						-20 318,97	-21 771,29
./ . Ostovelat						-62 963,54	-67 812,82
Jäännöspääoma						288 197,55	305 162,51

KAUKOLÄMPÖLAITOS					
TASE					
VASTAAVAA				2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineelliset hyödykkeet					
	Kiinteät rakenteet ja laitteet			306 237,38	328 185,94
	Irtaimisto			25 500,01	32 800,01
	Sisäiset liittymismaksut			47 761,35	47 761,35
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Saamiset					
Lyhytaikaiset saamiset					
	Myyntisaamiset			27 970,92	21 988,92
VASTAAVAA YHTEENSÄ				407 469,66	430 736,22
VASTATTAVAA				2024	2023
OMA PÄÄOMA					
Jäännöspääoma				288 197,55	305 162,51
Tilikauden yli-/alijäämä				20 318,97	21 771,29
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen					
	Liittymismaksuvelat			35 989,60	35 989,60
Lyhytaikainen					
	Ostovelat			62 963,54	67 812,82
VASTATTAVAA YHTEENSÄ				407 469,66	430 736,22

4.7 Rahastojen tilinpäätöslaskelmat

VALPPERIN KEHITTÄMISRAHASTO					
TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.		TASE	31.12.	
	2024	2023		2024	2023
Tulot			Vastaavaa		
Myynti	105,00				
Korkotulot	4 879,37	40,19	Maa-alueet	19 137,88	19 137,88
Tontin myynti					
Tulot yhteensä	4 984,37	40,19	Saatavat kunnalta	98 861,26	109 435,68
Kulut			Vastaavaa yhteensä	117 999,14	128 573,56
Kuljetuspalvelut	4 188,19	1 130,00			
Rakentamispalvelut	2 232,77	52 075,84	Vastattavaa		
Muut palvelut	1 344,26	862,29	Pääoma	28 830,22	28 830,22
Vakuutus	408,21	301,28	ed.tk tulos	99 743,34	172 142,42
Tarvikkeet	6 569,14	3 590,63	TK tulos	-10 574,42	-72 399,08
Valpperin koulutie		14 129,23			
Stipendi	50,00	50,00	Vastattavaa yhteensä	117 999,14	128 573,56
Kulukorvaukset	166,22	300,00			
Vauva- ja rakentamisraha	600,00				
Kulut yhteensä	15 558,79	72 439,27			
Tilikauden tulos	-10 574,42	-72 399,08			
Rahaston tuotto ja					
pääoman käyttö tilikaudella					
	2024	2023			
Pääoma 1.1.	128 573,56	200 972,64			
Tuotot	4 984,37	40,19			
Kulut	-15 558,79	-72 439,27			
Pääoma 31.12.	117 999,14	128 573,56			
Rahaston varat					
Maa-alueet ja puusto	19 137,88	19 137,88			
Saamiset kunnalta	98 861,26	109 435,68			
	117 999,14	128 573,56			

LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTIRAHASTO					
TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023	TASE	31.12.2024	31.12.2023
Tulot			Vastaavaa		
Vuokratuotto	5 645,25	5 645,25	Maa-alueet		
Korkotuotot	7 492,32	41,25	Kurkola	14 400,00	14 400,00
Myyntivoitto			Jaakola	91 275,00	91 275,00
Veronpalautus			Saatavat		
Tulot yhteensä	13 137,57	5 686,50	Kunnalta	46 674,92	91 751,12
			Vastaavaa yhteensä	152 349,92	197 426,12
Kulut			Vastattavaa		
Palvelut	35 595,61	2 887,53	Pääoma	197 426,12	206 243,08
Tarvikkeet	22 044,00	11 495,93	TK tulos	-45 076,20	-8 816,96
Kalusteet			Vastattavaa yhteensä	152 349,92	197 426,12
Verot					
Kulukorvaukset	574,16	120,00			
Kulut yhteensä	58 213,77	14 503,46			
Tilikauden tulos	-45 076,20	-8 816,96			
Rahaston tuotto ja pääoman käyttö tilikaudella					
	2024	2023			
Pääoma 1.1.	197 426,12	206 243,08			
Saadut lahjoitukset	0,00	0,00			
Tuotot	13 137,57	5 686,50			
Kulut	-58 213,77	-14 503,46			
Pääoma 31.12.	152 349,92	197 426,12			
Rahaston varat					
Maa-alueet	105 675,00	105 675,00			
Saamiset kunnalta	46 674,92	91 751,12			
	152 349,92	197 426,12			

5 TALOUDELLISTEN TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Tuloslaskelma

Toimintatuotot / Toimintakulut, %
= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate / Poistot, %
= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot} + \text{Arvonlennukset}$

Vuosikate, € / asukas
= $\text{Vuosikate} / \text{asukasmäärä } 31.12.$

Rahoituslaskelma

Toiminnan ja investointien rahavirta tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %
= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omarahoitus}$

Lainanhoitokate ja laskennallinen lainanhoitokate
= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys, pv
= $365 \text{ pv} * \text{Kassavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Tase

Omavaraisuusaste, %
= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %
= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot} (\text{Toimintatuotot} + \text{Verotulot} + \text{Valti-onosuudet})$

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista
= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot (uusi v. 2017)}$

Lainakanta 31.12.
= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainat 31.12., € / asukas
= $\text{Lainakanta} / \text{asukasmäärä } 31.12.$

Lainat ja vuokravastuut 31.12.
= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut 31.12., euroa/asukas
= $\text{Lainat ja vuokravastuut} / \text{asukasmäärä } 31.12.$

Lainasaamiset 31.12.
= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Pysyvien vastaavien arvostus = poistosuunnitelma

6 LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITESARJOISTA

TOSITELAJIT JA KIRJANPITOKIRJAT 2024					
Tositelajit:					
		Säilyttämistapa			
Tositelaji	Nimitys	Tositesarja	Paperisena	Järjestelmässä	Esijärjestelmä
ALKUSA	Alkusaldot	1001-1002	10 v tositteina		Raindance
BUD	Talousarvio	2001-2005	10 v tositteina		Raindance
BUDL	Lisätalousarvio	3001-3004	10 v tositteina		Raindance
EOFFIC	Ostolaskut eOffice			Lasku InvoiceReady	InvoiceReady
ORPIR	Ostolaskut	8000001-8005152			InvoiceReady
KLALKU	Konsernin alkusaldot	99910001-99910002	10 v tositteina		Raindance
KLYHT	Konsernikirjaukset	99920001-99920003	10 v tositteina		Raindance
KLKIRJ	Konserniyhteisökirj.	99930001-99930003	10v tositteina		Raindance
KOMMUI	Käyttöomaisuus muistiot	39001-39006	10 v tositteina		Raindance
KOMTOS	Käyttöomaisuustos.	34001-34044	10 v tositteina		Raindance
MUISIS	Muistiot sisäinen	20001-20125	10 v tositteina		Raindance
MUIST1	Muistiotositteet 1	10001-11015	10 v tositteina		Raindance
MUISTP	Muistiotosite tilinpäätös	-	10 v tositteina		Raindance
MUIVYO	Muistiotosite vyörytys	31001	10 v tositteina		Raindance
OMAKSU	Ostoreskontran maksu	8990001-8990217	10 v maksupvk		Raindance
OSTOL	Ostolaskut liitt/manu	-	10 v tositteina		Raindance
PALKAT	Palkat	100031-100032, 100041-100076 100001-100030, 100033-100040, 101041-102213	10 v maksatuslist.		Pegasos
PANKKI	Pankin tiliotteet		10 v tiliotteet		Basware
YMR10	MR Laskulaji 10	10000001-10000393	10 v laskutuslistat	lasku Raindance	ProE
YMR12	MR Laskulaji 12	12000001-12000046	10 v laskutuslistat	lasku Raindance	ProE
YMR50	MR Laskulaji 50	50000001-50000344	10 v laskutuslistat	lasku Raindance	ProE
YMR51	MR Laskulaji 51	51000001-51000449	10 v laskutuslistat	lasku Raindance	ProE
YMR54	MR Laskulaji 54	54000001-54001249	10 v laskutuslistat	lasku Raindance	ProE
YMR70	MR Laskulaji 70	70000001-70000118	10 v laskutuslistat	lasku Raindance	ProE
YMR71	MR Laskulaji 71	71000001-71000013	10 v laskutuslistat	lasku Raindance	ProE
YMR72	MR Laskulaji 72	72000001-72000098	10 v laskutuslistat	lasku Raindance	ProE
YMR75	MR Laskulaji 75	75000001-75000089	10 v laskutuslistat	lasku Raindance	ProE
YMRK	MR tileistä poisto	5410001-5410012	10 v tositteina		Raindance
YMRMAN	MR Manuaalisuoritukset	5110001-5110088	10 v tositteina		Raindance
YMRVII	Viitesuoritukset	5210001-5210335	10 v tositteina		Raindance
ZBF	Budjetointitositteet	96001-96012	ei tulostettuna		Raindance
Kirjanpitokirjat:					
	Tasekirja				Raindance
	Tase-erittelyt		10 vuotta		
	Pääkirja				Raindance
	Päiväkirja				Raindance
	Pysyvät vastaavat		10 vuotta		

TASEKIRJA SÄILYTETÄÄN PYSYVÄSTI SIDOTTUNA. TOSITTEET OVAT PAPERITOSITTEINA, SKANNATTUINA DOKUMENTTEINA TIETOVÄLINEELLÄ JA ATK-TULOSTEINA. TOSITTEIDEN JA MUUN AINEISTON SÄILYTYSAIKA ON 10 VUOTTA.